

สถานการณ์สุขภาพจิตคนไทย : การวิเคราะห์พหุปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคมระดับบุคคลและระดับจังหวัด

อภิชาติ จำรัสฤทธิ์วงศ์
อุมารัตน์ ภัทรวาณิชย์
ปราโมทย์ ประสาทกุล
รศรินทร์ เกรย์
กวิสรา พชรเบญจกุล
เรวดี สุวรรณพเก้า
ภูวไนย พุ่มไทรทอง

โครงการ “รายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี”
ภายใต้ แผนงานสร้างเสริมสุขภาพจิต
สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

สถานการณ์สุขภาพจิตคนไทย : การวิเคราะห์พหุปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ระดับบุคคลและระดับจังหวัด

อภิชาติ จำรัสฤทธิ์รักษ์, อุมารณ์ ภัทรวานิชย์, ปราโมทย์ ประสาทกุล,
รศรินทร์ เกรย์, กวิสรา พชรเบญจกุล, เรวดี สุวรรณพเก้า, ภูวไนย พุ่มไทรทอง

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

สถานการณ์สุขภาพจิตคนไทย : การวิเคราะห์พหุปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมระดับบุคคล
และระดับจังหวัด / อภิชาติ จำรัสฤทธิ์รักษ์ ... [และคนอื่น ๆ]. – พิมพ์ครั้งที่ 1. -- นครปฐม :
สถาบันวิจัยประชากรและสังคมมหาวิทยาลัยมหิดล, 2554.

(เอกสารทางวิชาการ / สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ; หมายเลข 383)

ISBN 978-974-11-1501-3

1. สุขภาพจิต. 2. สุขภาพจิต -- แง่สังคม. 3. สุขภาพจิต -- แง่เศรษฐกิจ.
4. สุขภาพจิต -- ไทย. 5. ความเครียด.

I. อภิชาติ จำรัสฤทธิ์รักษ์. II. อุมารณ์ ภัทรวานิชย์. III. ปราโมทย์ ประสาทกุล.
IV. รศรินทร์ เกรย์. V. กวิสรา พชรเบญจกุล. VI. เรวดี สุวรรณพเก้า. VII. ภูวไนย พุ่มไทรทอง.
VIII. มหาวิทยาลัยมหิดล. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. IX. ชื่อชุด.

WM105 ส179 2554

ปกและรูปเล่ม : <http://khunnaipui.multiply.com>

พิมพ์ครั้งที่ 1 : มิถุนายน 2554

จำนวนที่พิมพ์ : 1,800 เล่ม

พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล เอพีพี พรินติ้ง กรุ๊ป
34/150 ซอยโชคชัย 4 (แยก 36) หมู่ที่ 10
แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร 10230
โทรศัพท์ 02- 931- 4889 โทรสาร 02- 538- 0312

จัดพิมพ์โดย : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
เลขที่ 999 ถนนพุทธมณฑล 4 ตำบลศาลายา
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170
โทรศัพท์ : 02 441-9666; 02 441-0201-4
โทรสาร : 02 441-9333

e-mail : directpr@mahidol.ac.th

website : <http://www.ipsr.mahidol.ac.th>

คำนำ

สังคมไทยมีต้นทุนความสุขอยู่มากมาย พื้นแผ่นดินไทยมีความอุดมสมบูรณ์ ดังคำกล่าวที่ว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” การอยู่บนแผ่นดินไทยจึงมีสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตอยู่แล้วรอบตัว คนไทยเองมีจิตใจโอบอ้อมอารีช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ยึดแน่นกัน แม้แต่กับคนแปลกหน้า จนได้สมญานามว่า “สยามเมืองยิ้ม” สังคมไทยจึงเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขมาแต่โบราณ

เมื่อประเทศเร่งการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพื่อให้ทันกับกระแสโลกาภิวัตน์ ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านบวกและลบ ส่งผลกระทบต่อสภาพสังคมและความเป็นชุมชน ครอบครัวและชุมชนอ่อนแอลง จนเกิดการตั้งคำถามถึงทิศทางการพัฒนาประเทศที่ถูกต้องและสมดุล และเป็นที่มาของการอัญเชิญปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำทางการพัฒนาและบริหารประเทศ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) และต่อเนื่องมาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ซึ่งได้พัฒนาดัชนีชี้วัดความสุขของคนไทย มุ่งเน้นให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน โดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง สร้างการมีส่วนร่วมของภาคีผ่านการระดมความคิดเห็นจนได้ดัชนีที่พัฒนาขึ้นจากการเชื่อมโยงปัจจัยต่างๆ ทั้งในระดับนโยบายมาสู่ระดับประชาชนในภูมิภาค

ในท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เศรษฐกิจไทยเจริญเติบโตก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง แต่ผลกระทบทางสังคม ที่ทำให้ครอบครัวและชุมชนอ่อนแอลง ย่อมนำมาสู่ผลกระทบต่อสภาพจิตใจของคนไทย ผู้คนประสบปัญหาความเครียดมากขึ้น ความเจ็บป่วยทางร่างกายจำนวนมากมีสาเหตุสัมพันธ์มาจากทางจิตใจและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและชุมชนห่างเหินกันมากกว่าเดิม ปัญหาสังคม ทั้งเรื่องความรุนแรง ยาเสพติด อาชญากรรม ต่างส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้คน

เมื่อพิจารณาข้อมูลการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และผลต่อสภาพจิตใจ โดยเฉพาะความสุขของประชาชนจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก พบว่า ขณะที่ประเทศซีกโลกตะวันตก เช่น อเมริกา ฝรั่งเศส หรือมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น มีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง มีอำนาจในการจับจ่ายใช้สอยสูงขึ้นกว่าเดิมถึงสองเท่า แต่คนในประเทศเหล่านี้ ไม่ได้มีความสุขเพิ่มมากขึ้นแต่อย่างใด เงินทองและความมั่งคั่งไม่ได้ช่วยเพิ่มความสุขให้กับประชาชนอย่างที่เราเข้าใจกัน

มีหน้าซ้ำ จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคซึมเศร้าและปัญหาทางจิตใจกลับเพิ่มมากขึ้น ขณะที่อายุเริ่มต้นของการเจ็บป่วยด้วยโรคซึมเศร้ามักลดลงอย่างต่อเนื่อง วัยรุ่นป่วยเป็นโรคซึมเศร้าและประสบปัญหาบุคลิกภาพ แสดงออกเป็นปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด เพศสัมพันธ์ ความรุนแรง คนในสังคมเมืองแม้จะมีความสุขสบาย แต่รู้สึกเหงาและโดดเดี่ยว ขาดสายสัมพันธ์เกื้อหนุนต่อกัน จนเกิดคำถามว่า เศรษฐกิจเติบโต แต่จิตวิญญาณภายในว่างเปล่า ผู้คนร่ำรวยมากขึ้น แต่ไม่ได้มีความสุขมากขึ้น

ความสนใจเรื่องการพัฒนาประเทศอย่างสมดุล และมุ่งเน้นให้ประชาชนมีความสุข แทนการเน้นที่การเติบโตทางเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียว จึงกลายเป็นกระแสใหญ่ที่มีพลังเพิ่มมากขึ้นในประเทศต่าง ๆ รวมถึงประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ข้อมูลความสุขที่จะช่วยสะท้อนสภาพจิตใจของคนไทย และเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนงานสร้างความสุขในระดับพื้นที่ยังเป็นสิ่งที่ขาดแคลน ทำให้การสร้างความสุขกลายเป็นภาระความรับผิดชอบของการบริหารประเทศในส่วนกลาง ทั้งที่ประเทศไทยมีการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้น หน่วยงานและภาคีต่าง ๆ ภายในจังหวัดสามารถพัฒนามาตรการและดำเนินกิจกรรม ในการสร้างความสุขให้กับประชาชนของพื้นที่ตนเองได้

ภาคีความร่วมมือในการจัดทำโครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตคนไทย อันได้แก่ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และกรมสุขภาพจิต ได้ร่วมกันดำเนินโครงการจนได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายต่าง ๆ ที่สนใจเรื่องความสุขและสุขภาพจิต โดยมีหนังสือที่จัดทำโดย

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม “สถานการณ์สุขภาพจิตคนไทย: การวิเคราะห์
พหุปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมระดับบุคคลและระดับจังหวัด” เป็น
ส่วนหนึ่งในการเสนอข้อมูลที่สะท้อนภาพเกี่ยวกับสุขภาพจิตของคนไทย
ทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด รวมทั้งข้อมูลที่แสดงถึง
สุขภาพจิตของคนไทยที่เป็นผลมาจากนโยบายการพัฒนาทางด้านสังคมและ
เศรษฐกิจของจังหวัด

กรมสุขภาพจิตในฐานะองค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบงานสุขภาพจิต
ของประเทศ มีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ทำหน้าที่วิชาการให้กับประเทศชาติ ในการจัดทำ
หนังสือที่มีคุณค่าเล่มนี้ออกสู่สังคมไทย เรามีความมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกับ
ฝ่ายต่าง ๆ เพื่อร่วมกันผลักดันการสร้างความสุขให้กับคนไทยทั่วทั้งประเทศ
อย่างต่อเนื่องต่อไป

นายแพทย์อภิชัย มงคล
อธิบดีกรมสุขภาพจิต

คำนำ

การรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทยจะทำให้เห็นภาพสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับสภาวะทางจิตใจของคนไทยที่ชัดเจนขึ้น ดังนั้น สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับแผนงานสร้างเสริมสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำหนังสือ “สถานการณ์สุขภาพจิตคนไทย: การวิเคราะห์พหุปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมระดับบุคคลและระดับจังหวัด” เล่มนี้ขึ้น ภายใต้โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี

หนังสือเล่มนี้เป็นรายงานวิชาการที่นำเสนอข้อมูลที่สะท้อนภาพรวมสุขภาพจิตของคนไทย ซึ่งใช้ข้อมูลที่ได้จากความร่วมมือของสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตคนไทยในระดับประเทศและระดับภาค ส่วนที่สองเป็นการนำเสนอแนวโน้มสถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทยตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ส่วนที่สามเป็นการนำเสนอสถานการณ์สุขภาพจิตคนไทยในระดับจังหวัด และส่วนที่สี่เป็นการเสนอการวิเคราะห์พหุปัจจัย

ด้านเศรษฐกิจและสังคมระดับบุคคลและระดับจังหวัดที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของคนไทย ซึ่งเนื้อหาทั้งสี่ส่วนนี้จะช่วยทำให้เห็นภาพสถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทย ตลอดจนสุขภาพจิตปัจจัยที่เป็นผลพวงจากการพัฒนาของจังหวัดทั้งทางด้านสังคมและเศรษฐกิจที่กระทบต่อสุขภาพจิตของคนไทย เพื่อประโยชน์ในการกำหนดทิศทางของการพัฒนาระดับจังหวัดที่สอดคล้องกับสภาวะทางจิตใจของคนในพื้นที่

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ขอขอบคุณนายแพทย์ประเวช ตันติพิวัฒนสกุล นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมสุขภาพจิต และผู้จัดการแผนงานสร้างเสริมสุขภาพจิต และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ที่สนับสนุนการจัดทำหนังสือเล่มนี้ คณะผู้จัดทำหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นแหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อผู้อ่าน และเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าข้อมูล สำหรับผู้ที่สนใจได้เป็นอย่างดี

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรียพร พันพื้ง
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยประชากรและสังคม

บทสรุปผู้บริหาร

สถานการณ์สุขภาพจิตของประชากรปี 2552 ส่วนใหญ่ยังคงมีสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2551 คะแนนสุขภาพจิตของปี 2552 เพิ่มขึ้นจากเดิม และประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปของปี 2552 ก็มีแนวโน้มลดลงจากปี 2551 เช่นกัน

หากพิจารณาสถานการณ์สุขภาพจิตของประชากรไทยปี 2551 และปี 2552 ตามลักษณะทางประชากรจะเห็นว่าข้อค้นพบที่มีความแตกต่างกันนั้นสามารถยืนยันได้ทั้งสองปี ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านเพศ พบว่าทั้งสองปีประชากรเพศชายมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยกว่าเพศหญิง

สำหรับการพิจารณากลุ่มอายุ จะเห็นว่าประชากรวัยสูงอายุมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด ขณะที่ประชากรวัยแรงงานมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุด

ในด้านการศึกษาของประชากร พบว่าทั้งในปี 2551 และ 2552 สัดส่วนของประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปจะมีน้อยลง เมื่อประชากรมีการศึกษาที่สูงขึ้น

ด้านการเป็นหัวหน้าครัวเรือน จะเห็นว่าสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมีมากในประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน

สำหรับสถานภาพสมรส พบว่าประชากรที่มีสถานภาพสมรสเป็นหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่ มีสัดส่วนของผู้ที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุด ขณะที่ประชากรที่มีสถานภาพสมรสมีสัดส่วนของผู้ที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุด

ในด้านการนับถือศาสนา พบว่าในปี 2551 ประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ มีสัดส่วนของผู้ที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุด แต่ในปี 2552 กลับพบว่าประชากรที่นับถือศาสนาคริสต์และอื่นๆ มีสัดส่วนของผู้ที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุด โดยประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามมีสัดส่วนของผู้ที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปหรือมีปัญหาสุขภาพจิตน้อยที่สุดทั้งในปี 2551 และ 2552

เมื่อพิจารณาการอยู่อาศัยของประชากรตามเขตเมืองและชนบท พบว่าในปี 2551 สัดส่วนประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปอาศัยอยู่เขตชนบทมากกว่าเขตเมือง ขณะที่ปี 2552 ประชากรที่อาศัยอยู่เขตเมืองมีสัดส่วนของผู้ที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าเขตชนบท

ด้านภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ พบว่าแม้ในปี 2551 มีสัดส่วนของประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปี 2552 สัดส่วนของประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุดกลับอยู่ในกรุงเทพมหานคร แต่ภาคใต้มีสัดส่วนของประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุดทั้งสองปี

สำหรับสถานการณ์สุขภาพจิตในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552 นั้นจะมีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากรในปี 2552 จะสูงขึ้นจากต้นปีไปถึงปลายปี ในขณะที่ สัดส่วนของประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปในปี 2552 จะสูงที่สุดในช่วงต้นปี และโดยรวมจะค่อยๆ ต่ำลงและจะถึงจุดต่ำที่สุดในช่วงปลายปี

สถานการณ์สุขภาพจิตระดับจังหวัด ของประชากรปี 2552 ในด้านคะแนนสุขภาพจิตพบว่าจังหวัดสมุทรปราการ และสระแก้ว มีคะแนนต่ำที่สุด จังหวัดที่มีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยสูงที่สุดคือ จังหวัดพังงา ส่วนการพิจารณาในด้านสัดส่วนของประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป พบเช่นกันว่าจังหวัดสมุทรปราการ และสระแก้วมีประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งและอันดับที่สองของประเทศ โดยจังหวัดพังงามีสัดส่วนของประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุด

ในด้านของปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทย เมื่อวิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยระดับบุคคล และสถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจในระดับจังหวัด พบว่ามีเพียงปัจจัยระดับบุคคลเท่านั้นที่มีผลต่อสุขภาพจิตของคนไทยในระดับประเทศ ที่ไม่รวมกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การเป็นหัวหน้าครัวเรือน การประกอบอาชีพ ความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนหนี้สินในระบบของครัวเรือน ส่วนปัจจัยระดับจังหวัดไม่มีผลต่อระดับสุขภาพจิตของคนไทย

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาโอกาสที่ประชากรจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปหรือการมีความสุขน้อยของประชากรไทย พบว่าทั้งปัจจัยระดับบุคคล และระดับจังหวัดมีผลต่อการมีความสุขน้อย ปัจจัยระดับบุคคลที่มีผลดังกล่าว ได้แก่ เพศ การศึกษา สถานภาพสมรส การเป็นหัวหน้าครัวเรือน การประกอบอาชีพ ความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนหนี้สินในระบบของครัวเรือน ปัจจัยระดับจังหวัด ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าดัชนีชีวิตการทำงานในจังหวัดมีผลต่อการมีความสุขน้อยของประชากรทั่วประเทศ ยกเว้นประชากรในกรุงเทพมหานคร โดยพบว่าจังหวัดที่มีระบบการจัดการอันเกี่ยวข้องกับการทำงานของประชากรดีนั้นกลับมีผลเสีย กล่าวคือเพิ่มโอกาสที่ประชากรในจังหวัดเหล่านั้นจะมีความสุขต่ำลงมากขึ้น

สำหรับการพิจารณาปัจจัยกำหนดโอกาสที่ประชากรจะมีสุขภาพจิตสูงกว่าคนทั่วไป ผลการวิเคราะห์ของปัจจัยระดับบุคคลที่มีผลต่อความสุขมากของประชากรนั้นไม่แตกต่างจากปัจจัยกำหนดการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป แต่ไม่พบว่ามีปัจจัยระดับจังหวัดที่ส่งผลต่อการมีความสุขมากของประชากรทั่วประเทศ ยกเว้นประชากรในกรุงเทพมหานคร

เมื่อพิจารณาในระดับภาค ปัจจัยระดับบุคคลมีผลโดยทั่วไปเช่นเดียวกับทั้งประเทศดังกล่าวข้างต้น ส่วนปัจจัยระดับจังหวัดมีต่อสุขภาพจิต การมีความสุขลดลง และการมีความสุขมากของประชากรต่างกันไปในแต่ละภาค

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	8
บทนำ	13
ส่วนที่ 1: สถานการณ์สุขภาพจิตคนไทย พ.ศ. 2551-2552	18
ส่วนที่ 2: สถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทยในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552	36
ส่วนที่ 3: สถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทยใน 76 จังหวัด พ.ศ. 2552	50
ส่วนที่ 4: ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทย	63
สรุป	107
ภาคผนวก	113
ภาคผนวก ก: สถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทย พ.ศ. 2551-2552	114
ภาคผนวก ข: สถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทยในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552	123
ภาคผนวก ค: สถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทยใน 76 จังหวัด พ.ศ. 2552	130
ภาคผนวก ง: ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทย พ.ศ. 2552	138
คณะกรรมการชี้ทิศทาง	149
“โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี”	149
“โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี”	150
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล	150
แผนงานสร้างเสริมสุขภาพจิต	151

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล มีโครงการจัดทำรายงาน สถานการณ์สุขภาพจิตคนไทยประจำปีขึ้น ในการตรวจสอบสถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทยเพื่อนำมาจัดทำเป็นรายงาน แบบสอบถามวัดสุขภาพจิตฉบับสั้นของ อภิชาติ มงคล และคณะ (2547) นับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำมาใช้สร้างดัชนีสุขภาพจิต เพื่อวัดสุขภาพจิตของคนไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปในเชิงปริมาณ

แบบสอบถามวัดสุขภาพจิตฉบับดังกล่าวพัฒนามาจากกรอบแนวคิดของความหมายสุขภาพจิต องค์ประกอบของสุขภาพจิต และองค์ประกอบย่อยของสุขภาพจิต ด้วยแบบสอบถามวัดสุขภาพจิตฉบับปี 2545 ที่ศึกษาเฉพาะประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงไม่สามารถนำมาอธิบายสุขภาพจิตของประชากรในระดับประเทศ ทำให้มีการพัฒนาและทดสอบดัชนีวัดสุขภาพจิตคนไทยฉบับใหม่ โดยทำการศึกษาจากประชากรไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจาก 5 ภาคของประเทศไทย คือภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เพื่อที่จะได้ค่าปกติของคนไทยที่เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการกำหนดว่าบุคคลใดมีสุขภาพจิตดีกว่าปกติ สุขภาพจิตปกติเท่ากับคนทั่วไป และสุขภาพจิตต่ำกว่าปกติ

แบบสอบถามวัดสุขภาพจิตฉบับนี้ได้ผ่านการพัฒนาและทดสอบมาแล้ว 3 ครั้ง จนเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ และมีการนำไปใช้อย่างแพร่หลาย แบบสอบถามวัดสุขภาพจิตฉบับนี้เป็นแบบรายงานตนเอง ประเภทข้อความเดียว ประกอบไปด้วยประเด็นคำถาม 15 ข้อ ใน 4 มิติของสุขภาพจิต คือ สภาพจิตใจ สมรรถภาพของจิตใจ คุณภาพของจิตใจ และปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

มิติของสุขภาพจิต	คำถาม
สภาพจิตใจ	1. ท่านรู้สึกพึงพอใจในชีวิต 2. ท่านรู้สึกสบายใจ 3. ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายต่อเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวัน 4. ท่านรู้สึกผิดหวังในตนเอง 5. ท่านรู้สึกว่าชีวิตมีแต่ความทุกข์
สมรรถภาพของจิตใจ	6. ท่านสามารถทำใจยอมรับได้สำหรับปัญหาที่ยากจะแก้ไข (เมื่อมีปัญหา) 7. ท่านมั่นใจว่าจะสามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อมีเหตุการณ์คับขันหรือร้ายแรงเกิดขึ้น 8. ท่านมั่นใจที่จะเผชิญเหตุการณ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้นในชีวิต
คุณภาพของจิตใจ	9. ท่านรู้สึกเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์ 10. ท่านรู้สึกเป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่นที่มีปัญหา 11. ท่านให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นเมื่อมีโอกาส 12. ท่านรู้สึกภูมิใจในตนเอง
ปัจจัยสนับสนุน	13. ท่านรู้สึกมั่นคงปลอดภัยเมื่ออยู่ในครอบครัว 14. เมื่อท่านป่วยหนักเชื่อว่าครอบครัวจะดูแลเป็นอย่างดี 15. ท่านและสมาชิกในครอบครัวมีความรักและผูกพันต่อกัน

อย่างไรก็ตาม การรายงานสุขภาพจิตประชากรในมิติของสุขภาพจิตในหนังสือเล่มนี้ได้แบ่งมิติของสุขภาพจิตเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว (ข้อ 13, 14 และ 15) สมรรถภาพของจิตใจ (ข้อ 6, 7 และ 8) คุณภาพของจิตใจ (ข้อ 9, 10 และ 11) การไม่มีความรู้สึกทางลบ (ข้อ 3, 4 และ 5) และความรู้สึกทางบวก (ข้อ 1, 2 และ 12) จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) ซึ่งการแบ่งมิติของสุขภาพจิตวิธีนี้จะถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการอธิบายมิติของสุขภาพจิตทั้ง 5 ด้านในการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตคนไทยเล่มต่อไปด้วย

คำถามแต่ละข้อมีมาตรวัด 4 ระดับ คือ ไม่เลย เล็กน้อย มาก และมากที่สุด คำถามทั้ง 15 ข้อประกอบด้วยข้อความทางบวก 12 ข้อ คือ ข้อ 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 และ 15) และข้อความทางลบ 3 ข้อ คือ ข้อที่ 3, 4 และ 5 การให้คะแนนสำหรับข้อความทางบวก คือ “ไม่เลย” 0 คะแนน “เล็กน้อย” 1 คะแนน “มาก” 2 คะแนน และ “มากที่สุด” 3 ส่วนข้อความทางลบ จะให้คะแนนกลับกัน จาก “ไม่เลย” 3 คะแนน ถึง “มากที่สุด” 0 คะแนน เมื่อนำคะแนนจากคำถามทั้ง 15 ข้อมารวมกันแล้ว คะแนนสูงที่สุดคือ 45 คะแนน นั่นคือผู้ที่มีสุขภาพจิตสมบูรณ์ที่สุด ขณะที่คะแนนต่ำที่สุดของแบบสอบถามวัดสุขภาพจิตนี้เท่ากับ 0 คะแนน นั่นคือผู้ที่มีสุขภาพจิตแย่ที่สุด

คะแนนที่ได้จากคำตอบเกี่ยวกับสุขภาพจิตทั้ง 15 ข้อ แบ่งสุขภาพจิตของคนออกเป็น 3 กลุ่มตามเกณฑ์ของ อภิชัย มงคล และคณะ (2547) ต่อไปนี้

0-27 คะแนน	หมายถึง สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
หรือน่าจะมีปัญหาสุขภาพจิต
28-34 คะแนน	หมายถึง สุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
คือเฉลี่ยเท่ากับคนทั่วไป
35-45 คะแนน	หมายถึง สุขภาพจิตดีกว่าคนทั่วไป

สำหรับการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทยปี 2551 ได้ใช้ข้อมูลสุขภาพจิต ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติให้ความร่วมมือ ด้วยการผนวกแบบสอบถามวัดสุขภาพจิตเข้ากับการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 การสำรวจโครงการนี้ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2551 จัดทำขึ้นเพื่อให้ทราบถึงสภาพสังคมไทยเกี่ยวกับพฤติกรรม ค่านิยมและวัฒนธรรมของคนไทยในปัจจุบัน สำหรับนำไปใช้ในการติดตามและประเมินสถานการณ์และทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย โดยการสัมภาษณ์ประชากรตัวอย่างทั่วทุกภาคของประเทศด้วยแบบสอบถามที่สะท้อนสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรมของประชากร

รายงานสถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทยปี 2552 ได้ข้อมูลสุขภาพจิตด้วยความร่วมมือจากสำนักงานสถิติแห่งชาติเช่นเดียวกัน สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ผนวกแบบสอบถามวัดสุขภาพจิตเข้ากับการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 ที่ดำเนินการสำรวจข้อมูล 2 รอบ คือเดือนมกราคม - เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552 และเดือนมิถุนายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552 โดยการสัมภาษณ์ประชากรตัวอย่างทั่วทุกจังหวัดของประเทศทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล ด้วยแบบสอบถามที่สะท้อนภาพเศรษฐกิจและสังคมของประชากร เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย ภาวะหนี้สิน และทรัพย์สินของครัวเรือน ตลอดจนลักษณะที่อยู่อาศัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจทั้งสองโครงการนี้ได้ใช้ค่าถ่วงน้ำหนัก (Weighted cases) ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติจัดทำสำหรับการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 และการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 โดยเฉพาะเพื่อให้ข้อมูลของการสำรวจนี้สามารถใช้เป็นตัวแทนประชากรในระดับภาค และประเทศได้

ข้อมูลสุขภาพจิตจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 ที่นำมาใช้วิเคราะห์สุขภาพจิตครั้งนี้ได้มาจากประชากรตัวอย่างอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ตอบแบบสอบถามสุขภาพจิตด้วยตนเองจำนวน 27,099 คน จากทั่วทุกภาคของประเทศ แบ่งเป็นเพศชาย 10,836 คน เพศหญิง 16,263 คน เป็นตัวอย่างที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร 3,657 คน ภาคกลาง 6,285 คน ภาคเหนือ 5,089 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8,626 คน และภาคใต้ 3,441 คน สำหรับข้อมูลสุขภาพจิตจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 ที่นำมาใช้วิเคราะห์สุขภาพจิตครั้งนี้ ได้มาจากประชากรตัวอย่างอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 81,017 คน แบ่งเป็นเพศชาย 39,387 คน และเพศหญิง 41,629 คน เป็นตัวอย่างที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร 8,571 คน ภาคกลาง 19,499 คน ภาคเหนือ 15,098 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 27,101 คน และภาคใต้ 10,748 คน

นอกจากข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 และข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 แล้ว รายงานสถานการณ์สุขภาพจิตคนไทยนี้ยังได้คำนวณดัชนีย่อยอื่นๆ เพื่อนำมาประกอบการแสดงภาพสถานการณ์สุขภาพจิตคนไทยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดัชนีย่อยเหล่านั้น ได้แก่ ดัชนีชีวิตการทำงาน (Employment Index) ดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร (Transport and Communication Index) และดัชนีการมีส่วนร่วม (Participation Index) ซึ่งอยู่ภายใต้ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) ที่สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) สร้างขึ้นสำหรับประเทศไทย ในปี 2546 เพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาระดับพื้นที่ ดัชนีเหล่านี้ได้นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทยในระดับจังหวัด

รายงานสถานการณ์สุขภาพจิตคนไทย พ.ศ. 2551-2552 ฉบับนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1: สถานการณ์สุขภาพจิตคนไทย พ.ศ. 2551-2552: นำเสนอสถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทยทั้งประเทศ และของคนไทยในภาคต่างๆ โดยนำเสนอสุขภาพจิตของคนไทยเปรียบเทียบระหว่างปี 2551 และ 2552

ส่วนที่ 2: สถานการณ์สุขภาพจิตคนไทยในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552: นำเสนอแนวโน้มสถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทย ตั้งแต่เดือนมกราคมตลอดถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2552 เป็นการนำเสนอในภาพรวมของประเทศ และมีมติเชิงสัมพันธ์กับคุณลักษณะทางประชากรและเศรษฐกิจ

ส่วนที่ 3: สถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทยใน 76 จังหวัด พ.ศ.2552: นำเสนอ สถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทย พ.ศ. 2552 ในระดับจังหวัด รวมทั้งนำเสนอภาพสะท้อน ความสำคัญทางเศรษฐกิจที่มีต่อสุขภาพจิตของจังหวัด โดยพิจารณาจากระดับรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย และความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ของจังหวัด

ส่วนที่ 4: ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทย พ.ศ.2552: นำเสนอการวิเคราะห์ ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทย พ.ศ.2552 ทั้งระดับบุคคลและจังหวัด โดยนำเสนอ ภาพรวมระดับประเทศและภูมิภาค เพื่อสะท้อนภาพปัญหาของสุขภาพจิตที่มีความ แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ ยังนำเสนอการวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิต ในองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านด้วย

สำหรับในส่วนสุดท้ายของรายงานนี้จะเป็นการสรุปสถานการณ์สุขภาพจิตของ คนไทย ปี 2551 และ 2552 เพื่อสะท้อนให้เห็นสถานการณ์สุขภาพจิตในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตของคนไทย

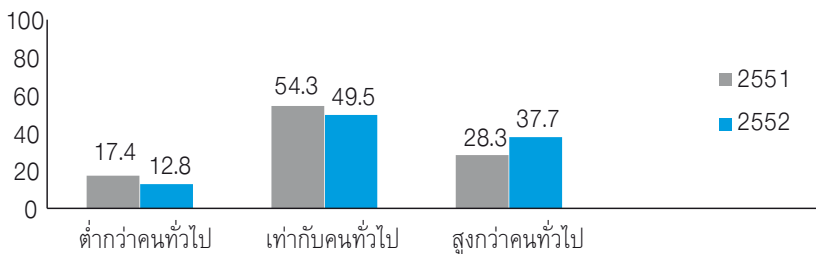
ส่วนที่ 1: สถานการณ์สุขภาพจิตคนไทย

พ.ศ. 2551-2552

ประชากรไทยปี 2552 ประมาณครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 49.5 มีสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ขณะที่ประชากรไทยร้อยละ 37.7 มีสุขภาพจิตที่ดีกว่าคนทั่วไป และยังมีประชากรอีกมากถึงร้อยละ 12.8 ที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป

หากพิจารณาสถานการณ์สุขภาพจิตคนไทยปี 2552 เทียบกับปี 2551 แล้วพบว่า มีรูปแบบที่เหมือนกัน คือคนไทยส่วนใหญ่มีสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และคนไทยเพียงส่วนน้อยที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนไทยทั่วไป คนไทยที่มีสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และต่ำกว่าคนทั่วไปมีสัดส่วนในปี 2551 สูงกว่าปี 2552 ในขณะที่คนไทยที่มีสุขภาพจิตดีกว่าคนทั่วไป จะมีสัดส่วนของคนไทยในปี 2551 ต่ำกว่าปี 2552

แผนภูมิ 1: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามเกณฑ์สุขภาพจิต พ.ศ. 2551-2552

ที่มา : โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจาก

- 1) การสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 2) การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ในปี 2551 ประชากรไทยส่วนใหญ่มีสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน คือมีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยเท่ากับ 31.9 คะแนน และประชากรไทยมีคะแนนสุขภาพจิตเพิ่มขึ้นเป็น 33.1 ในปี 2552

ตาราง 1: คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป พ.ศ. 2551-2552

ปี พ.ศ.	คะแนนสุขภาพจิต
2551	31.9
2552	33.1

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจาก

- 1) การสำรวจสถานะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 2) การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

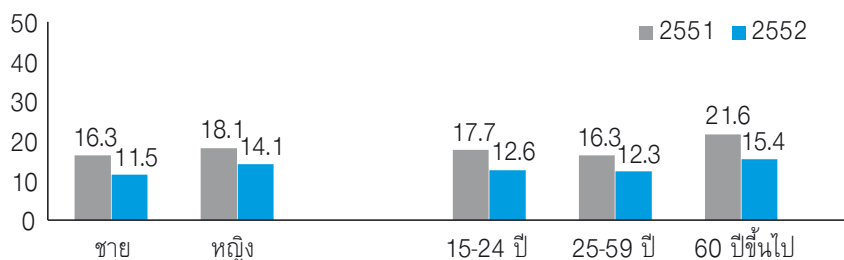
สุขภาพจิตของประชากรชายและหญิง

เมื่อพิจารณาสุขภาพจิตของประชากรชายและหญิง พบว่าในปี 2551 และ 2552 ร้อยละของประชากรเพศชายที่มีคะแนนสุขภาพจิตต่ำกว่า 28 คะแนน หรือมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยกว่าของประชากรเพศหญิง (ร้อยละ 16.3 เทียบกับ 18.1 และ ร้อยละ 11.5 เทียบกับ 14.1 ตามลำดับ) โดยสัดส่วนของประชากรเพศชายและเพศหญิงที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปในปี 2551 มีสูงกว่าปี 2552

สุขภาพจิตของประชากรต่างวัย

สำหรับสุขภาพจิตของประชากรที่อยู่ในช่วงวัยที่แตกต่างกัน พบว่าในปี 2551 และ 2552 กลุ่มผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด (ร้อยละ 21.6 และ 15.4 ตามลำดับ) สำหรับกลุ่มเยาวชนอายุ 15-24 ปี (ร้อยละ 17.7 และ 12.6 ตามลำดับ) และกลุ่มวัยแรงงานมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยกว่าอย่างเห็นได้ชัด (ร้อยละ 16.3 และ 12.3 ตามลำดับ) เป็นที่น่าสังเกตว่าร้อยละของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปลดลงอย่างเห็นได้ชัดระหว่างปี 2551 และปี 2552 ในทุกช่วงวัยและทั้งชายและหญิง

แผนภูมิ 2: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
พ.ศ. 2551-2552 จำแนกตามเพศและอายุ

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจาก

- 1) การสำรวจภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 2) การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ประชากรทั้งเพศชายและหญิงมีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยประชากรเพศชายมีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยสูงกว่าประชากรเพศหญิงทั้งในปี 2551 และ 2552 (32.1 คะแนน เทียบกับ 31.7 คะแนน และ 33.4 คะแนน เทียบกับ 32.8 คะแนน) แต่คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยในปี 2552 ของประชากรเพศชายและเพศหญิงสูงกว่าปี 2551

สำหรับสุขภาพจิตของประชากรในกลุ่มอายุต่างๆ นั้น พบว่าประชากรในทุกกลุ่มอายุล้วนมีคะแนนสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งในปี 2551 และ 2552 ประชากรในกลุ่มวัยทำงานมีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยสูงที่สุด (32.1 และ 33.2 ตามลำดับ) รองลงมาคือประชากรกลุ่มอายุ 15-24 ปี (31.7 และ 33.0 ตามลำดับ) และประชากรวัยสูงอายุมีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยต่ำที่สุด (31.4 และ 32.9 ตามลำดับ) เป็นที่น่าสังเกตว่าคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากรทุกกลุ่มอายุในปี 2552 สูงกว่าคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากรทุกกลุ่มอายุในปี 2551

**ตาราง 2: คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป
จำแนกตามเพศและอายุ พ.ศ. 2551-2552**

เพศและอายุ	คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ย (คะแนน)	
	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552
เพศ		
ชาย	32.1	33.4
หญิง	31.7	32.8
กลุ่มอายุ		
15-24 ปี	31.7	33.0
25-59 ปี	32.1	33.2
60 ปีขึ้นไป	31.4	32.9

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจาก

- 1) การสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 2) การสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

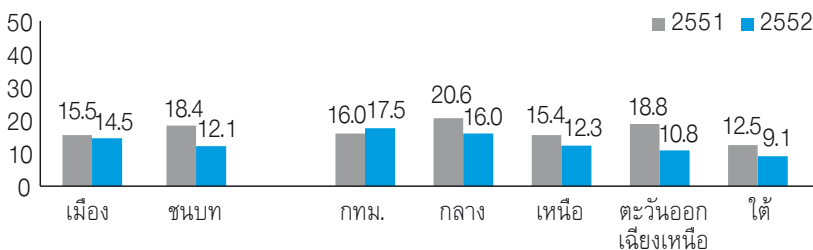
สุขภาพจิตของประชากรในเขตเมืองและชนบท

เมื่อพิจารณาสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปหรือการมีความสุขลดลงของประชากรตามพื้นที่อยู่อาศัย พบว่าในปี 2551 ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทมีสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงกว่าประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง (ร้อยละ 18.4 และ 15.5 ตามลำดับ) ในขณะที่ปี 2552 ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงกว่าประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชนบท (ร้อยละ 14.5 และ 12.1 ตามลำดับ) อย่างไรก็ตาม ในปี 2552 สัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปลดลงจากปี 2551 โดยเฉพาะในเขตชนบทที่มีการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปดังกล่าวลดลงอย่างเห็นได้ชัด

สุขภาพจิตของประชากรในภูมิภาคต่างๆ

หากพิจารณาสุขภาพจิตตามการอยู่อาศัยของประชากรในภูมิภาคต่างๆ พบว่า ปี 2551 ภาคกลางมีประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด (ร้อยละ 20.6) รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ และภาคใต้ (ร้อยละ 18.8, 16.0, 15.4 และ 12.5 ตามลำดับ) ขณะที่ปี 2552 กรุงเทพมหานครกลับมีประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด (ร้อยละ 17.5) รองลงมาคือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ (ร้อยละ 16.0, 12.3, 10.8 และ 9.1 ตามลำดับ) สัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปของทุกภูมิภาคในปี 2552 ลดลงจากปี 2551 ยกเว้นเพียงกรุงเทพมหานคร ที่มีสัดส่วนของประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปเพิ่มขึ้นจากปี 2551

แผนภูมิ 3: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปจำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัยและภาค พ.ศ.2551-2552

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจาก

- 1) การสำรวจภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ.2551 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 2) การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

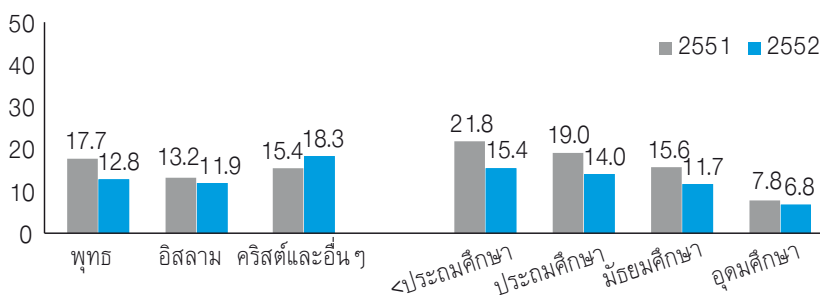
สุขภาพจิตของประชากรนับถือศาสนาต่างๆ

ในปี 2551 ประชากรที่นับถือศาสนาพุทธมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด (ร้อยละ 17.7) รองลงมาคือประชากรที่นับถือศาสนาคริสต์และอื่นๆ (ร้อยละ 15.4) แต่ในปี 2552 ประชากรที่นับถือศาสนาคริสต์และอื่นๆ กลับมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด (ร้อยละ 18.7) รองลงมาคือประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 12.8) โดยประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามนั้นมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่ำที่สุดทั้งในปี 2551 และ 2552 (ร้อยละ 13.2 และ 11.9 ตามลำดับ)

สุขภาพจิตของประชากรที่มีการศึกษาต่างกัน

สำหรับในด้านระดับการศึกษานั้น พบว่าทั้งในปี 2551 และ 2552 การมีความสุขน้อยของประชากรจะลดลงเมื่อประชากรมีการศึกษาสูงขึ้น โดยสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุดในกลุ่มที่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา (ร้อยละ 21.8 ในปี 2551 และร้อยละ 15.4 ในปี 2552) ในขณะที่สัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่ำที่สุดในกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (ร้อยละ 7.8 ในปี 2551 และร้อยละ 6.8 ในปี 2552) สุขภาพจิตของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปในทุกระดับการศึกษาของปี 2551 สูงกว่าปี 2552

แผนภูมิ 4: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป จำแนกตามศาสนาและระดับการศึกษา พ.ศ. 2551-2552

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจาก

- 1) การสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 2) การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

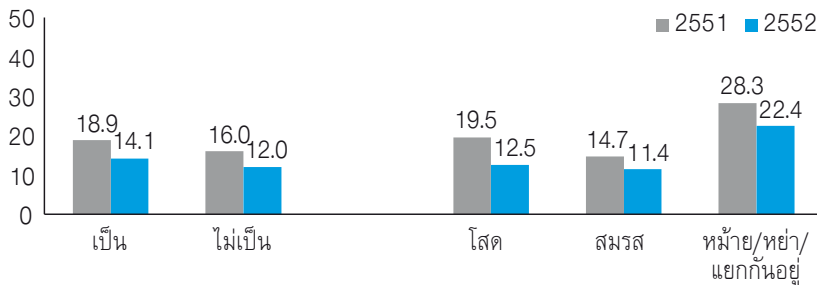
สุขภาพจิตของคนเป็นหัวหน้าครัวเรือน

ในปี 2551 และ 2552 ประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าประชากรที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือน (ร้อยละ 18.9 เทียบกับร้อยละ 16.0 และร้อยละ 14.1 เทียบกับร้อยละ 12.0 ตามลำดับ)

สุขภาพจิตของประชากรตามสถานภาพสมรส

เมื่อพิจารณาสุขภาพจิตตามสถานภาพสมรส พบว่าสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุดในประชากรที่มีสถานภาพหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่ ทั้งในปี 2551 และ 2552 (ร้อยละ 28.3 และ 22.4 ตามลำดับ) ในขณะที่สัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่ำที่สุดในประชากรที่มีสถานภาพสมรสทั้งในปี 2551 และ 2552 (ร้อยละ 14.7 และ 11.4 ตามลำดับ)

แผนภูมิ 5: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป จำแนกตามการเป็นหัวหน้าครัวเรือนและสถานภาพสมรส พ.ศ. 2551-2552

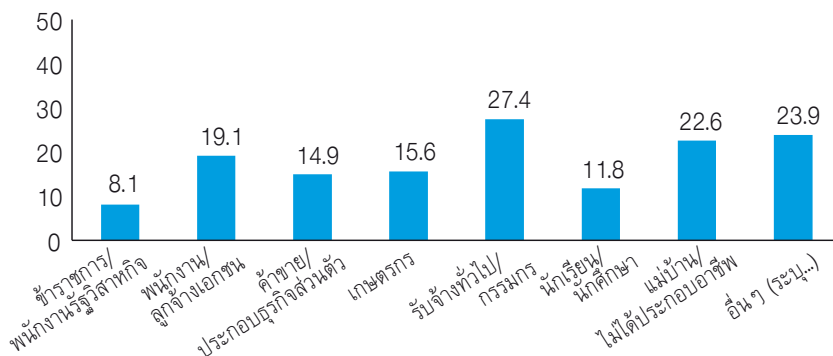
ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจาก

- 1) การสำรวจภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 2) การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สุขภาพจิตของประชากรต่างอาชีพ

ในปี 2551 ประชากรที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปหรือกรรมกรมีสัดส่วนผู้มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด (ร้อยละ 27.4) ในขณะที่มีประชากรที่ประกอบอาชีพข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจเพียงร้อยละ 8.1 ที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป สำหรับเกษตรกร สัดส่วนของผู้มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปดังกล่าวอยู่ในระดับกลาง คือประมาณร้อยละ 16

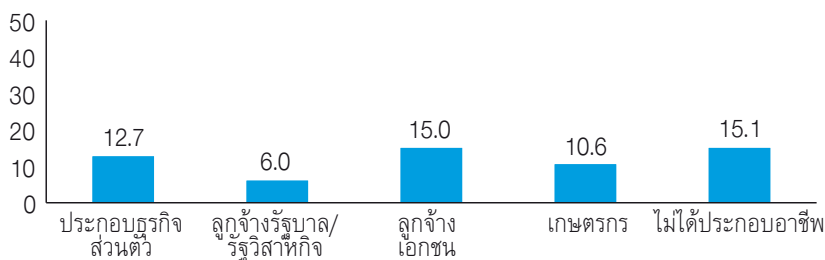
แผนภูมิ 6: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
จำแนกตามการประกอบอาชีพ พ.ศ. 2551

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำหรับสุขภาพจิตของประชากรอาชีพต่างๆ ในปี 2552 พบว่าสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุดในกลุ่มผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ (ร้อยละ 15.1) ส่วนประชากรที่ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจเพียงร้อยละ 6.0 เท่านั้นที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป

แผนภูมิ 7: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
จำแนกตามการประกอบอาชีพ พ.ศ. 2552

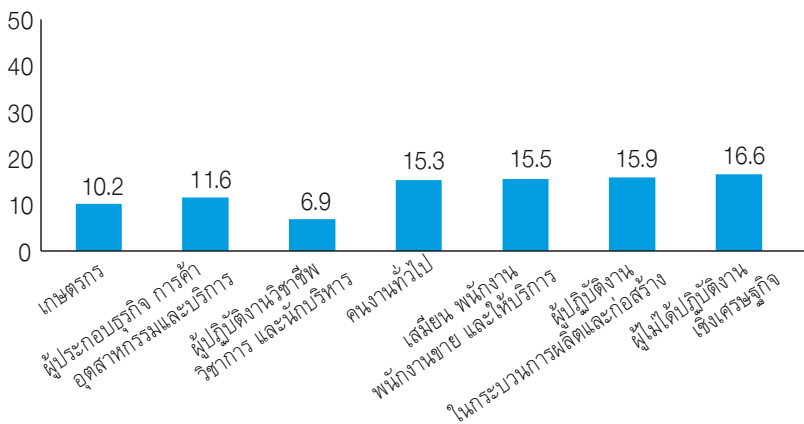

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สุขภาพจิตของประชากรตามสถานะสังคมของครัวเรือน

เมื่อพิจารณาสุขภาพจิตตามสถานะทางสังคมของครัวเรือนปี 2552 พบว่าครัวเรือนที่เป็นผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิงเศรษฐกิจมีร้อยละของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด (ร้อยละ 16.6) และครัวเรือนที่มีสถานะทางสังคมเป็นผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ วิชาการ และนักบริหารจะมีสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่ำที่สุด (ร้อยละ 6.9) เกษตรกรอยู่ในระดับกลาง (ร้อยละ 10.2)

แผนภูมิ 8: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป จำแนกตามสถานะทางสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552

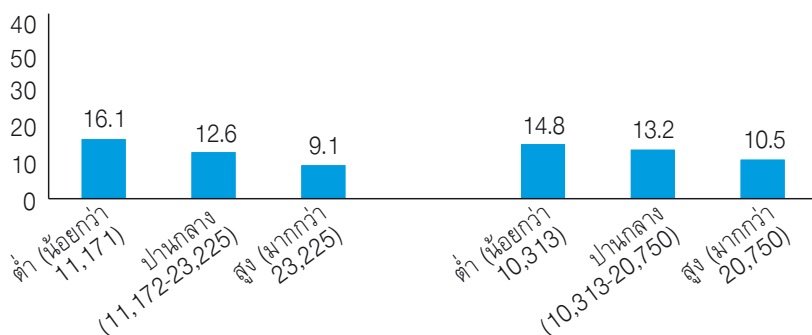

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สุขภาพจิตของประชากรที่มีรายได้-รายจ่ายต่างกัน

ในด้านสุขภาพจิตกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนปี 2552 พบว่าสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปจะเพิ่มขึ้นเมื่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่ว่าจะเป็นของครัวเรือนหรือบุคคลนั้นลดลง กล่าวคือ กลุ่มที่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนและบุคคลสูง จะมีสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปเพียงร้อยละ 9.1 สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน และร้อยละ 10.5 สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบุคคล ส่วนกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนและบุคคลต่ำ จะมีสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด คือร้อยละ 16.1 และ 14.8 ตามลำดับ

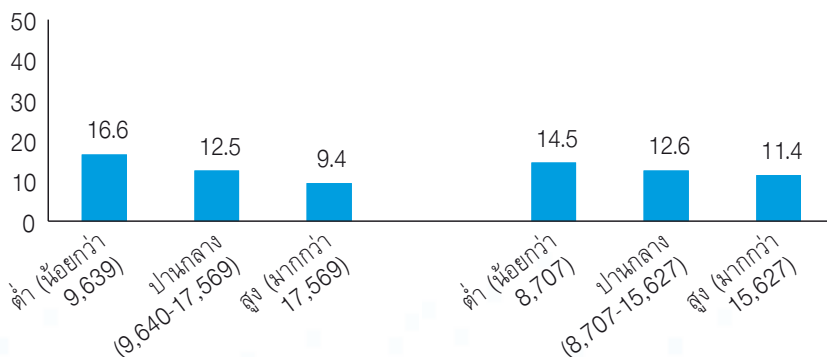
แผนภูมิ 9: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนและบุคคล พ.ศ. 2552

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาสุขภาพจิตตามค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนและบุคคล พบว่าประชากรที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนทั้งของครัวเรือนและบุคคลอยู่ในระดับต่ำมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุด (ร้อยละ 16.6 และ 14.5 ตามลำดับ) รองลงมาคือประชากรที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนทั้งของครัวเรือนและบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 12.5 และ 12.6 ตามลำดับ) และประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่ำที่สุดคือ ประชากรที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนทั้งของครัวเรือนและบุคคลอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 9.4 และ 11.4 ตามลำดับ)

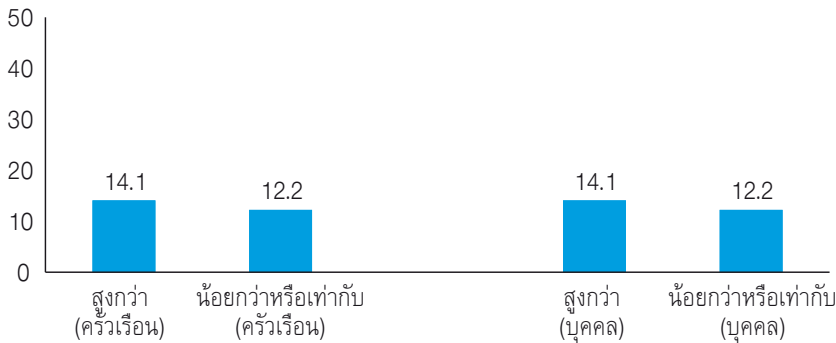
แผนภูมิ 10: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
จำแนกตามรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนและบุคคล พ.ศ. 2552

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาในด้านส่วนต่างระหว่างรายจ่ายกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนและบุคคล พบว่าประชากรที่มีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ทั้งของครัวเรือนและบุคคล มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าประชากรที่มีรายจ่ายต่ำกว่ารายได้ทั้งของครัวเรือนและบุคคล (ร้อยละ 12.2)

แผนภูมิ 11: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป จำแนกตามส่วนต่างรายจ่ายกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนและบุคคล พ.ศ. 2552

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สถานการณ์สุขภาพจิตของประชากรในระดับภูมิภาคประเทศไทยปี 2551 และ 2552

สุขภาพจิตของประชากรในภาคต่าง ๆ มีระดับแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากรและเศรษฐกิจ ในด้านลักษณะทางเพศของประชากร พบว่าในปี 2551 ประชากรเพศชายในเขตกรุงเทพมหานครมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าประชากรเพศหญิง แต่ประชากรเพศหญิงในภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศกลับมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่า ขณะที่ในปี 2552 ประชากรเพศหญิงในทุกภูมิภาครวมทั้งกรุงเทพมหานครมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าเพศชาย

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า ปี 2551 ประชากรสูงอายุในภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด ส่วนกรุงเทพมหานคร และภาคใต้ ประชากรกลุ่มอายุ 15-24 ปี เป็นกลุ่มที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด ส่วนปี 2552 ประชากรสูงอายุในภาคกลาง ภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด ในขณะที่ประชากรกลุ่มวัยแรงงานในเขต กรุงเทพมหานครมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าประชากรกลุ่มอายุอื่นๆ

สำหรับด้านการศึกษาของประชากร ในปี 2551 ประชากรที่มีระดับการศึกษาต่ำจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงกว่าประชากรที่มีระดับการศึกษาสูงในทุกภูมิภาคของประเทศไทย รวมทั้งกรุงเทพมหานคร แต่ในปี 2552 มีเพียงประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้นที่สัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุดในกลุ่มผู้ที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา รองลงมาคือผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ตามลำดับ

หากพิจารณาสุขภาพจิตตามสถานภาพสมรส พบว่าทั้งในปี 2551 และ 2552 ประชากรที่มีสถานภาพสมรสหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่จะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงกว่าประชากรที่มีสถานภาพสมรสอื่นๆ ในกรุงเทพมหานครและภูมิภาคอื่นของประเทศ โดยประชากรที่มีสถานภาพสมรสเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่ำที่สุด ยกเว้นในปี 2552 ประชากรที่มีสถานภาพโสดในเขตกรุงเทพมหานครเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่ำที่สุด

ในด้านการนับถือศาสนาของประชากร พบว่าปี 2551 ประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามในทุกภาคของประเทศ มีสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ ยกเว้นประชากรในภาคใต้ ขณะที่ปี 2552 พบว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธในทุกภาคของประเทศมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยกว่าประชากรที่นับถือศาสนาอิสลาม ยกเว้นเพียงประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

ในปี 2551 และ 2552 ประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าประชากรที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือนทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ

ปี 2551 ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทในภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงกว่าประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองมีเพียงภาคใต้เท่านั้นที่ประชากรในเขตเมืองมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าในเขตชนบท ในขณะที่ปี 2552 ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทและในเขตเมืองมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปไม่แตกต่างกันนัก

สำหรับการประกอบอาชีพของประชากร ในปี 2552 พบว่าประชากรที่ประกอบอาชีพปลูกข้าวรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจมีสัดส่วนที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่ำที่สุดในทุกภูมิภาคของประเทศ รวมทั้งกรุงเทพมหานคร

หากพิจารณาตามสถานะทางสังคมของครัวเรือน ในปี 2552 พบว่าประชากรที่สถานะทางสังคมของครัวเรือนเป็นผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ วิชาการ และนักบริหารมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่ำที่สุดทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ

ตาราง 3: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ถูกสภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
จำแนกตามลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และภาคที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2551-2552

ลักษณะทางประชากร	พ.ศ. 2551					พ.ศ. 2552				
	กทม.	กลาง	เหนือ	ตอ.เหนือ	ใต้	กทม.	กลาง	เหนือ	ตอ.เหนือ	ใต้
เพศ										
ชาย	16.5	19.5	13.5	17.3	12.0	16.7	14.7	11.2	9.4	8.0
หญิง	15.7	21.3	16.8	19.6	12.9	18.2	17.3	13.3	12.2	10.2
กลุ่มอายุ										
15-24 ปี	19.7	21.4	13.1	17.3	17.5	17.8	16.2	12.4	11.3	8.4
25-59 ปี	15.5	18.7	14.0	18.2	11.4	18.3	15.7	11.3	19.5	8.7
60 ปีขึ้นไป	16.0	27.4	22.2	21.9	13.1	12.6	17.2	16.0	15.6	12.3
ระดับการศึกษา										
ต่ำกว่าประถมศึกษา	21.3	26.2	18.3	24.0	16.4	21.4	19.0	14.9	13.2	12.5
ประถมศึกษา	20.1	22.7	17.1	19.6	12.6	22.3	18.5	12.1	11.6	10.4
มัธยมศึกษา	16.5	18.3	12.9	16.5	11.2	20.2	14.7	10.3	9.2	6.7
อุดมศึกษา	8.6	8.2	5.1	7.7	7.7	8.0	8.5	7.4	4.1	5.2
สถานภาพสมรส										
โสด	18.5	21.0	16.9	20.7	19.4	16.4	15.7	11.7	11.1	7.8
สมรส	14.1	17.6	13.1	15.9	9.2	16.9	14.6	10.6	9.1	8.5
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	20.0	32.9	24.6	33.0	21.9	23.8	24.5	22.3	22.8	16.3

ตาราง 3: (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	พ.ศ. 2551					พ.ศ. 2552				
	กทม.	กลาง	เหนือ	ต่อเหนือ	ใต้	กทม.	กลาง	เหนือ	ต่อเหนือ	ใต้
ศาสนา										
พุทธ	16.2	20.8	15.7	18.8	11.6	17.7	16.0	12.0	10.8	8.6
อิสลาม	10.2	6.5	14.3	-	14.5	15.9	20.9	16.6	11.3	10.5
คริสต์	37.0	20.5	9.2	12.5	7.7	15.0	17.7	26.2	5.3	18.4
การเป็นหัวหน้าครัวเรือน										
เป็น	16.8	22.8	16.8	20.2	13.4	18.6	17.5	13.2	11.8	10.0
ไม่เป็น	15.4	18.1	14.1	17.6	11.8	16.6	15.0	11.6	10.3	8.5
พื้นที่อยู่อาศัย										
เมือง	16.0	17.6	12.7	13.5	14.4	17.5	16.6	11.8	10.4	9.7
ชนบท	-	22.1	16.1	19.8	11.9	-	15.7	12.4	10.9	8.9
อาชีพ										
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-	-	-	-	-	18.4	14.4	12.0	10.8	9.0
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	10.9	8.3	5.3	4.0	4.2
ลูกจ้างเอกชน	-	-	-	-	-	18.5	17.8	12.9	9.8	12.1
เกษตรกร	-	-	-	-	-	17.5	13.7	12.1	10.2	7.5
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	-	-	-	-	-	17.1	17.8	14.3	14.9	9.9

ตาราง 3: (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	พ.ศ. 2551					พ.ศ. 2552				
	กทม.	กลาง	เหนือ	ต่อ.เหนือ	ใต้	กทม.	กลาง	เหนือ	ต่อ.เหนือ	ใต้
สถานะทางสังคมของครัวเรือน										
เกษตรกร	-	-	-	-	-	23.8	11.4	12.8	9.3	6.8
ผู้ประกอบการค้าอุตสาหกรรมและบริการ	-	-	-	-	-	17.7	15.0	10.1	7.2	10.6
ผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพวิชาการและนักบริหาร	-	-	-	-	-	9.4	8.7	5.6	3.7	5.1
คนงานทั่วไป	-	-	-	-	-	12.8	25.1	15.7	15.3	8.5
เสมียนพนักงานงานขายและให้บริการ	-	-	-	-	-	21.5	19.3	9.3	13.1	10.2
ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตและก่อสร้าง	-	-	-	-	-	24.8	17.8	15.0	13.0	10.1
ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิงเศรษฐกิจ	-	-	-	-	-	17.3	19.4	17.3	15.8	13.2

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจาก

- 1) การสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 2) การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาสถานการณ์สุขภาพจิตของประชากรไทยปี 2552 ตามฐานะทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ พบว่าในด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่ว่าจะเป็นรายได้ของครัวเรือนและบุคคล มีสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงขึ้นตามรายได้ที่ลดลง ไม่ว่าจะเป็นในเขตกรุงเทพมหานคร หรือภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ โดยกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับต่ำจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูง และกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับสูงจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อย

สำหรับการพิจารณาสุขภาพจิตตามรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน พบว่าในเขตกรุงเทพมหานครและภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ จะมีสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงขึ้นตามค่าใช้จ่ายที่ลดลงเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนหรือของบุคคล กลุ่มที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำที่สุดจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด

หากพิจารณาส่วนต่างระหว่างรายจ่ายกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนและบุคคล พบผลเช่นเดียวกันว่าในเขตกรุงเทพมหานคร และภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ ประชากรที่มีส่วนต่างของรายจ่ายสูงกว่ารายได้จะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่า ประชากรที่มีส่วนต่างของรายจ่ายน้อยกว่าหรือเท่ากับรายได้

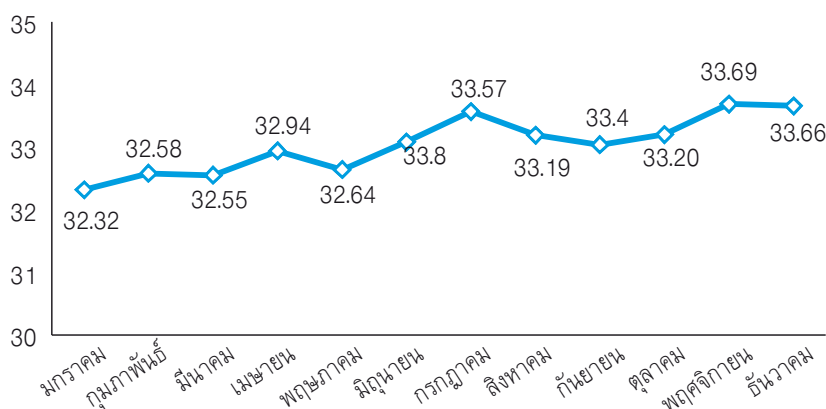
ตาราง 4: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
จำแนกตามรายได้ รายจ่าย และภาคที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2552

เศรษฐกิจ	พ.ศ. 2552				
	กทม.	กลาง	เหนือ	ตอ.เหนือ	ใต้
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน					
ต่ำ	31.1	24.4	15.6	13.4	13.0
ปานกลาง	23.2	16.7	10.8	8.6	8.6
สูง	12.2	10.3	6.9	7.6	6.0
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบุคคล					
ต่ำ	28.3	21.4	16.7	12.2	12.7
ปานกลาง	27.5	16.3	10.3	11.1	8.2
สูง	13.6	13.3	7.6	7.0	7.0
รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน					
ต่ำ	35.8	26.2	16.2	13.9	14.1
ปานกลาง	23.3	16.7	10.4	9.6	8.1
สูง	14.0	11.1	6.1	5.3	6.8
รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของบุคคล					
ต่ำ	34.7	21.2	16.1	12.3	12.5
ปานกลาง	26.3	15.9	10.1	10.4	8.8
สูง	15.0	14.1	8.0	7.2	6.9
ส่วนต่างรายจ่ายกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน					
สูงกว่า	22.4	18.9	10.9	12.2	9.7
น้อยกว่าหรือเท่ากับ	15.0	14.9	12.8	10.0	8.8
ส่วนต่างรายจ่ายกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบุคคล					
สูงกว่า	22.4	18.9	10.9	12.2	9.7
น้อยกว่าหรือเท่ากับ	15.0	14.9	12.8	10.0	8.8

ส่วนที่ 2: สถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทย ในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552

ตลอดช่วง 12 เดือนของปี 2552 ประชากรไทยมีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือมีสุขภาพจิตเท่ากับคนทั่วไป โดยประชากรไทยมีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยตั้งแต่ต้นปีสูงขึ้นเรื่อย ๆ และสูงที่สุดในเดือนพฤศจิกายน (33.7 คะแนน) ส่วนเดือนมกราคมเป็นเดือนที่ประชากรไทยมีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 32.3 คะแนน

แผนภูมิ 12: คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ได้นำคะแนนสุขภาพจิตของประชากรไทยในภาพรวม มาวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) ซึ่งสามารถสกัดองค์ประกอบเหลือเพียง 5 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบด้านการสนับสนุนจากครอบครัว (Family support) หมายถึงความรู้สึกเป็นสุขที่ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากครอบครัวและมีความผูกพันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

2. องค์ประกอบด้านสมรรถภาพของจิตใจ (Mental capacity) หมายถึงความสามารถของจิตใจในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น และการจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อการดำเนินชีวิตอย่างเป็นปกติสุข

3. องค์ประกอบด้านคุณภาพของจิตใจ (Mental quality) หมายถึงความต้องการให้ผู้อื่นมีความสุข และช่วยให้คนอื่นพันทุกข์ สามารถเป็นผู้ให้ตั้งแต่การให้น้ำใจ ให้ความช่วยเหลือ เป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้ มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมหรือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน

4. องค์ประกอบด้านการไม่มีความรู้สึกทางลบ (Non-negative affect) หมายถึงการที่บุคคลไม่มีความรู้สึกที่ไม่ดี เช่น ความสลด หดหู่ ความรู้สึกผิด เศร้า วิตกกังวล และขาดความรู้สึกยินดีในชีวิต

5. องค์ประกอบด้านความรู้สึกทางบวก (Positive affect) หมายถึงความรู้สึกที่เป็นสุขที่บุคคลรับรู้จากชีวิต เป็นอารมณ์ด้านบวกในลักษณะของภาพรวมว่าบุคคลมีความรู้สึกในทางที่ดีเพียงใด

โดยแต่ละองค์ประกอบของสุขภาพจิตนี้จะประกอบด้วยรายการคำถามที่มีน้ำหนักสัมพันธ์กับองค์ประกอบของสุขภาพจิตด้านนั้นๆ มากที่สุด ซึ่งแต่ละองค์ประกอบ ประกอบด้วยรายการคำถามอย่างละ 3 ข้อ ดังตาราง 5

สถานการณ์สุขภาพจิตของประชากรไทยในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมาของปี 2552 จากการพิจารณาองค์ประกอบของสุขภาพจิตในแต่ละด้าน ด้วยการนำรายการข้อคำถามที่มีน้ำหนักคะแนนที่สัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านนั้นๆ มาวิเคราะห์ องค์ประกอบด้านการสนับสนุนจากครอบครัว (Family support) พิจารณาจากรายการคำถามข้อที่ 14 องค์ประกอบด้านสมรรถภาพของจิตใจ (Mental capacity) พิจารณาจากรายการคำถามข้อที่ 7 องค์ประกอบด้านคุณภาพของจิตใจ (Mental quality) พิจารณาจากรายการคำถามข้อที่ 10 องค์ประกอบด้านการไม่มีความรู้สึกทางลบ (Non-negative affect) พิจารณาจากรายการคำถามข้อที่ 4 และองค์ประกอบด้านความรู้สึกทางบวก (Positive affect) พิจารณาจากรายการคำถามข้อที่ 1 ซึ่งคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยในแต่ละเดือนของรายการคำถามที่มีน้ำหนักคะแนนสูงสุดในแต่ละองค์ประกอบ เป็นตัวแทนที่ดีที่สามารถให้ความหมายเกี่ยวกับสุขภาพจิตในแต่ละองค์ประกอบได้

ตาราง 5: รายการคำถามที่มีน้ำหนักคะแนนสัมพันธ์กับองค์ประกอบของสุขภาพจิต
ในแต่ละองค์ประกอบจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ข้อ	รายการคำถาม	น้ำหนักคะแนน				
		1	2	3	4	5
14	หากท่านป่วยหนัก ท่านเชื่อว่าครอบครัว จะดูแลท่านเป็นอย่างดี	0.918				
15	สมาชิกในครอบครัวมีความรักและ ผูกพันต่อกัน	0.912				
13	ท่านรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย เมื่ออยู่ในครอบครัว	0.882				
7	ท่านมั่นใจว่าจะสามารถควบคุมอารมณ์ได้ เมื่อมีเหตุการณ์คับขันหรือร้ายแรงเกิดขึ้น		0.898			
8	ท่านมั่นใจที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรง ที่เกิดขึ้นในชีวิต		0.867			
6	ท่านสามารถทำใจยอมรับได้สำหรับปัญหาที่ยาก ที่จะแก้ไข (เมื่อมีปัญหา)		0.847			
10	ท่านรู้สึกเป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่นที่มีปัญหา			0.879		
9	ท่านรู้สึกเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์			0.833		
11	ท่านให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นเมื่อมีโอกาส			0.829		
4	ท่านรู้สึกผิดหวังในตัวเอง				0.862	
5	ท่านรู้สึกว่าชีวิตของท่านมีแต่ความทุกข์				0.819	
3	ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายท้อแท้กับการดำเนินชีวิต ประจำวัน				0.807	
1	ท่านรู้สึกพึงพอใจในชีวิต					0.865
2	ท่านรู้สึกสบายใจ					0.854
12	ท่านรู้สึกภูมิใจในตนเอง					0.578

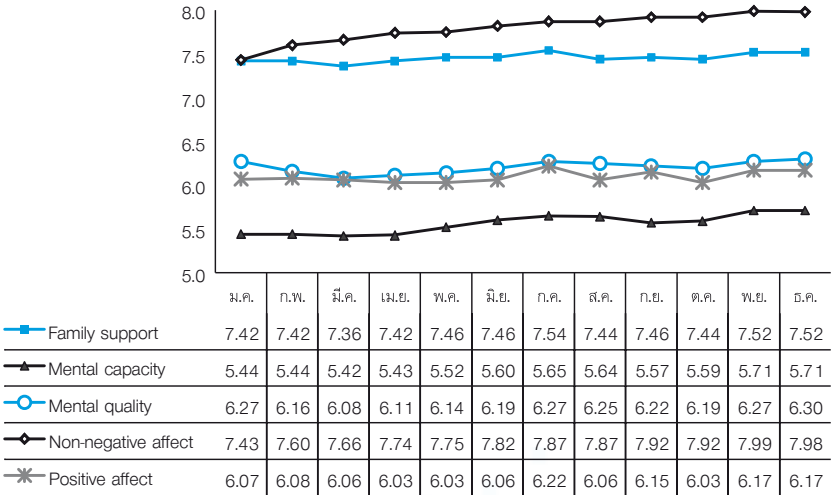
ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะ เศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สถานการณ์สุขภาพจิตจากการพิจารณาองค์ประกอบของสุขภาพจิตด้านต่าง ๆ พบว่าในรอบ 12 เดือนของปี 2552 ประชากรไทยส่วนใหญ่มีคะแนนองค์ประกอบด้าน

การไม่มีความรู้สึกทางลบ (Non-negative affect) อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมากกว่าองค์ประกอบด้านอื่นๆ องค์ประกอบที่ประชากรไทยส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ องค์ประกอบด้านสมรรถภาพของจิตใจ (Mental capacity)

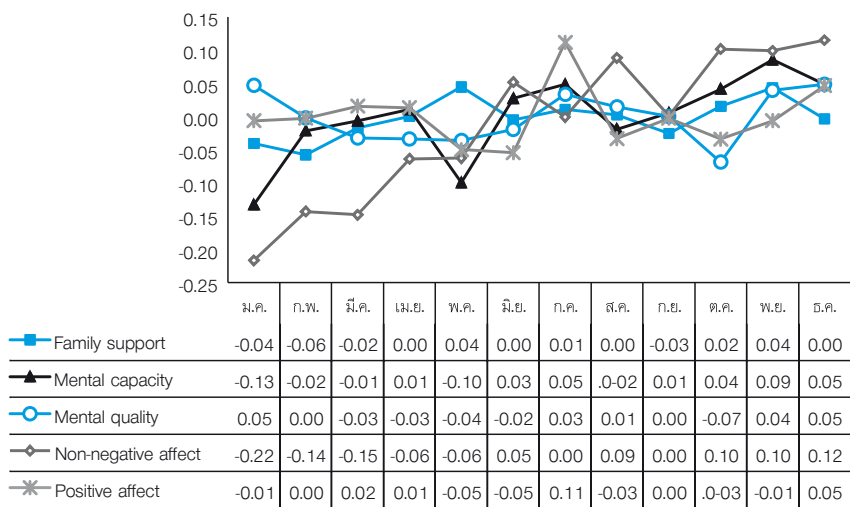
สำหรับคะแนนสุขภาพจิตขององค์ประกอบแต่ละด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันมากนักในแต่ละเดือน โดยองค์ประกอบของสุขภาพจิต 2 ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดในเดือนพฤศจิกายน คือ องค์ประกอบด้านการสนับสนุนจากครอบครัว (Family support) และองค์ประกอบด้านสมรรถภาพของจิตใจ (Mental capacity) เดือนมกราคมมีคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบด้านคุณภาพของจิตใจ (Mental quality) สูงที่สุด ในขณะที่เดือนธันวาคม องค์ประกอบด้านการไม่มีความรู้สึกทางลบ (Non-negative affect) เป็นองค์ประกอบที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดในเดือนนี้ และองค์ประกอบด้านความรู้สึกทางบวก (Positive affect) มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดในช่วงกลางเดือน (กรกฎาคม) ซึ่งสามารถนำเสนอได้ 3 ลักษณะ คือ คะแนนรวมของสุขภาพจิตในองค์ประกอบแต่ละด้าน (แผนภูมิ 13) คะแนนองค์ประกอบของสุขภาพจิตในแต่ละด้าน (แผนภูมิ 14) และคะแนนสุขภาพจิตของข้อที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุดขององค์ประกอบแต่ละด้าน (แผนภูมิ 15)

แผนภูมิ 13: คะแนนรวมของสุขภาพจิตในองค์ประกอบ 5 ด้าน
ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปในรอบ 12 เดือน พ.ศ.2552

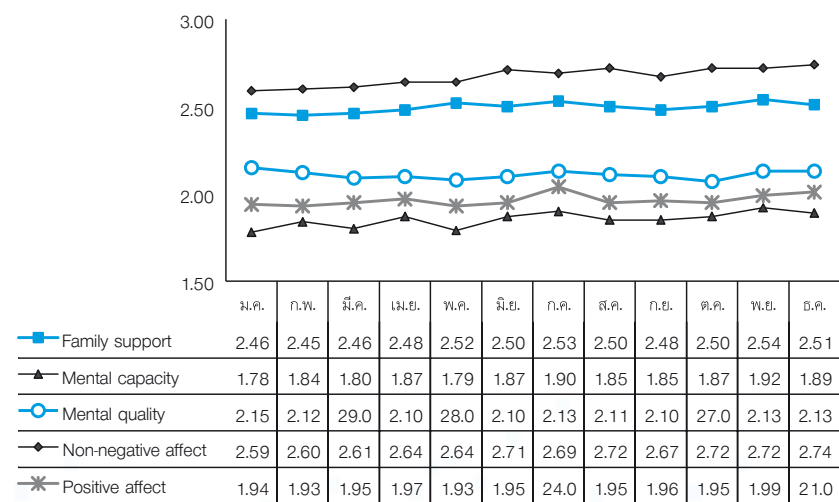
ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะ เศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนภูมิ 14: คะแนนองค์ประกอบของสุขภาพจิตใน 5 ด้าน
 ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
 โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

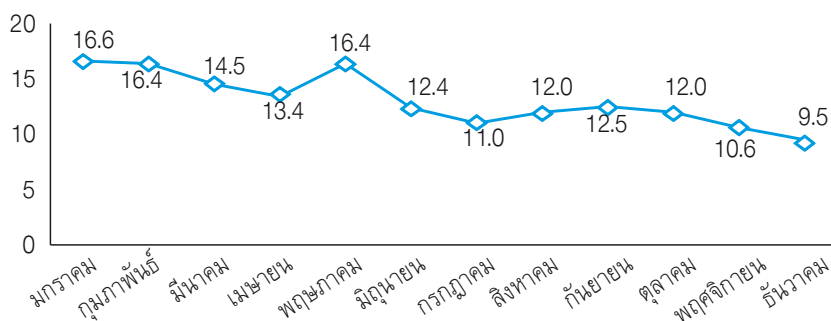
แผนภูมิ 15: คะแนนสุขภาพจิตของข้อที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุดใ้องค์ประกอบแต่ละด้าน
 5 ด้าน ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
 โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หากพิจารณาเฉพาะประชากรที่มีคะแนนสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมาของปี 2552 พบว่าสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปจะสูงที่สุดในช่วงต้นปี และโดยรวมจะค่อยๆ ต่ำลงและจะถึงจุดต่ำที่สุดในช่วงปลายปี ซึ่งเดือนมกราคมจะเป็นเดือนที่มีประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด (ร้อยละ 16.6) ขณะที่เดือนธันวาคมมีประชากรเพียงร้อยละ 9.5 เท่านั้นที่มีคะแนนสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป

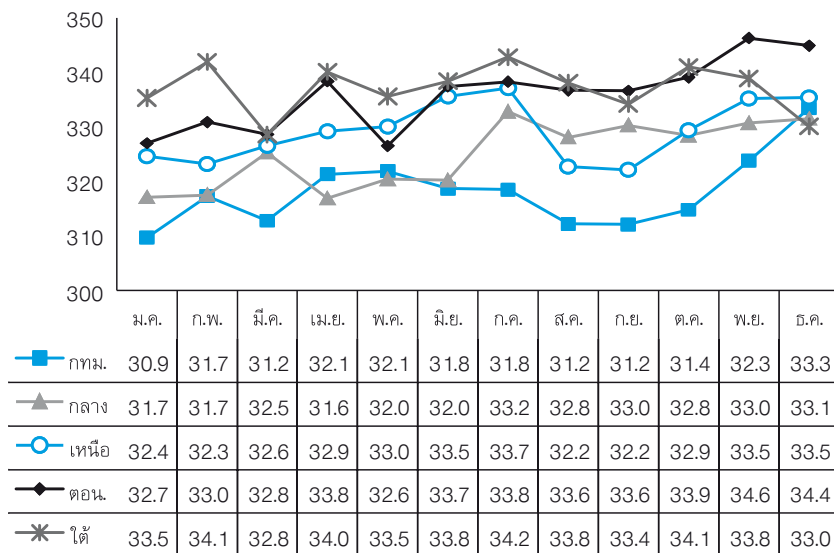
แผนภูมิ 16: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยในรอบ 12 เดือนของปี 2552 เมื่อพิจารณาตามภูมิภาคของประเทศไทย พบว่าประชากรภาคใต้จะมีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยสูงที่สุดในแต่ละเดือน มีเพียงเดือนสิงหาคมที่มีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสองรองจากคะแนนของประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเดือนธันวาคมที่มีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยเพียง 33.01 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนที่ต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับกรุงเทพมหานครและภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ ในขณะที่ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครมีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยต่ำที่สุดในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมาของปี 2552 มีเพียงช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคมที่คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยมีสูงกว่าประชากรภาคกลางที่อยู่อันดับสุดท้ายในช่วง 2 เดือนนี้เพียงเล็กน้อย และเดือนธันวาคมที่มีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยสูงกว่าประชากรภาคกลางและภาคใต้

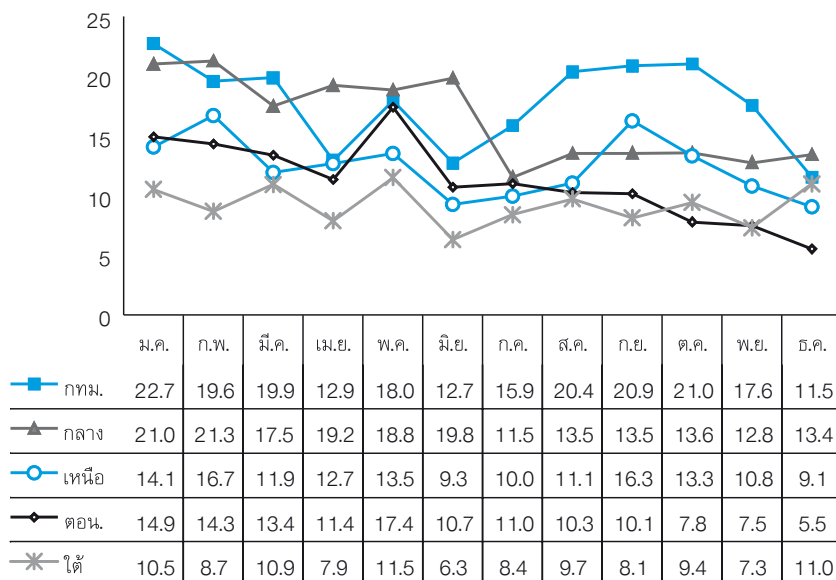
แผนภูมิ 17: คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปในรอบ 12 เดือน
พ.ศ. 2552 จำแนกตามภาค

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปจะสูงที่สุดในเขต กรุงเทพมหานครและภาคกลาง โดยสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปนี้ แกว่งขึ้นลงระหว่างสองพื้นที่ มีเพียงช่วงเดือนกรกฎาคมจนถึงเดือนพฤศจิกายนเท่านั้น ที่สัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนที่มากกว่าภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศอย่างชัดเจน ขณะที่มียุทธศาสตร์ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุดคือภาคใต้ ในช่วงเดือนมกราคมถึงกันยายน ส่วนเดือนตุลาคม ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่ำที่สุด และภาคใต้กลับมาเป็นภูมิภาคที่มีประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุดอีกครั้งในเดือนพฤศจิกายน แต่ก็เพิ่มสูงขึ้นเป็นอันดับสามในเดือนธันวาคม ทำให้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลับมาเป็นภูมิภาคที่มีประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่ำที่สุด

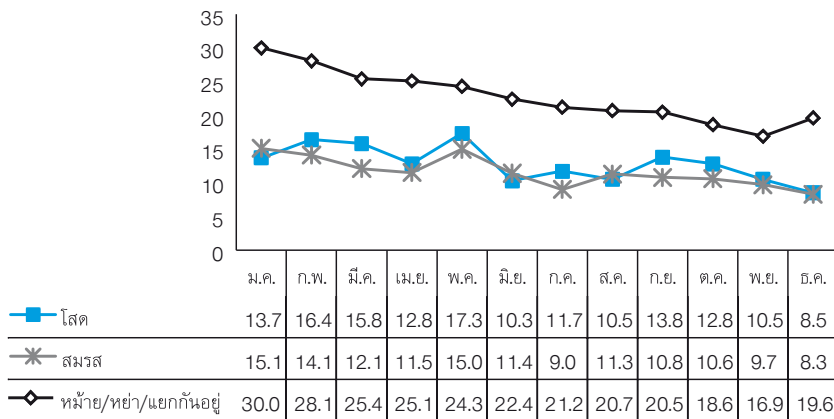
แผนภูมิ 18: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552 จำแนกตามภาคที่อยู่อาศัย

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ประชากรที่มีสถานภาพหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่เป็นประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุดตลอดช่วงเดือนมกราคมจนถึงช่วงเดือนธันวาคม ปี 2552 แม้ว่าจะมีแนวโน้มลดลงจากช่วงต้นปีจนถึงปลายปี แต่ก็ยังคงมีสัดส่วนของประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงกว่าประชากรที่มีสถานภาพโสดและสมรส สำหรับประชากรที่มีสถานภาพสมรสที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมีสัดส่วนน้อยที่สุดเกือบตลอดทุกเดือนของปี 2552 ยกเว้นเพียงเดือนมกราคม มิถุนายน และสิงหาคมเท่านั้นที่ประชากรที่มีสถานภาพโสดมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่ำที่สุด

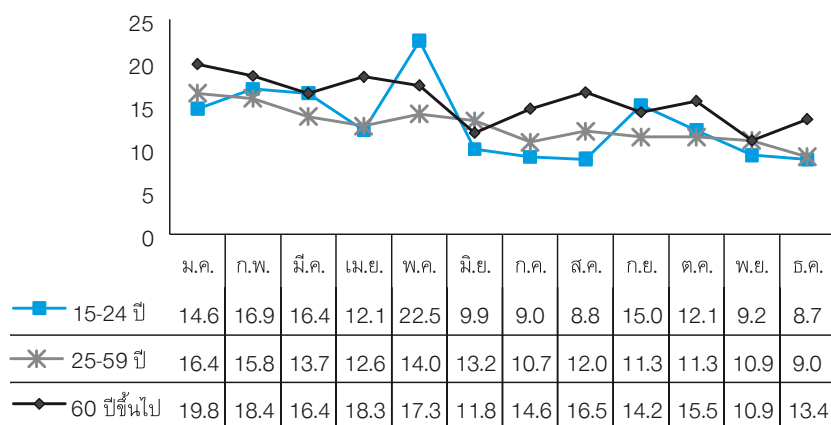
แผนภูมิ 19: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
ในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552 จำแนกตามสถานภาพสมรส

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ประชากรกลุ่มอายุ 15-24 ปี มีสัดส่วนของประชากรที่ได้คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุดในเดือนพฤษภาคมและเดือนกันยายน นอกจากสองเดือนดังกล่าว สัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุดในกลุ่มประชากรสูงอายุ และมีเพียงเดือนมีนาคมเท่านั้นที่ประชากรกลุ่มอายุ 15-24 ปี และประชากรสูงอายุมีสัดส่วนของผู้ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปเท่ากันคือ ร้อยละ 16.4 และมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงกว่าประชากรวัยทำงานในเดือนเดียวกันอีกด้วย

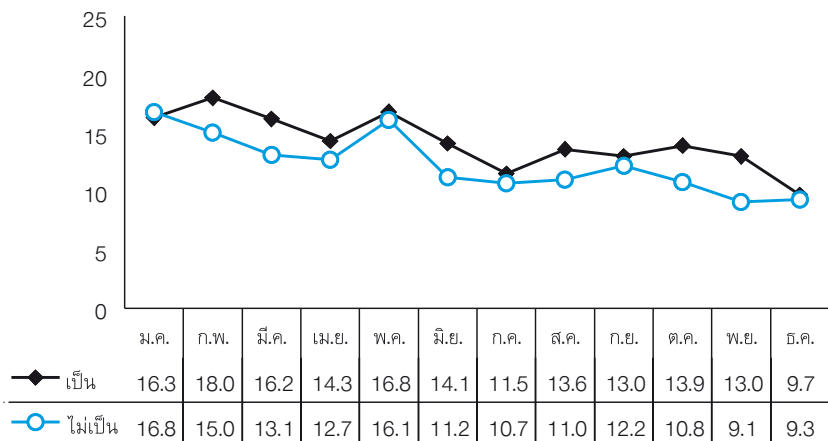
แผนภูมิ 20: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
ในรอบ 12 เดือน พ.ศ.2552 จำแนกตามอายุ

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เดือนมกราคมปี 2552 เป็นเพียงเดือนเดียวที่ประชากรที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือน
มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงกว่าประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน (ร้อยละ 16.8
เทียบกับ 16.3) เพราะตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนธันวาคมเป็นเดือนที่ประชากรที่เป็น
หัวหน้าครัวเรือนมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงกว่าประชากรที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือน

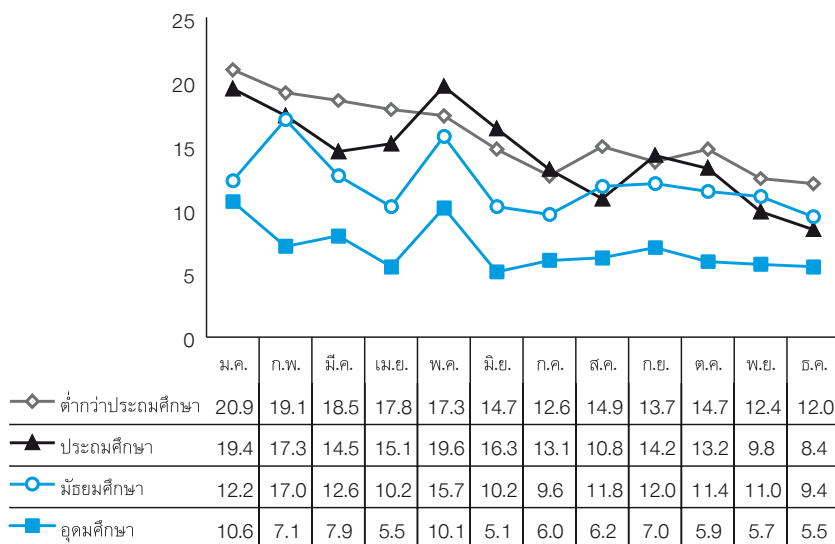
แผนภูมิ 21: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552 จำแนกตามการเป็นหัวหน้าครัวเรือน

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาสุขภาพจิตในรอบ 12 เดือน ปี 2552 ตามระดับการศึกษา พบว่าประชากรที่มีการศึกษาในระดับสูงที่สุดคืออุดมศึกษา จะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุด ในขณะที่ประชากรที่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาจะมีสัดส่วนของประชากรที่ได้คะแนนสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด มีเพียงเดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคม และในช่วงเดือนกันยายนเท่านั้นที่สัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุดในประชากรที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

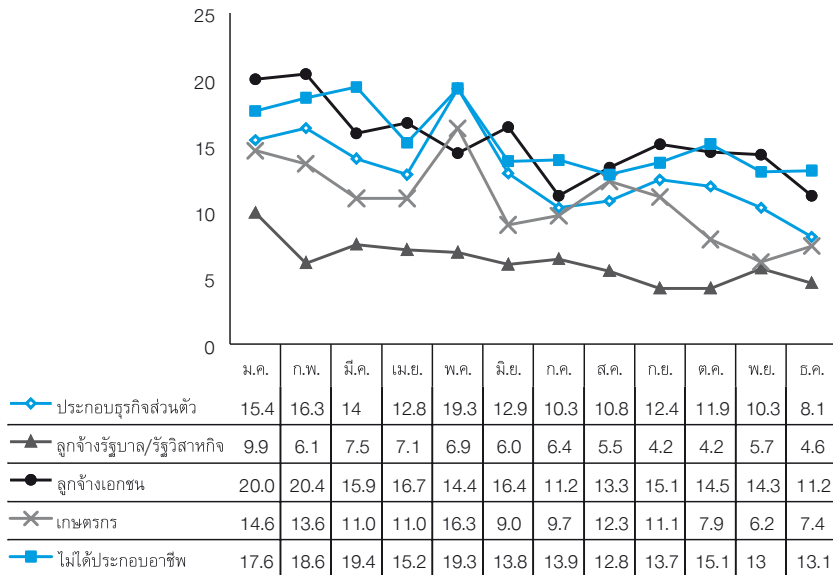
แผนภูมิ 22: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
ในรอบ 12 เดือน พ.ศ.2552 จำแนกตามระดับการศึกษา

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมาของปี 2552 ประชากรที่ประกอบอาชีพลูกจ้างรัฐบาลหรือลูกจ้างรัฐวิสาหกิจที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมีไม่เกินร้อยละ 10 ซึ่งมีน้อยกว่าประชากรที่ประกอบอาชีพอื่นๆ โดยมีประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุดในเดือนมกราคม (ร้อยละ 9.9) และต่ำที่สุดในเดือนกันยายนและเดือนตุลาคม (ร้อยละ 4.2) สำหรับประชากรที่ประกอบอาชีพลูกจ้างเอกชนและที่ไม่ได้ประกอบอาชีพมีสัดส่วนประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด โดยสลับกันขึ้นลงตลอดเรื่อยมาทั้ง 12 เดือน และเป็นที่น่าสังเกตว่าในเดือนพฤษภาคม ประชากรที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกร และประชากรที่ไม่ได้ประกอบอาชีพมีสัดส่วนของประชากรที่มีคะแนนสุขภาพจิตต่ำกว่าเพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดดในช่วงเดือนนี้

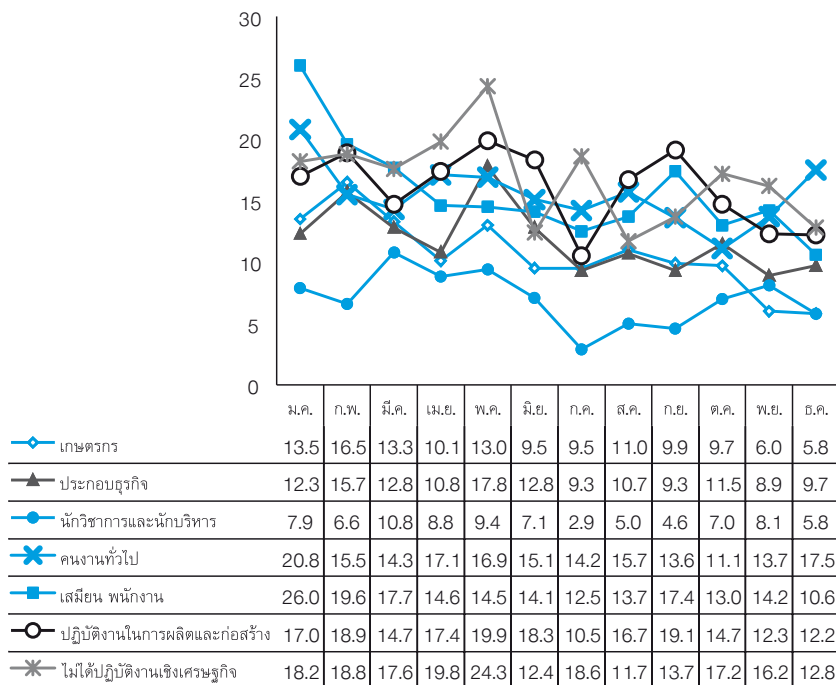
**แผนภูมิ 23: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
ในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552 จำแนกตามอาชีพ**

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หากพิจารณาสุขภาพจิตตามสถานะทางสังคมของครัวเรือน พบว่าประชากรที่ครัวเรือนมีสถานะทางสังคมเป็นผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ วิชาการและนักบริหารมีสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่ำที่สุดตลอด 12 เดือนในปี 2552 ยกเว้นเพียงเดือนพฤศจิกายนที่ประชากรที่ครัวเรือนมีสถานะทางสังคมเป็นเกษตรกรมีสัดส่วนประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยกว่า ในขณะที่ประชากรที่ครัวเรือนมีสถานะทางสังคมเป็นคนงานทั่วไป เสมียน พนักงาน พนักงานขายและให้บริการ และผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตและก่อสร้างเป็นกลุ่มที่มีประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปในระดับต่ำในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา เมื่อเทียบกับสถานะทางสังคมประเภทอื่นๆ

แผนภูมิ 24: ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
ในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552 จำแนกตามสถานะทางสังคมของครัวเรือน

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ส่วนที่ 3: สถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทย ใน 76 จังหวัด พ.ศ. 2552

สถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทยปี 2552 ที่พิจารณาจากคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากรในแต่ละจังหวัด พบว่าประชากรใน 63 จังหวัดของประเทศไทยมีคะแนนสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคืออยู่ในพิสัย 28-34 คะแนน อย่างไรก็ตาม ประชากรใน 6 จังหวัด ได้แก่ สมุทรปราการ สระแก้ว นครนายก ลำปาง ภูเก็ต และหนองบัวลำภู มีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยต่ำกว่า 31 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนที่ถูกจัดลำดับอยู่ในกลุ่มต่ำที่สุด โดยเฉพาะ 2 จังหวัดที่มีคะแนนต่ำที่สุดที่น้อยกว่า 30 คะแนน คือจังหวัดสมุทรปราการ (28.74 คะแนน) และจังหวัดสระแก้ว (29.63 คะแนน)

จังหวัดที่ประชากรมีสุขภาพจิตดี

ประชากรใน 13 จังหวัด มีคะแนนสุขภาพจิตสูงกว่าคนทั่วไปหรือมีสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยประชากรภาคใต้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดพังงามีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 36.81 คะแนน อันดับต่อมาเป็นประชากรภาคกลางคือ จังหวัดชลบุรี และ 3 อันดับถัดมาเป็นประชากรภาคอีสาน ได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด นครพนม และสุรินทร์

ตาราง 6: ห้าจังหวัดที่มีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากร 15 ปีขึ้นไป พ.ศ. 2552
ดีที่สุดและต่ำที่สุด

ห้าจังหวัดที่มีคะแนนสุขภาพจิตสูงที่สุด		ห้าจังหวัดที่มีคะแนนสุขภาพจิตต่ำที่สุด	
พังงา	(36.81 คะแนน)	หนองบัวลำภู	(30.70 คะแนน)
ชลบุรี	(36.66 คะแนน)	ภูเก็ต	(30.55 คะแนน)
ร้อยเอ็ด	(35.99 คะแนน)	นครนายก, ลำปาง	(30.09 คะแนน)
นครพนม	(35.93 คะแนน)	สระแก้ว	(29.63 คะแนน)
สุรินทร์	(35.91 คะแนน)	สมุทรปราการ	(28.74 คะแนน)

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จังหวัดที่ประชากรมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป

ประชากรที่มีคะแนนสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปปี 2552 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตภาคกลาง ในจังหวัดสมุทรปราการมีประชากรมากกว่า 1 ใน 3 ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปซึ่งนับว่ามากที่สุด ในขณะที่สองอันดับถัดมา คือจังหวัดสระแก้วและนครนายก มีประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าร้อยละ 30 และสองอันดับสุดท้าย คือจังหวัดลำปางและสมุทรสงคราม ห้าจังหวัดที่กล่าวมามีคะแนนสุขภาพจิตอยู่ในอันดับเรียงท้าย ส่วนห้าจังหวัดที่ประชากรสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุด ได้แก่ จังหวัดนครพนม สกลนคร แพร่ ชุมพร เชียงใหม่ พิจิตร และพังงา จังหวัดเหล่านี้มีประชากรน้อยกว่าร้อยละ 5 ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป

ตาราง 7: ห้าจังหวัดที่มีร้อยละของประชากร 15 ปีขึ้นไปสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป น้อยที่สุดและมากที่สุด พ.ศ. 2552

ห้าจังหวัดที่มีร้อยละของประชากรสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุด	ห้าจังหวัดที่มีร้อยละของประชากรสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุด
นครพนม (2.4)	สมุทรสงคราม (27.3)
สกลนคร (2.7)	ลำปาง (28.8)
แพร่, ชุมพร (3.8)	นครนายก (30.3)
เชียงใหม่, พิจิตร (4.0)	สระแก้ว (31.3)
พังงา (4.3)	สมุทรปราการ (35.5)

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จังหวัดที่ประชากรมีการสนับสนุนจากครอบครัวมากที่สุด

ประชากรที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูงที่สุดในปี 2552 สามอันดับแรกอยู่ในจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ จังหวัดนครพนม สุรินทร์ และนครสวรรค์ ส่วนอันดับถัดมาเป็นจังหวัดพังงา และจังหวัดน่าน ขณะที่ประชากรที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวน้อยที่สุด ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ตรวดี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรปราการ และพระนครศรีอยุธยา

ตาราง 8: ห้าจังหวัดที่มีคะแนนการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวเฉลี่ย
ของประชากร 15 ปีขึ้นไป พ.ศ. 2552 ดีที่สุดและต่ำที่สุด

ห้าจังหวัดที่มีการสนับสนุนจากครอบครัว สูงที่สุด		ห้าจังหวัดที่มีการสนับสนุนจากครอบครัว ต่ำที่สุด	
นครพนม	(2.848 คะแนน)	พระนครศรีอยุธยา	(2.216 คะแนน)
สุรินทร์	(2.808 คะแนน)	สมุทรปราการ	(2.206 คะแนน)
นครสวรรค์	(2.723 คะแนน)	ประจวบคีรีขันธ์	(2.197 คะแนน)
พังงา	(2.711 คะแนน)	ตราด	(2.181 คะแนน)
น่าน	(2.699 คะแนน)	ปัตตานี	(2.159 คะแนน)

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะ เศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จังหวัดที่ประชากรมีสมรรถภาพของจิตใจมากที่สุด

จังหวัดที่ประชากรมีสมรรถภาพของจิตใจสูงที่สุด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี พังงา ปราจีนบุรี
ร้อยเอ็ด และนครพนม ส่วนจังหวัดที่ประชากรมีสมรรถภาพของจิตใจต่ำที่สุด ได้แก่ จังหวัด
แม่ฮ่องสอน สมุทรปราการ นครนายก นครปฐม และหนองบัวลำภู

ตาราง 9: ห้าจังหวัดที่มีคะแนนสมรรถภาพของจิตใจเฉลี่ย
ของประชากร 15 ปีขึ้นไป พ.ศ. 2552 ดีที่สุดและต่ำที่สุด

ห้าจังหวัดที่มีสมรรถภาพของจิตใจสูงที่สุด		ห้าจังหวัดที่มีสมรรถภาพของจิตใจต่ำที่สุด	
ชลบุรี	(2.280 คะแนน)	แม่ฮ่องสอน	(1.528 คะแนน)
พังงา	(2.245 คะแนน)	สมุทรปราการ	(1.526 คะแนน)
ปราจีนบุรี	(2.213 คะแนน)	นครนายก	(1.369 คะแนน)
ร้อยเอ็ด	(2.209 คะแนน)	นครปฐม	(1.327 คะแนน)
นครพนม	(2.137 คะแนน)	หนองบัวลำภู	(1.107 คะแนน)

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จังหวัดที่ประชากรมีคุณภาพของจิตใจมากที่สุด

จังหวัดที่ประชากรมีคุณภาพของจิตใจสูงที่สุด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี นราธิวาส น่าน ร้อยเอ็ด และสุรินทร์ สำหรับจังหวัดที่ประชากรมีคุณภาพของจิตใจต่ำที่สุด ได้แก่ จังหวัด นครนายก ระยอง ยโสธร ลำปาง และสมุทรสงคราม

ตาราง 10: ห้าจังหวัดที่มีคะแนนคุณภาพของจิตใจเฉลี่ย
ของประชากร 15 ปีขึ้นไป พ.ศ. 2552 ดีที่สุดและต่ำที่สุด

ห้าจังหวัดที่มีคุณภาพของจิตใจสูงที่สุด		ห้าจังหวัดที่มีคุณภาพของจิตใจต่ำที่สุด	
ชลบุรี	(2.512 คะแนน)	สมุทรสงคราม	(1.870 คะแนน)
นราธิวาส	(2.378 คะแนน)	ลำปาง	(1.847 คะแนน)
น่าน	(2.357 คะแนน)	ยโสธร	(1.839 คะแนน)
ร้อยเอ็ด	(2.350 คะแนน)	ระยอง	(1.834 คะแนน)
สุรินทร์	(2.346 คะแนน)	นครนายก	(1.776 คะแนน)

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จังหวัดที่ประชากรมีการไม่มีความรู้สึกทางลบมากที่สุด

การไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากรในจังหวัดต่าง ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง และมีคะแนนของการไม่มีความรู้สึกทางลบใกล้เคียงกัน โดยจังหวัดที่ประชากรมีการไม่มีความรู้สึกทางลบสูงที่สุด ได้แก่ จังหวัดระยอง พะเยา อุบลราชธานี ชุมพร และพังงา ขณะที่จังหวัดที่ประชากรมีการไม่มีความรู้สึกทางลบต่ำที่สุด ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส นครราชสีมา ลำปาง ภูเก็ต และมหาสารคาม

ตาราง 11: ห้าจังหวัดที่มีคะแนนการไม่มีความรู้สึกทางลบเฉลี่ย
 ของประชากร 15 ปีขึ้นไป พ.ศ. 2552 ดีที่สุดและต่ำที่สุด

ห้าจังหวัดที่มีการไม่มีความรู้สึกทางลบสูงที่สุด		ห้าจังหวัดที่มีการไม่มีความรู้สึกทางลบต่ำที่สุด	
ระยอง	(2.916 คะแนน)	มหาสารคาม	(2.516 คะแนน)
พะเยา	(2.908 คะแนน)	ภูเก็ต	(2.495 คะแนน)
อุบลราชธานี	(2.891 คะแนน)	ลำปาง	(2.458 คะแนน)
ชุมพร	(2.885 คะแนน)	นครราชสีมา	(2.396 คะแนน)
พังงา	(2.846 คะแนน)	นราธิวาส	(2.347 คะแนน)

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จังหวัดที่ประชากรมีความรู้สึกทางบวกมากที่สุด

จังหวัดต่าง ๆ มีระดับคะแนนความรู้สึกทางบวกไม่สูงมากนัก จังหวัดที่ที่ประชากรมีความรู้สึกทางบวกสูงที่สุด ได้แก่ จังหวัดสงขลา ยะลา พัทลุง เพชรบุรี และสกลนคร ส่วนจังหวัดที่ประชากรมีความรู้สึกทางบวกต่ำที่สุด ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ สระแก้ว ชัยภูมิ นครราชสีมา และอุบลราชธานี

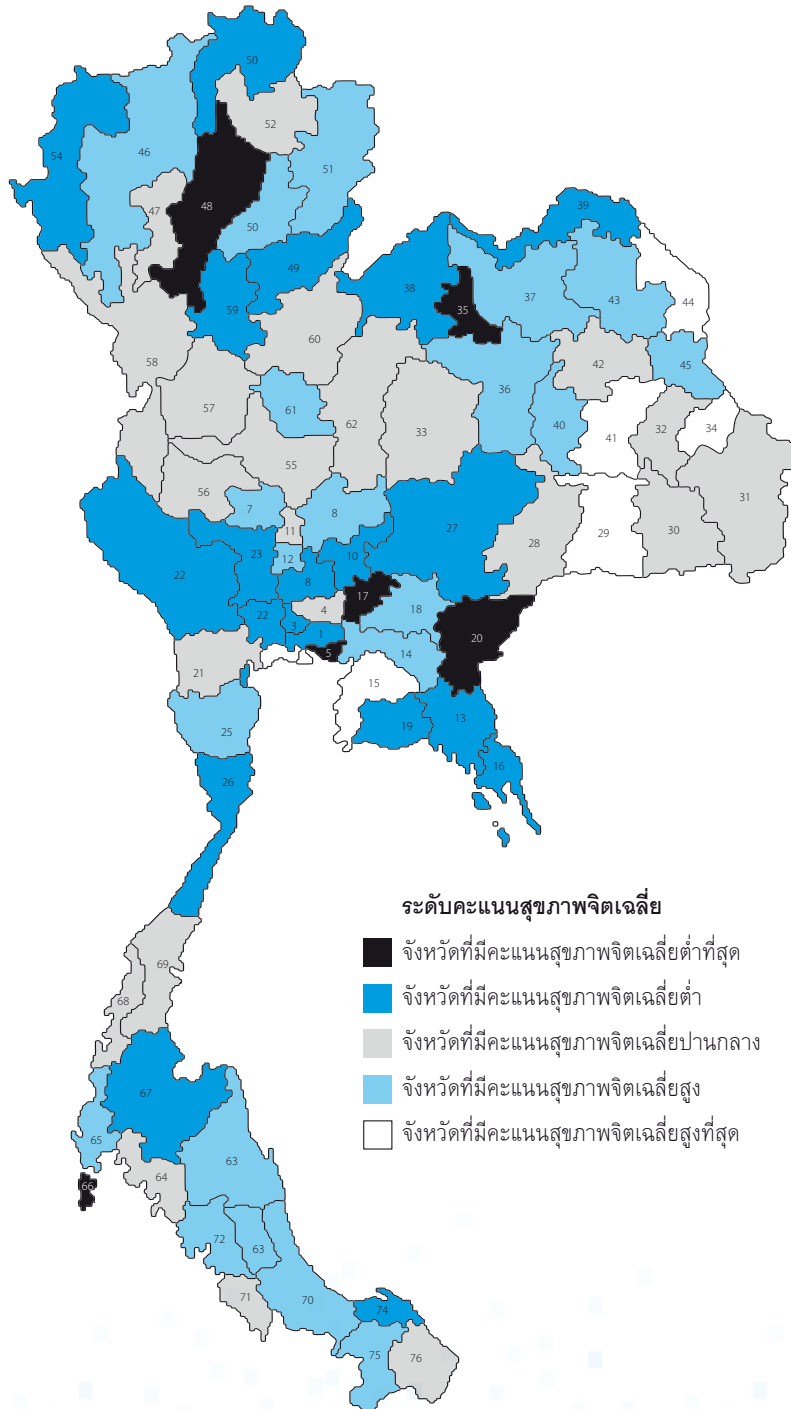
ตาราง 12: ห้าจังหวัดที่มีคะแนนความรู้สึกทางบวกเฉลี่ยของประชากร 15 ปีขึ้นไป
 พ.ศ. 2552 ดีที่สุดและต่ำที่สุด

ห้าจังหวัดที่มีความรู้สึกทางบวกสูงที่สุด		ห้าจังหวัดที่มีความรู้สึกทางบวกต่ำที่สุด	
สงขลา	(2.279 คะแนน)	อุบลราชธานี	(1.742 คะแนน)
ยะลา	(2.228 คะแนน)	นครราชสีมา	(1.696 คะแนน)
พัทลุง	(2.205 คะแนน)	ชัยภูมิ	(1.687 คะแนน)
เพชรบุรี	(2.165 คะแนน)	สระแก้ว	(1.666 คะแนน)
สกลนคร	(2.158 คะแนน)	สมุทรปราการ	(1.570 คะแนน)

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

1. กรุงเทพมหานคร
2. นครปฐม
3. นนทบุรี
4. ปทุมธานี
5. สมุทรปราการ
6. สมุทรสาคร
7. ชัยนาท
8. พระนครศรีอยุธยา
9. สพบุรี
10. สระบุรี
11. อ่างทอง
12. สิงห์บุรี
13. จันทบุรี
14. ฉะเชิงเทรา
15. ชลบุรี
16. ตราด
17. นครนายก
18. ปราจีนบุรี
19. ระยอง
20. สระแก้ว
21. ราชบุรี
22. กาญจนบุรี
23. สุพรรณบุรี
24. สมุทรสงคราม
25. เพชรบุรี
26. ประจวบคีรีขันธ์
27. นครราชสีมา
28. บุรีรัมย์
29. สุรินทร์
30. ศรีสะเกษ
31. อุบลราชธานี
32. ยโสธร
33. ชัยภูมิ
34. อำนาจเจริญ
35. หนองบัวลำภู
36. ขอนแก่น
37. อุตรดิตถ์
38. เลย
39. หนองคาย
40. มหาสารคาม
41. ร้อยเอ็ด
42. กาฬสินธุ์
43. สกลนคร
44. นครพนม
45. มุกดาหาร
46. เชียงใหม่
47. ลำพูน
48. ลำปาง
49. อุตรดิตถ์
- 50.แพร่
51. น่าน
52. พะเยา
53. เชียงราย
54. แม่ฮ่องสอน
55. นครสวรรค์
56. อุทัยธานี
57. กำแพงเพชร
58. ตาก
59. สุโขทัย
60. พิษณุโลก
61. พิจิตร
62. เพชรบูรณ์
63. นครศรีธรรมราช
64. กระบี่
65. พังงา
- 66.ภูเก็ต
67. สุราษฎร์ธานี
68. ระนอง
69. ชุมพร
70. สงขลา
71. สตูล
72. ตรัง
73. พัทลุง
74. ปัตตานี
75. ยะลา
76. นราธิวาส

ภาพ 1 ระดับคะแนนสุขภาพจิตของประชากร
15 ปีขึ้นไปใน 76 จังหวัด พ.ศ.2552

รายได้ครัวเรือนเป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถสะท้อนภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนได้ ซึ่งสถานะทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตของประชากร ดังนั้นจึงนำข้อมูลรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนในแต่ละจังหวัดจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 มาจัดกลุ่มโดยใช้เปอร์เซ็นต์ไทล์ของกลุ่มเป็นตัวแบ่งระดับรายได้ของครัวเรือน เพื่อให้แต่ละกลุ่มมีจำนวนจังหวัดเท่าๆ กัน ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ประชากรที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนในระดับต่ำ มี 25 จังหวัด ประชากรที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนในระดับปานกลาง มี 26 จังหวัด และประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนในระดับสูง มี 25 จังหวัด

จังหวัดที่มีรายได้ครัวเรือนสูงที่สุดคือ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในขณะที่ 4 อันดับรองลงมาเป็นจังหวัดที่อยู่เขตปริมณฑล 2 แห่ง และจังหวัดในภาคใต้อีก 2 แห่ง จังหวัดเหล่านี้ล้วนเป็นพื้นที่ศูนย์กลางเศรษฐกิจ ส่วนจังหวัดที่มีรายได้ครัวเรือนต่ำที่สุดอยู่ในภาคเหนือคือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันดับถัดมาเป็นจังหวัดในภาคใต้ นั่นคือนราธิวาส และ 3 อันดับสุดท้าย คือจังหวัดศรีสะเกษ นครพนม และสุรินทร์ ซึ่งล้วนเป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

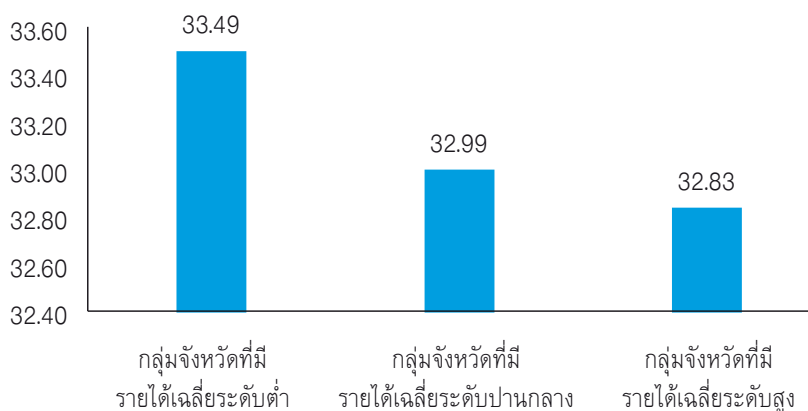
ตาราง 13: ห้าจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน พ.ศ. 2552
สูงที่สุดและต่ำที่สุด

ห้าจังหวัดที่มีรายได้ครัวเรือนสูงที่สุด		ห้าจังหวัดที่มีรายได้ต่ำที่สุด	
กรุงเทพมหานคร	(47,125.04 บาท)	สุรินทร์	(12,664.27 บาท)
นนทบุรี	(41,347.59 บาท)	นครพนม	(12,451.23 บาท)
สุราษฎร์ธานี	(34,499.47 บาท)	ศรีสะเกษ	(12,366.03 บาท)
ปทุมธานี	(30,596.87 บาท)	นราธิวาส	(11,802.30 บาท)
ภูเก็ต	(30,296.31 บาท)	แม่ฮ่องสอน	(8,214.26 บาท)

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากรตามระดับรายได้ของจังหวัดพบว่าประชากรที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดที่มีระดับรายได้ต่ำที่สุดมีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือประชากรที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดที่มีระดับรายได้ปานกลาง และประชากรที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดที่มีระดับรายได้สูงที่สุดมีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยต่ำที่สุด (33.49, 32.99 และ 32.83 คะแนน ตามลำดับ)

แผนภูมิ 25: คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากร 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามกลุ่มจังหวัดที่มีระดับรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยของจังหวัดต่างๆ กัน พ.ศ. 2552

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

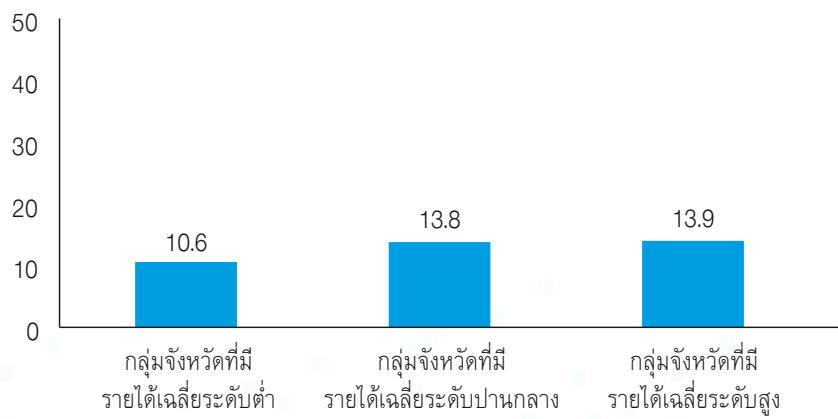
แม้ว่าจังหวัดร้อยเอ็ด นครพนม และสุรินทร์จะเป็นจังหวัดที่มีรายได้ครัวเรือนอยู่ในระดับต่ำมาก แต่กลับมีคะแนนสุขภาพจิตสูงกว่าคะแนนของจังหวัดที่มีรายได้ในระดับปานกลาง ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี ชัยนาท และยะลา รวมทั้งจังหวัดสงขลาที่มีรายได้ครัวเรือนอยู่ในระดับสูงที่มีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยอยู่ในอันดับสามของกลุ่ม จังหวัดที่มีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยอยู่ในอันดับหนึ่งและสองของกลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนในระดับสูงคือจังหวัดพังงาและชลบุรี ล้วนเป็นจังหวัดที่สะท้อนภาพของการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรในด้านสุขภาพจิตร่วมกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของจังหวัดด้วย ในทางกลับกัน จังหวัดสมุทรปราการ ภูเก็ต และสุราษฎร์ธานีซึ่งเป็นจังหวัดที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจสูง แต่สุขภาพจิตของประชากรในพื้นที่กลับมีคะแนนต่ำ รวมทั้งจังหวัดสระแก้ว นครนายก และสมุทรสงครามที่เป็นจังหวัดในภาคกลาง ซึ่งมีรายได้ในระดับปานกลาง จังหวัดเหล่านี้ อยู่ใกล้กับศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ แต่ประชากรกลับมีคะแนนสุขภาพจิตที่ไม่สูงมากนัก

ตาราง 14: สามจังหวัดที่มีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากร 15 ปีขึ้นไป สูงที่สุด และต่ำที่สุด จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน พ.ศ. 2552

จังหวัดที่มีระดับรายได้ต่ำ		จังหวัดที่มีระดับรายได้ปานกลาง		จังหวัดที่มีระดับรายได้สูง	
คะแนนสุขภาพจิตสูงที่สุด	คะแนนสุขภาพจิตต่ำที่สุด	คะแนนสุขภาพจิตสูงที่สุด	คะแนนสุขภาพจิตต่ำที่สุด	คะแนนสุขภาพจิตสูงที่สุด	คะแนนสุขภาพจิตต่ำที่สุด
ร้อยเอ็ด (35.99) คะแนน	แม่ฮ่องสอน (31.51) คะแนน	อุดรธานี (35.25) คะแนน	สมุทรสงคราม (31.24) คะแนน	พังงา (36.81) คะแนน	สุราษฎร์ธานี (31.75) คะแนน
นครพนม (35.93) คะแนน	หนองบัวลำภู (30.70) คะแนน	ชัยนาท (34.87) คะแนน	นครนายก (30.09) คะแนน	ชลบุรี (36.66) คะแนน	ภูเก็ต (30.55) คะแนน
สุรินทร์ (35.91) คะแนน	ลำปาง (30.09) คะแนน	ยะลา (34.68) คะแนน	สระแก้ว (29.63) คะแนน	สงขลา (35.19) คะแนน	สมุทรปราการ (28.74) คะแนน

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนภูมิ 26: ร้อยละของประชากร 15 ปีขึ้นไปที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป จำแนกตามระดับรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยของจังหวัดต่างๆ กัน พ.ศ. 2552

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จังหวัดสมุทรปราการมีส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดที่มีรายได้ครัวเรือนในระดับที่สูง และสูงกว่าจังหวัดที่มีประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปเป็นอันดับสูงที่สุดในกลุ่มที่มีระดับรายได้ครัวเรือนในกลุ่มที่ต่ำและปานกลางอย่างจังหวัดลำปางและสระแก้ว ในขณะที่จังหวัดนครพนมที่มีสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุดในกลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนในระดับต่ำ และยังน้อยกว่าสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปในจังหวัดที่มีรายได้ครัวเรือนในระดับปานกลางและระดับสูงอีกด้วย

ตาราง 15: สามจังหวัดที่มีร้อยละของประชากร 15 ปีขึ้นไปสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป พ.ศ. 2552 น้อยที่สุดและมากที่สุด จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน

จังหวัดที่มีระดับรายได้ต่ำ		จังหวัดที่มีระดับรายได้ปานกลาง		จังหวัดที่มีระดับรายได้สูง	
ประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุด	ประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุด	ประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุด	ประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุด	ประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุด	ประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุด
นครพนม (ร้อยละ 2.36)	แม่ฮ่องสอน (ร้อยละ 18.78)	ลำพูน (ร้อยละ 4.38)	สมุทรสงคราม (ร้อยละ 27.27)	ชุมพร (ร้อยละ 3.80)	นนทบุรี (ร้อยละ 20.00)
สกลนคร (ร้อยละ 2.68)	ประจวบคีรีขันธ์ (ร้อยละ 24.49)	ชัยนาท (ร้อยละ 5.67)	นครนายก (ร้อยละ 30.25)	พิจิตร (ร้อยละ 4.02)	ภูเก็ต (ร้อยละ 25.61)
แพร่ (ร้อยละ 3.80)	ลำปาง (ร้อยละ 28.78)	พัทลุง (ร้อยละ 6.28)	สระแก้ว (ร้อยละ 31.29)	พังงา (ร้อยละ 4.30)	สมุทรปราการ (ร้อยละ 35.54)

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้ระดับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มสูงขึ้น และเป็นผลให้อัตรารายได้เฉลี่ยต่อหัวก็เพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน แต่การพัฒนาดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นกับคนทุกกลุ่มในทุกพื้นที่ ดังจะเห็นว่าเมืองมีความเจริญเติบโตเร็วกว่าชนบท ข้อมูลรายได้ครัวเรือนข้างต้น อาจช่วยสะท้อนภาพของการกระจุกตัวของรายได้ในกลุ่มพื้นที่ที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ เมื่อการพัฒนาไม่ได้เกิดขึ้นในทุกพื้นที่ย่อมทำให้เกิดการกระจุกตัวของพื้นที่แห่งความเจริญ ทำให้รายได้เฉลี่ยต่อหัวที่แม้จะสูงขึ้นแต่ก็อาจไม่ได้เกิดความเท่าเทียมกันในรายได้

ดัชนีที่นิยมนำมาใช้ในการบ่งบอกถึงลักษณะความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ของพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์จินี (Gini coefficient) และลักษณะของเส้นโค้งลอเรนซ์ (Lorenz curve) ดัชนีทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ค่าสัมประสิทธิ์จินีเป็นการวัดความไม่เท่าเทียมในรูปของสัดส่วน (Gini ratio) มีค่าระหว่าง 0 กับ 1 ถ้ามีค่าเท่ากับ 0 หมายความว่ามีการกระจายรายได้อย่างเท่าเทียมอย่างสมบูรณ์ (Perfect equality) นั่นคือทุกคนมีรายได้เท่ากันหมด แต่ถ้ามีค่าเท่ากับ 1 หมายความว่ามีการกระจายรายได้ไม่เท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์ที่สุด (Perfect inequality) นั่นคือมีเพียงคนเดียวที่มีรายได้ ฉะนั้นถ้าค่าสัมประสิทธิ์จินียิ่งมาก ความไม่เท่าเทียมกันยิ่งเพิ่มสูงขึ้น โดยค่าสัมประสิทธิ์จินีคำนวณจากค่าของพื้นที่ระหว่างเส้นโค้งลอเรนซ์ของการกระจายรายได้กับเส้นการกระจายรายได้สมบูรณ์เป็นตัวตั้ง และค่าของพื้นที่ใต้เส้นการกระจายรายได้สมบูรณ์เป็นตัวหาร

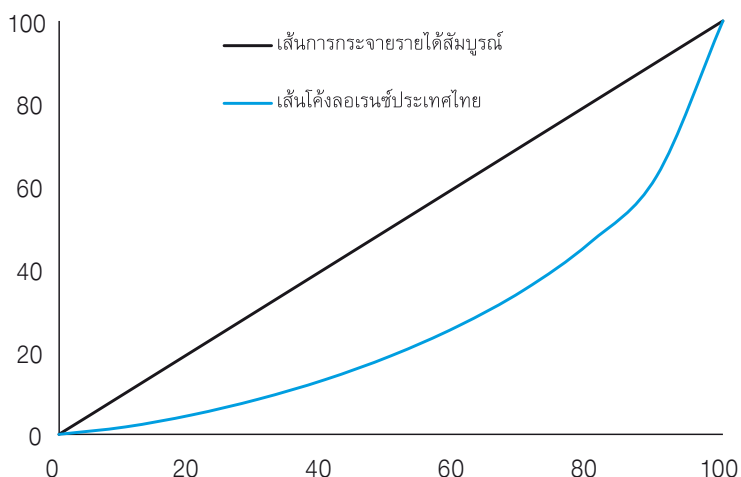
จากการนำข้อมูลรายได้ครัวเรือนของการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์จินี พบว่าประเทศไทยมีค่าสัมประสิทธิ์จินีเท่ากับ 0.466 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าในภาพรวมของประเทศมีความเหลื่อมล้ำกันทางรายได้ที่ไม่สูงมากนัก จะเห็นว่าเส้นโค้งลอเรนซ์มีลักษณะที่เบี่ยงออกจากเส้นการกระจายรายได้สมบูรณ์ โดยจังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดที่มีค่าสัมประสิทธิ์จินีต่ำที่สุด คือมีเพียง 0.299 ส่วนจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีค่าสัมประสิทธิ์สูงที่สุดคือ 0.530 และจากเส้นโค้งลอเรนซ์จะเห็นว่าเส้นของจังหวัดเชียงรายมีการเบี่ยงออกจากเส้นการกระจายรายได้สมบูรณ์มากกว่าเส้นของจังหวัดปทุมธานี เราจะได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเหลื่อมล้ำของรายได้กับสถานการณ์สุขภาพจิตตอนต่อไป

ตาราง 16: ค่าสัมประสิทธิ์เงินของจังหวัดต่างๆ ในประเทศไทย พ.ศ. 2552

จังหวัด	ค่า สัมประสิทธิ์ เงิน	จังหวัด	ค่า สัมประสิทธิ์ เงิน	จังหวัด	ค่า สัมประสิทธิ์ เงิน
ทั่วประเทศ	0.466				
ปทุมธานี	0.299	ประจวบคีรีขันธ์	0.394	กรุงเทพมหานคร	0.429
ภูเก็ต	0.310	ระยอง	0.396	พะเยา	0.430
ชลบุรี	0.312	ปัตตานี	0.398	ยะลา	0.432
สมุทรสาคร	0.320	นครสวรรค์	0.399	ราชบุรี	0.434
นครนายก	0.327	พัทลุง	0.399	อ่างทอง	0.435
นครปฐม	0.330	หนองบัวลำภู	0.400	เชียงใหม่	0.437
นราธิวาส	0.349	ตรัง	0.401	ชัยนาท	0.438
พิจิตร	0.358	อุดรดิตถ์	0.401	สงขลา	0.439
ฉะเชิงเทรา	0.359	พระนครศรีอยุธยา	0.402	สมุทรสงคราม	0.441
สระบุรี	0.360	ปราจีนบุรี	0.403	น่าน	0.441
แพร่	0.369	อำนาจเจริญ	0.404	สุรินทร์	0.442
สตูล	0.372	กระบี่	0.404	อุทัยธานี	0.444
สุพรรณบุรี	0.373	สมุทรปราการ	0.406	สระแก้ว	0.445
นนทบุรี	0.375	ร้อยเอ็ด	0.407	สิงห์บุรี	0.447
อุบลราชธานี	0.377	ยโสธร	0.410	อุดรธานี	0.453
เลย	0.377	นครราชสีมา	0.414	ลพบุรี	0.453
เพชรบุรี	0.378	พิษณุโลก	0.414	กาฬสินธุ์	0.453
ตาก	0.380	เพชรบูรณ์	0.414	บุรีรัมย์	0.454
ชุมพร	0.380	นครพนม	0.414	สุราษฎร์ธานี	0.455
จันทบุรี	0.382	ลำพูน	0.415	ขอนแก่น	0.456
ระนอง	0.383	ศรีสะเกษ	0.416	มหาสารคาม	0.463
กาญจนบุรี	0.384	แม่ฮ่องสอน	0.419	สุโขทัย	0.462
หนองคาย	0.388	มุกดาหาร	0.419	สกลนคร	0.468
พังงา	0.390	ตราด	0.422	ลำปาง	0.490
ชัยภูมิ	0.391	นครศรีธรรมราช	0.429	เชียงราย	0.530
กำแพงเพชร	0.392				

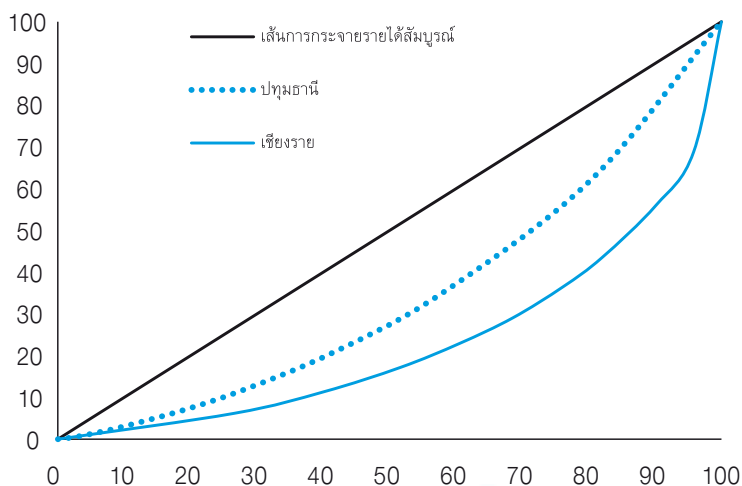
ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนภูมิ 27: เส้นโค้งลอเรนซ์ของประเทศไทย พ.ศ. 2552

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนภูมิ 28: เส้นโค้งลอเรนซ์ของจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2552

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ส่วนที่ 4: ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทย

จากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 พบว่าปัจจัยระดับบุคคลด้านคุณลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นในระดับภาพรวมของประเทศ หรือในภาคต่างๆ ของประเทศมีรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน ในด้านเพศ พบว่ากว่าครึ่งหนึ่งของประชากรในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศเป็นเพศหญิง โดยอัตราส่วนของเพศใกล้เคียงกันในแต่ละพื้นที่ ภาคกลางเป็นภาคที่ประชากรเพศหญิงสูงกว่าภาคอื่นๆ ของประเทศ

อายุเฉลี่ยของประชากรทั่วประเทศที่อายุ 15 ปีขึ้นไปเท่ากับ 41 ปี อายุเฉลี่ยของประชากรในภาคต่างๆ ของประเทศไม่แตกต่างกันมากนัก ประชากรภาคเหนือมีอายุเฉลี่ยสูงที่สุด คือประมาณ 42 ปี

ด้านการศึกษาของประชากร พบว่าทั่วประเทศมีประชากรเพียง 1 ใน 8 เท่านั้น ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป สำหรับในภาคต่างๆ ของประเทศก็เช่นเดียวกัน คือมีประชากรไม่ถึงร้อยละ 15 ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ภาคกลางมีประชากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมากที่สุด (ร้อยละ 13.7) ขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีประชากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปน้อยที่สุด (ร้อยละ 8.5)

สองในสามของประชากรมีสถานภาพสมรส โดยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนของประชากรที่มีสถานภาพสมรสมากที่สุด ส่วนภาคใต้เป็นภาคที่มีประชากรมีสถานภาพสมรสน้อยที่สุด

ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไม่ได้มีสถานภาพเป็นหัวหน้าครัวเรือน และเป็นเช่นนี้ในภาคต่างๆ ของประเทศด้วย ซึ่งภาคที่มีสัดส่วนของประชากรที่ไม่ได้มีสถานภาพเป็นหัวหน้าครัวเรือนสูงที่สุดคือ ภาคใต้ (ร้อยละ 62.1)

มากกว่าร้อยละ 90 ของประชากรนับถือศาสนาพุทธ ยกเว้นเพียงภาคใต้ที่มีประชากร นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 73.7 โดยร้อยละ 26.1 ของประชากรในภาคใต้เป็นผู้นับถือ ศาสนาอิสลาม

สำหรับการประกอบอาชีพของประชากร พบว่าประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมี อาชีพเป็นเกษตรกรโดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนของประชากรที่เป็นเกษตรกร มากที่สุด (ร้อยละ 40.6) รองลงมาคือ ประชากรที่เป็นลูกจ้างเอกชนมีเพียงภาคเหนือ เท่านั้นที่มีสัดส่วนของประชากรที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวอันดับรองลงมาจากเกษตรกร และ ไม่เกินร้อยละ 10 ของประชากรในทุกพื้นที่ที่ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือ รัฐวิสาหกิจ

ในทุก ๆ พื้นที่ของประเทศ มีประชากรเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ไม่สามารถช่วยเหลือ ตนเองได้ โดยภาคเหนือเป็นภาคที่มีประชากรที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด (ร้อยละ 4.9)

รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนของทั้งประเทศเท่ากับ 23,019 บาท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนน้อยที่สุด และภาคกลางเป็นภาคที่มีรายได้ ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนสูงที่สุด

ครัวเรือนส่วนใหญ่ของประเทศมีหนี้สินในระบบประมาณ 141,613 บาท หาก พิจารณาตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ พบว่าภาคกลางเป็นภาคที่ครัวเรือนมีหนี้สินใน ระบบสูงที่สุด ในขณะที่หนี้สินนอกระบบของครัวเรือนมีจำนวนเฉลี่ยประมาณ 8,512 บาท ภาคกลางเป็นภาคที่มีจำนวนหนี้สินนอกระบบสูงที่สุดด้วยเช่นเดียวกับหนี้สินในระบบ

ตาราง 17: จำนวนและร้อยละของประชากร 15 ปีขึ้นไป
จำแนกตามปัจจัยระดับบุคคลและพื้นที่ที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2552

ปัจจัยระดับบุคคล	พื้นที่ที่อยู่อาศัย				
	ทั่วประเทศ	กลาง	เหนือ	ตอ.เหนือ	ใต้
	81,017	19,499	15,098	27,101	10,748
เพศ					
ชาย	48.6	48.2	49.0	49.4	49.2
หญิง	51.4	51.8	51.0	50.6	50.8
อายุเฉลี่ย					
	40.7	40.7	41.9	40.3	39.5
อายุกำลังสองเฉลี่ย					
	1,934.2	1,927.7	2,046.3	1,908.7	1,848.4
การศึกษา					
ต่ำกว่าประถมศึกษา	34.3	33.3	42.5	36.3	30.5
ประถมศึกษา	20.9	19.3	17.8	24.1	22.9
มัธยมศึกษา	32.3	33.7	29.7	31.2	34.0
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	12.5	13.7	10.0	8.5	12.6
สถานภาพสมรส					
โสด	23.5	22.9	21.1	23.1	25.3
สมรส	65.7	65.1	66.8	67.4	64.6
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	10.9	12.0	12.0	9.5	10.1
การเป็นหัวหน้าครัวเรือน					
เป็น	40.9	42.0	41.4	37.9	40.2
ไม่เป็น	59.1	58.0	58.6	62.1	59.8
การนับถือศาสนา					
พุทธ	94.9	98.5	98.0	99.5	73.7
อิสลาม	4.4	1.1	0.2	0.1	26.1
คริสต์และอื่นๆ	0.8	0.4	1.8	0.4	0.1
อาชีพ					
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	19.0	19.0	23.3	15.2	19.4
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	6.6	6.1	7.1	6.8	6.0
ลูกจ้างเอกชน	24.0	36.5	17.1	15.2	20.0
เกษตรกร	26.3	13.0	29.0	40.9	30.1
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	24.1	25.2	23.5	22.0	24.6

ตาราง 17: (ต่อ)

ปัจจัยระดับบุคคล	พื้นที่ที่อยู่อาศัย				
	ทั่วประเทศ	กลาง	เหนือ	ตอ.เหนือ	ใต้
ความสามารถช่วยเหลือตนเองได้					
เป็นผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้	3.5	3.5	4.9	3.0	3.4
เป็นผู้ที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้	96.5	96.5	95.1	97.0	96.6
รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	23,019.2	25,340.7	17,374.7	16,501.4	23,948.7
จำนวนหนี้สินในระบบของครัวเรือนเฉลี่ย	141,612.8	157,240.3	122,343.9	123,074.7	126,565.2
จำนวนหนี้สินนอกระบบของครัวเรือนเฉลี่ย	8,512.0	10,432.3	5,843.3	7,674.9	6,724.5
พื้นที่อยู่อาศัย					
เมือง	31.9	34.3	21.9	16.4	26.1
ชนบท	68.1	65.7	78.1	83.6	73.9

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำหรับปัจจัยระดับจังหวัด พบว่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวโดยเฉลี่ยทั้ง 76 จังหวัด เท่ากับ 137,576 บาท ภาคกลางเป็นภาคที่มีผลิตภัณฑ์ต่อหัวเฉลี่ยสูงที่สุด

ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้โดยเฉลี่ยของทั้งประเทศเท่ากับ 0.41 ภาคกลางเป็นภาคที่มีความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้โดยเฉลี่ยของจังหวัดดีที่สุด

ในด้านดัชนีชีวิตการทำงาน ทั่วประเทศมีดัชนีชีวิตการทำงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.85 ภาคกลางมีดัชนีชีวิตการทำงานโดยเฉลี่ยของจังหวัดดีที่สุด

ดัชนีการคมนาคมและการสื่อสารโดยเฉลี่ยทั้งประเทศเท่ากับ 0.55 ภาคกลาง เป็นภาคที่มีดัชนีการคมนาคมและการสื่อสารโดยเฉลี่ยของจังหวัดดีที่สุด

การมีส่วนร่วมของประชากร พบว่าทั่วประเทศมีดัชนีการมีส่วนร่วมโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.58 ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีดัชนีการมีส่วนร่วมสูงที่สุด

ตาราง 18: ค่าเฉลี่ยของปัจจัยระดับจังหวัด พ.ศ. 2552 จำแนกตามพื้นที่ที่อยู่อาศัย

ปัจจัยระดับจังหวัด	พื้นที่ที่อยู่อาศัย				
	ทั่วประเทศ	กลาง	เหนือ	ต.เหนือ	ใต้
	76	25	17	19	14
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว	137,576.25	256,559.52	69,766.97	43,016.35	98,730.15
ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้	0.41	0.38	0.43	0.42	0.41
ดัชนีชีวิตการทำงาน	0.85	1.18	0.60	0.56	0.63
ดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร	0.55	0.58	0.53	0.48	0.54
ดัชนีการมีส่วนร่วม	0.58	0.57	0.60	0.61	0.61

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคมล้วนมีผลต่อสุขภาพจิตของประชากรทั้งสิ้น เศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อสุขภาพจิตก็ย่อมที่จะส่งผลแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ด้วย สำหรับประเทศไทยที่มีความเป็นเอกลักษณะในแต่ละภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นในด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิต และการจัดการทางด้านเศรษฐกิจ ฉะนั้นการพิจารณาปัจจัยที่กำหนดสุขภาพจิตของประชากร นอกจากจะพิจารณาในภาพรวมระดับประเทศแล้วยังควรพิจารณาระดับภูมิภาคด้วย เพื่อสะท้อนให้เห็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตที่ในประเทศไทยที่มีความหลากหลายในด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคมตามภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์ครั้งนี้จะไม่นำรวมกรุงเทพมหานครทั้งการวิเคราะห์ในระดับประเทศ และระดับภูมิภาค แม้ว่ากรุงเทพมหานครจะเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย และเป็นศูนย์กลางของความเจริญในด้านต่างๆ ของประเทศไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา เหล่านี้เป็นต้น แต่ด้วยลักษณะเช่นนี้เองจึงเป็นเหตุให้ประชาชนจากภูมิภาคต่างๆ เดินทางเข้ามาสู่ศูนย์กลางแห่งความเจริญพร้อมกับนำพารูปแบบวิถีชีวิตดั้งเดิมเข้ามาด้วย ทำให้กรุงเทพมหานครกลายเป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายของวัฒนธรรมที่แตกต่างจากรูปแบบวิถีชีวิตแบบคนเมืองและคนชนบท สะท้อนให้เห็นภาพของเมืองหลวงที่เป็นเมืองมหานครต่างจากเทศบาลที่ถือเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นเมืองของจังหวัดต่างๆ และแม้ว่ากรุงเทพมหานครจะเป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ในภาคกลางของประเทศ แต่ด้วยลักษณะดังกล่าว

ข้างต้นอาจไม่สะท้อนเอกลักษณ์ของประชากร สังคม และเศรษฐกิจของภูมิภาคกลางอย่าง จังหวัดอื่นๆ ดังนั้นจึงไม่ได้นำกรุงเทพมหานครเข้าสู่สมการการวิเคราะห์ปัจจัยกำหนด สุขภาพจิตของคนไทย

ปัจจัยระดับบุคคลที่กำหนดสุขภาพจิตของประชากรไทยใน 75 จังหวัด ไม่นับรวม กรุงเทพมหานคร รวมทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ สามารถสรุปผลการศึกษาน่าสนใจได้ดังนี้

ด้านเพศ พบว่าประชากรเพศชายมีสุขภาพจิตดีกว่าประชากรเพศหญิง

อายุของประชากรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสุขภาพจิต กล่าวคือ ถ้าประชากร มีอายุเพิ่มขึ้น สุขภาพจิตของประชากรจะดีขึ้นด้วย แต่ไม่พบว่าอายุของประชากรในภาคใต้ มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิต

ด้านการศึกษา ประชากรที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษาจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า ทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และปริญญาตรีหรือสูงกว่า

ด้านสถานภาพสมรสของประชากร ประชากรที่มีสถานภาพหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่ จะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่มีสถานภาพโสดและประชากรที่มีสถานภาพสมรส

การเป็นหัวหน้าครัวเรือน มีผลทางลบต่อสุขภาพจิต คือประชากรที่มีสถานภาพเป็นหัวหน้าของครัวเรือน มีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือน

การนับถือศาสนาของประชากร พบว่าประชากรใน 75 จังหวัด และประชากรในภาคใต้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีสุขภาพจิตดีกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ แต่ในภาคกลางกลับพบว่าประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามกลับมีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่นับถือศาสนาคริสต์จะมีสุขภาพจิตดีกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ แต่หากเป็นประชากรที่นับถือศาสนาคริสต์ในภาคใต้จะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ

สำหรับการประกอบอาชีพ พบว่าประชากรที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวใน 75 จังหวัด ของประเทศ รวมทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ จะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ขณะที่ประชากรที่ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างเอกชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ล้วนมีสุขภาพจิตแย่กว่าประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมทั้งสิ้น และประชากรที่ไม่ได้ประกอบอาชีพใน 75 จังหวัดของประเทศ ภาคกลาง และภาคใต้ จะมี

สุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีเพียงประชากรที่ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจเท่านั้นที่มีสุขภาพจิตดีกว่าประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ในด้านความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ประชากรที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง มีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง

ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนที่มีผลต่อสุขภาพจิตของประชากร ถ้าประชากรมีรายได้ในปริมาณมาก สุขภาพจิตของประชากรก็จะสูงขึ้นด้วย

จำนวนหนี้สินในระบบของครัวเรือน พบเพียงว่าประชากรใน 75 จังหวัดจะมีสุขภาพจิตดีขึ้น หากประชากรมีหนี้สินในระบบเพิ่มขึ้น

พื้นที่อยู่อาศัย ประชากรในภาคเหนือที่อาศัยอยู่ในเมืองจะมีสุขภาพจิตแย่กว่าประชากรที่อาศัยอยู่ในชนบท แต่ประชากรที่อาศัยอยู่ในชนบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลับมีสุขภาพจิตแย่กว่าประชากรที่อาศัยอยู่ในเมือง

ปัจจัยระดับจังหวัด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จังหวัดรวม (Gross Provincial Product: GPP) ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ (Gini Coefficient) ดัชนีการจ้างงาน ดัชนีการคมนาคม และการสื่อสาร และดัชนีการมีส่วนร่วม ที่มีผลต่อสุขภาพจิตของประชากรใน 75 จังหวัด รวมทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ พบว่าปัจจัยระดับจังหวัดต่างๆ มีผลดังต่อไปนี้

ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ พบว่าจังหวัดในภาคเหนือที่มีความไม่เท่าเทียมกันในรายได้สูง จะมีผลให้สุขภาพจิตของประชากรในจังหวัดแย่ลง แต่หากจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรมมาก สุขภาพจิตของประชากรในจังหวัดกลับยิ่งสูงขึ้นตามด้วย

ในด้านดัชนีชีวิตการทำงาน พบว่าจังหวัดต่างๆ ในภาคใต้ที่มีการพัฒนาเพื่อที่รองรับผู้มีงานทำทั้งในด้านค่าตอบแทน จำนวนตำแหน่งงานที่ว่าง และสวัสดิการที่ดีแล้ว จะส่งผลให้ประชากรในจังหวัดมีสุขภาพจิตที่แย่ลง

สำหรับดัชนีการคมนาคมและการสื่อสารที่พบว่า ประชากรในภาคใต้ที่มีการคมนาคม และการสื่อสารที่สะดวก รวดเร็ว และครอบคลุมกระจายสู่ประชากรในทุกพื้นที่ ประชากรก็จะมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้นตามไปด้วย

ตาราง 19: ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของประชากรไทย พ.ศ. 2552 จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัย

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย					
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098	
จำนวนจังหวัด	75		25		17	
-2Log likelihood	461910.4		158990.5		110440.0	
Fixed Effects						
Constant	31.244**	2.815	29.021***	6.197	35.950***	3.410
เพศ (อ้างอิง: หญิง)						
ชาย	0.475***	0.041	0.506***	0.068	0.447***	0.079
อายุ	0.028***	0.007	0.029**	0.012	0.029*	0.014
อายุกำลังสอง	0.000	0.000	0.000	0.000	-0.000	0.000
การศึกษา (อ้างอิง:ต่ำกว่าประถมศึกษา)						
ประถมศึกษา	0.589**	0.059	0.506***	0.105	0.482***	0.112
มัธยมศึกษา	1.232***	0.058	1.179***	1.000	0.999***	0.112
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	2.038***	0.070	2.311***	0.118	1.410***	0.146
สถานภาพสมรส (อ้างอิง: หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่)						
โสด	1.066**	0.077	0.885**	0.129	0.995**	0.149
สมรส	1.316***	0.058	1.029***	0.100	1.416***	0.107

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 19: (ต่อ)

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย					
	ทั่วประเทศ	กลาง	เหนือ	ตะวันออก	ใต้	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		27,101	
จำนวนจังหวัด	75		25		19	
-2Log likelihood	461910.4		158990.5		122852.2	
การเป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: ไม่เป็น)						
เป็น	-0.224**	0.043	-0.230**	0.072	-0.263**	0.083
ศาสนา (อ้างอิง: พุทธ)						
อิสลาม	0.230 ⁺	0.121	-0.899**	0.284	0.727	0.587
คริสต์และอื่น ๆ	0.054	0.225	-0.302	0.476	0.761*	0.299
อาชีพ (อ้างอิง: เกษตรกร)						
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-0.209**	0.056	-0.363**	0.119	-0.171 ⁺	0.101
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	0.457**	0.082	0.372*	0.159	0.521**	0.160
ลูกจ้างเอกชน	-0.758**	0.061	-0.857**	0.117	-0.417**	0.122
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	-0.263**	0.062	-0.423**	0.123	0.072	0.118
ความสามารถช่วยเหลือตนเองได้ (อ้างอิง: ได้)						
ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้	-1.908**	0.092	-1.501**	0.160	-1.810**	0.161
รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน						
	0.000**	0.000	0.000**	0.000	0.000**	0.000

⁺มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, *มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 19: (ต่อ)

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย							
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ		ตอ.เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098		27,101	
จำนวนจังหวัด	75		25		17		19	
-2Log likelihood	461910.4		158990.5		110440.0		122852.2	
จำนวนพื้นที่ในระบอบของครัวเรือนเฉลี่ย	0.000*	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
จำนวนพื้นที่ในอกระบบของครัวเรือนเฉลี่ย	-0.000	0.000	0.000+	0.000	0.000**	0.000	-0.000*	0.000
พื้นที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ชนบท)								
เมือง	-0.044	0.039	-0.223***	0.066	0.307***	0.075	-0.152	0.079
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้	-3.757	4.580	-11.653	8.781	-18.411*	8.541	24.794*	11.383
ดัชนีชี้วัดการงาน	-1.199	0.801	-0.614	1.020	2.283	3.137	-4.734	9.004
ดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร	-2.421	2.917	1.890	6.717	1.829	4.200	9.480	18.068
ดัชนีการมีส่วนร่วม	3.720	2.821	7.610	5.599	-0.964	7.785	2.028	6.098
Random Effects								
Constant (Variance)	1.465	0.126	2.609	0.855	1.144	0.497	1.972	0.782
Residual (Variance)	4.893	0.012	25.331	0.222	21.405	0.222	24.729	0.246

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

นอกจากนี้ หากพิจารณาปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตในองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบด้านการสนับสนุนจากครอบครัว (Family support) องค์ประกอบด้านสมรรถภาพของจิตใจ (Mental capacity) องค์ประกอบด้านความเสียสละ (Altruism) องค์ประกอบด้านการไม่มีความรู้สึกทางลบ (Non-negative affect) และองค์ประกอบด้านความรู้สึกทางบวก (Positive affect) พบว่าปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตในแต่ละด้านนั้น มีความแตกต่างกัน ดังนี้

องค์ประกอบของสุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัว (Family support)

ด้านเพศ พบว่าประชากรเพศชายจะมีสุขภาพจิตในด้านการสนับสนุนจากครอบครัว ดีกว่าเพศหญิง

อายุของประชากร พบว่าประชากรใน 75 จังหวัดของประเทศที่มีอายุเพิ่มมากขึ้น สุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวจะลดลง และหากพิจารณาสุขภาพจิตของประชากรในระดับภาคของประเทศแล้วพบเช่นกันว่าประชากรในภาคเหนือและภาคใต้ที่มีอายุเพิ่มสูงขึ้น สุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวจะลดลง

สำหรับการศึกษาของประชากร พบว่าประชากรที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ประถมศึกษาขึ้นไปจะมีสุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวสูงกว่าประชากรที่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา ทั้งการพิจารณาในระดับประเทศ ภาคกลาง และภาคใต้ ส่วนประชากรในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบเพียงว่าประชากรที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และปริญญาตรีขึ้นไปเท่านั้นที่มีสุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวดีกว่าประชากรที่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา

ด้านสถานภาพสมรส ประชากรที่มีสถานภาพโสดและสมรสจะมีสุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวดีกว่าประชากรที่มีสถานภาพหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่

การเป็นหัวหน้าครัวเรือน พบว่าประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนมีสุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวต่ำกว่าการไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือน

สำหรับศาสนา หากพิจารณาในระดับทั่วประเทศพบว่าประชากรที่นับถือศาสนาคริสต์และอื่น ๆ จะมีสุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวต่ำกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนในระดับภูมิภาคของประเทศนั้นแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ นั่นคือประชากรในภาคกลางที่นับถือศาสนาอิสลาม คริสต์ และอื่น ๆ จะมีสุขภาพจิตด้านการ

สนับสนุนจากครอบครัวต่ำกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ ประชากรในภาคตะวันออก เนียงเหือและภาคใต้ที่นับถือศาสนาคริสต์และอื่น ๆ จะมีสุขภาพจิตด้านการสนับสนุน จากครอบครัวต่ำกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ

การประกอบอาชีพของประชากร พบว่าประชากรทั่วประเทศที่ประกอบธุรกิจ ส่วนตัวและลูกจ้างเอกชนจะมีสุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวต่ำกว่าประชากร ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร เช่นเดียวกับกับประชากรในภาคกลาง ส่วนประชากรในภาค เหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้พบเพียงว่าประชากรที่มีอาชีพเป็นลูกจ้าง เอกชน จะมีสุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวต่ำกว่าประชากรที่ประกอบอาชีพ เกษตรกร

ในด้านความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง พบว่าประชากรทั่วประเทศที่ไม่สามารถ ช่วยเหลือตนเองได้จะมีสุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวต่ำกว่าประชากรที่ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เช่นเดียวกับที่พบในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ภาคใต้

รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนของประชากร พบว่าประชากรที่ครัวเรือนมีรายได้ เพิ่มขึ้น สุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวของประชากรจะเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

ด้านจำนวนหนี้สินในระบบของครัวเรือนเฉลี่ย พบว่าประชากรใน 75 จังหวัดของ ประเทศที่ครัวเรือนมีหนี้สินในระบบสูง สุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวของ ประชากรจะเพิ่มขึ้นด้วย เช่นเดียวกับประชากรภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พื้นที่อยู่อาศัยของประชากร พบว่าประชากรทั่วประเทศที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองจะมี สุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวต่ำกว่าประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชนบท เช่น เดียวกับประชากรภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ของจังหวัด พบว่าประชากรภาคเหนือที่จังหวัด มีความไม่เท่าเทียมกันในรายได้สูง สุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวของประชากร จะลดลง

ในด้านดัชนีชีวิตการงาน พบว่าประชากรภาคใต้ที่จังหวัดพัฒนาด้านชีวิตการงาน สูงขึ้น ประชากรในจังหวัดจะมีสุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัวต่ำลง

สำหรับดัชนีชีวิตการคมนาคมและการสื่อสารที่มีผลทางบวกต่อสุขภาพจิตด้าน การสนับสนุนจากครอบครัวของประชากรภาคใต้ นั่นคือจังหวัดที่มีการพัฒนาทางด้านการคมนาคมและการสื่อสารที่ดี ประชากรในจังหวัดจะมีสุขภาพจิตด้านการสนับสนุน จากครอบครัวดีขึ้นด้วย

ตาราง 20: ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตด้านการสนับสนุนจากครอบครัว (Family support) ของประชากรไทย พ.ศ. 2552
 จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัย

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย					
	ทั่วประเทศ		กลาง		ดอ.เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098	
จำนวนจังหวัด	75		25		17	
-2Log likelihood	130711.6		45674.6		33271.5	
Fixed Effects						
Constant	2.579**	0.278	1.857***	0.473	3.213***	0.444
เพศ (อ้างอิง: หญิง)						
ชาย	0.025***	0.005	0.015 ⁺	0.008	0.042***	0.010
อายุ	-0.002**	0.001	-0.001	0.001	-0.004*	0.002
อายุกำลังสอง	0.000***	0.000	0.000	0.000	0.000**	0.000
การศึกษา (อ้างอิง:ต่ำกว่าประถมศึกษา)						
ประถมศึกษา	0.031**	0.007	0.032**	0.012	0.017	0.014
มัธยมศึกษา	0.070***	0.007	0.075***	0.011	0.044**	0.014
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	0.112***	0.008	0.147***	0.014	0.047*	0.018
สถานภาพสมรส (อ้างอิง: หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่)						
โสด	0.095***	0.009	0.058***	0.015	0.091***	0.019
สมรส	0.207***	0.007	0.166***	0.011	0.252***	0.014

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ****มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 20: (ต่อ)

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย							
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ		ตอ.เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098		27,101	10,748
จำนวนจังหวัด	75		25		17		19	14
-2Log likelihood	130711.6		45674.6		33271.5		32439.1	19541.5
การเป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: ไม่เป็น)								
เป็น	-0.073**	0.005	-0.074**	0.008	-0.106***	0.010	-0.035***	0.009
ศาสนา (อ้างอิง: พุทธ)								
อิสลาม	-0.001	0.014	-0.093**	0.032	0.048	0.074	0.092	0.109
คริสต์และอื่นๆ	-0.090**	0.026	-0.119*	0.054	-0.013	0.038	-0.185**	0.054
อาชีพ (อ้างอิง: เกษตรกร)								
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-0.022*	0.007	-0.047**	0.014	-0.008	0.013	-0.012	0.011
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	0.004	0.009	-0.008	0.018	-0.011	0.020	0.002	0.016
ลูกจ้างเอกชน	-0.077***	0.007	-0.098***	0.013	-0.048**	0.015	-0.056***	0.014
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	0.009	0.007	-0.002	0.014	0.024	0.015	0.017	0.013
ความสามารถช่วยเหลือตนเองได้ (อ้างอิง: ได้)								
ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้	-0.067**	0.011	-0.013**	0.018	-0.101***	0.020	-0.090***	0.021
รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	0.000**	0.000	0.000+	0.000	0.000***	0.000	0.000**	0.000
จำนวนหนี้สินในระบบของครัวเรือนเฉลี่ย	0.000**	0.000	0.000	0.000	-0.000	0.000	0.000**	0.000

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 20: (ต่อ)

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย							
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ		ตอ.เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098		27,101	
จำนวนจังหวัด	75		25		17		19	
-2Log likelihood	130711.6		45674.6		33271.5		32439.1	
จำนวนหนี้สินการระบอบของครัวเรือนเฉลี่ย	-0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	-0.000	0.000
พื้นที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ชนบท)								
เมือง	-0.014**	0.004	-0.020**	0.008	0.006	0.009	-0.017*	0.009
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว	0.000	0.000	0.000	0.000	-0.000	0.000	-0.000	0.000
ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้	-0.583	0.452	0.000	0.670	-2.065 *	1.113	1.283	1.087
ดัชนีชี้วัดการงาน	-0.057	0.079	-0.041	0.078	0.497	0.409	0.012	0.860
ดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร	-0.308	0.288	0.903*	0.512	-0.870	0.547	1.385	1.725
ดัชนีการมีส่วนร่วม	0.342	0.279	0.652	0.427	0.326	1.014	0.125	0.582
Random Effects								
Constant (Variance)	0.144	0.012	0.015	0.005	0.019	0.008	0.018	0.007
Residual (Variance)	0.565	0.001	0.331	0.003	0.342	0.004	0.285	0.003

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ****มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

องค์ประกอบของสุขภาพจิตต้นสมรรถภาพของจิตใจ (Mental capacity)

เพศของประชากร พบว่าประชากรเพศชายจะมีสมรรถภาพของจิตใจสูงกว่าประชากรเพศหญิง

ด้านอายุของประชากร พบว่าประชากรที่มีอายุเพิ่มมากขึ้น สมรรถภาพของจิตใจจะสูงขึ้นด้วย

สำหรับการศึกษาของประชากร พบว่าประชากรทั่วประเทศที่มีการศึกษาตั้งแต่ประถมศึกษาขึ้นไปจะมีสมรรถภาพของจิตใจสูงกว่าประชากรที่มีการศึกษต่ำกว่าประถมศึกษา เช่นเดียวกับประชากรภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเพียงภาคใต้เท่านั้นที่พบว่าประชากรที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและปริญญาตรีขึ้นไปที่มีสมรรถภาพของจิตใจดีกว่าประชากรที่มีการศึกษต่ำกว่าประถมศึกษา

ในด้านสถานภาพสมรสพบเพียงว่ามีผลทางบวกต่อสมรรถภาพของจิตใจประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั่นคือประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสถานภาพโสดจะมีสมรรถภาพของจิตใจมากกว่าประชากรที่มีสถานภาพหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่

การเป็นหัวหน้าครัวเรือนมีผลทางบวกต่อสมรรถภาพของจิตใจของประชากรเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนจะมีสมรรถภาพของจิตใจมากกว่าประชากรที่ไม่เป็นหัวหน้าครัวเรือน

การนับถือศาสนาของประชากร พบว่าประชากรทั่วประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม คริสต์ และอื่นๆ มีสมรรถภาพของจิตใจมากกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนประชากรภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่นับถือศาสนาคริสต์และอื่นๆ จะมีสมรรถภาพของจิตใจมากกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ ต่างจากประชากรที่นับถือศาสนาคริสต์และอื่นๆ ในภาคใต้ที่มีสมรรถภาพของจิตใจน้อยกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ

สำหรับการประกอบอาชีพต่าง ๆ เทียบกับประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกร พบว่าประชากรที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวในภาคใต้จะมีสมรรถภาพของจิตใจน้อยกว่า เช่นเดียวกับประชากรภาคใต้ที่เป็นลูกจ้างเอกชน และประชากรที่ไม่ได้ประกอบอาชีพทั่วประเทศ รวมทั้งภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ แต่การเป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือ

รัฐวิสาหกิจของประชากรใน 75 จังหวัดของประเทศ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีสมรรถภาพของจิตใจมากกว่า และเป็นที่น่าสังเกตว่าประชากรภาคเหนือที่ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างเอกชนและไม่ได้ประกอบอาชีพจะมีสมรรถภาพของจิตใจแตกต่างจากประชากรในภาคอื่นๆ คือมีสมรรถภาพของจิตใจสูงกว่าประชากรที่เป็นเกษตรกร

ความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง พบว่าประชากรที่ไม่มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง สมรรถภาพของจิตใจจะต่ำกว่าประชากรที่สามารถช่วยเหลือตนเอง

ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน พบว่าประชากรทั่วประเทศ รวมทั้งประชากรภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีสมรรถภาพของจิตใจสูงขึ้นเมื่อมีรายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น

จำนวนหนี้สินนอกระบบของครัวเรือนมีผลทางบวกต่อสมรรถภาพของจิตใจของประชากรภาคกลาง คือประชากรที่ครัวเรือนมีหนี้สินนอกระบบเพิ่มขึ้น สมรรถภาพของจิตใจจะสูงขึ้นด้วย

พื้นที่อยู่อาศัยของประชากร พบว่าประชากรใน 75 จังหวัด กับประชากรภาคเหนือ และภาคใต้ที่อาศัยอยู่เขตเมืองจะมีสมรรถภาพของจิตใจสูงกว่าประชากรที่อาศัยอยู่เขตชนบท แต่ประชากรภาคกลางที่อาศัยอยู่ในเมืองกลับมีสมรรถภาพของจิตใจน้อยกว่าประชากรที่อาศัยอยู่เขตชนบท

ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ที่มีผลทางลบต่อสมรรถภาพของจิตใจของประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือจังหวัดที่มีการกระจายรายได้อย่างไม่เท่าเทียมกัน ประชากรในจังหวัดจะมีสมรรถภาพของจิตใจที่ดีขึ้นตามความไม่เท่าเทียมนั้น

ดัชนีชี้วัดการงานมีผลทางลบต่อสมรรถภาพของจิตใจของประชากรภาคใต้ โดยประชากรจะมีสมรรถภาพของจิตใจที่ต่ำลงเมื่อจังหวัดมีความพร้อมในการรองรับการเติบโตของแรงงานที่เพิ่มขึ้น

ในด้านดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร พบว่าประชากรภาคเหนือและภาคใต้จะมีสมรรถภาพของจิตใจที่ดีขึ้นเมื่อจังหวัดมีการพัฒนาการคมนาคมและการสื่อสารมากขึ้น

ตาราง 21: ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตด้านสมรรถภาพของจิตใจ (Mental capacity) ของประชากรไทย พ.ศ.2552 จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัย

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย							
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ		ตอ.เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร								
จำนวนจังหวัด	75		25		17		19	14
-2Log likelihood	143552.1		50171.2		32840.6		38935.4	21890.1
Fixed Effects								
Constant	0.939**	0.361	1.952*	0.899	0.737*	0.445	-1.416	1.122
เพศ (อ้างอิง: หญิง)								
ชาย	0.170***	0.005	0.181***	0.009	0.162***	0.010	0.175***	0.011
อายุ	0.012***	0.001	0.012***	0.001	0.015***	0.002	0.013***	0.002
อายุกำลังสอง	-0.000***	0.000	-0.000***	0.000	-0.000***	0.000	-0.000***	0.000
การศึกษา (อ้างอิง: ต่ำกว่าประถมศึกษา)								
ประถมศึกษา	0.043***	0.007	0.045**	0.013	0.041**	0.014	0.040**	0.015
มัธยมศึกษา	0.083***	0.007	0.087***	0.012	0.081***	0.014	0.098***	0.015
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	0.140***	0.009	0.164***	0.015	0.114***	0.018	0.162***	0.019
สถานภาพสมรส (อ้างอิง: หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่)								
โสด	0.010	0.010	-0.000	0.016	0.011	0.019	0.038+	0.021
สมรส	0.008	0.007	-0.005	0.012	0.021	0.013	0.024	0.015

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ****มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 21: (ต่อ)

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย							
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ		ตล.เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร								
จำนวนจังหวัด	75		25		17		19	14
-2Log likelihood	143552.1		50171.2		32840.6		38935.4	21890.1
การเป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: ไม่เป็น)								
เป็น	0.001	0.005	-0.009	0.009	0.004	0.010	0.025*	0.011
ศาสนา (อ้างอิง: พุทธ)								
อิสลาม	0.031*	0.015	-0.015	0.035	0.062	0.073	-0.082	0.128
คริสต์และอื่นๆ	0.123***	0.028	0.056	0.059	0.202***	0.037	0.148*	0.063
อาชีพ (อ้างอิง: เกษตรกร)								
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	0.001	0.007	0.008	0.015	0.017	0.013	0.007	0.013
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	0.031**	0.010	0.019	0.020	0.037+	0.020	0.043*	0.019
ลูกจ้างเอกชน	-0.012	0.008	-0.020	0.015	0.039*	0.015	-0.011	0.016
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	-0.036***	0.008	-0.044**	0.015	0.025+	0.015	-0.062***	0.015
ความสามารถช่วยเหลือตนเองได้ (อ้างอิง: ได้)								
ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้	-0.091***	0.011	-0.059**	0.020	-0.075***	0.020	-0.144***	0.024
รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน								
	0.000***	0.000	0.000***	0.000	0.000***	0.000	0.000***	0.000

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 21: (ต่อ)

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย							
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ		ตอ.เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร								
จำนวนจังหวัด	75		25		17		19	14
-2Log likelihood	143552.1		50171.2		32840.6		38935.4	21890.1
จำนวนหนี้สินในระบบของครัวเรือนเฉลี่ย	-0.000	0.000	0.000	0.000	-0.000	0.000	-0.000	0.000
จำนวนหนี้สินนอกระบบของครัวเรือนเฉลี่ย	0.000	0.000	0.000*	0.000	-0.000	0.000	-0.000	0.000
พื้นที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ชนบท) เมือง	0.013**	0.005	-0.014+	0.008	0.049***	0.009	0.004	0.041**
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้	0.147	0.587	-0.589	1.275	-0.598	1.114	3.114*	1.382
ดัชนีชี้วัดการงาน	-0.082	0.103	-0.021	0.148	-0.078	0.409	1.076	1.093
ดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร	0.244	0.374	-0.964	0.975	1.831**	0.548	1.540	1.623**
ดัชนีการมีส่วนร่วม	0.536	0.361	0.325	0.813	-0.320	1.015	0.640	0.741
Random Effects								
Constant (Variance)	0.188	0.016	0.055	0.018	0.019	0.008	0.029	0.012
Residual (Variance)	0.614	0.002	0.393	0.003	0.334	0.003	0.393	0.004

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

องค์ประกอบด้านคุณภาพของจิตใจ (Mental quality)

ในด้านเพศ พบว่าประชากรเพศหญิงมีคุณภาพของจิตใจมากกว่าเพศชาย

ด้านอายุของประชากร พบว่าประชากรใน 75 จังหวัด รวมทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีอายุเพิ่มสูงขึ้น คุณภาพของจิตใจจะเพิ่มขึ้นด้วย

สำหรับการศึกษา พบว่าประชากรที่มีการศึกษาตั้งแต่ประถมศึกษาขึ้นไป จะมีคุณภาพของจิตใจมากกว่าประชากรที่มีการศึกษต่ำกว่าประถมศึกษา

สถานภาพสมรสของประชากร พบว่าประชากรทั่วประเทศ กับภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสถานภาพโสดและสมรสจะมีคุณภาพของจิตใจมากกว่าประชากรที่มีสถานภาพหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่

การเป็นหัวหน้าครัวเรือน พบว่าประชากรทั่วประเทศที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนจะมีคุณภาพของจิตใจมากกว่าประชากรที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือน เช่นเดียวกันกับประชากรภาคกลางและภาคเหนือ

สำหรับการนับถือศาสนา พบว่าประชากรใน 75 จังหวัดและภาคใต้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีคุณภาพของจิตใจมากกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ แต่ประชากรภาคกลางที่นับถือศาสนาอิสลามกลับมีคุณภาพของจิตใจน้อยกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ ขณะที่ประชากรภาคเหนือที่นับถือศาสนาคริสต์และอื่น ๆ จะมีคุณภาพของจิตใจมากกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ

การประกอบอาชีพของประชากร พบว่าประชากรทั่วประเทศที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวจะมีคุณภาพของจิตใจน้อยกว่าประชากรที่เป็นเกษตรกร เช่นเดียวกับประชากรที่เป็นลูกจ้างเอกชนทั่วประเทศ รวมทั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ที่มีคุณภาพของจิตใจน้อยกว่าประชากรที่เป็นเกษตรกร และประชากรที่ไม่ได้ประกอบอาชีพในภาคใต้จะมีคุณภาพของจิตใจน้อยกว่าประชากรที่เป็นเกษตรกรเช่นกัน แต่เป็นที่น่าสนใจว่าประชากรภาคกลางที่ไม่ได้ประกอบอาชีพกลับมีคุณภาพของจิตใจมากกว่าประชากรที่เป็นเกษตรกร นอกจากนี้ประชากรทั่วประเทศ รวมทั้งประชากรภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจจะมีคุณภาพของจิตใจมากกว่าประชากรที่เป็นเกษตรกร

ในด้านความสามารถช่วยเหลือตนเอง พบว่าประชากรทั่วประเทศ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ จะมีคุณภาพของจิตใจน้อยกว่าประชากรที่ช่วยเหลือตนเองได้

รายได้ต่อเดือนของครัวเรือน พบว่าประชากรที่ครัวเรือนมีรายได้สูง คุณภาพของจิตใจของประชากรในครัวเรือนจะสูงขึ้นด้วย

จำนวนหนี้สินในระบบของครัวเรือน พบว่าประชากรทั่วประเทศและประชากรภาคใต้ที่ครัวเรือนมีหนี้สินในระบบสูง คุณภาพของจิตใจของประชากรในครัวเรือนนั้นก็สูงด้วย

ในด้านจำนวนหนี้สินนอกระบบของครัวเรือน พบว่าประชากรภาคกลางจะมีคุณภาพของจิตใจมากขึ้น ถ้าครัวเรือนของประชากรมีหนี้สินนอกระบบเพิ่มขึ้น

สำหรับพื้นที่อยู่อาศัยของประชากรภาคเหนือ พบว่าประชากรที่อยู่เขตเมืองมีคุณภาพของจิตใจมากกว่าประชากรที่อาศัยในชนบท แต่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลับพบว่าประชากรที่อาศัยอยู่เขตเมืองมีคุณภาพของจิตใจน้อยกว่าประชากรที่อาศัยในชนบท

ดัชนีชีวิตการงานมีผลทางลบต่อความเสียสละของประชากรภาคใต้ กล่าวคือประชากรภาคใต้จะมีคุณภาพของจิตใจลดลงเมื่อจังหวัดมีการพัฒนาด้านชีวิตการงานของประชากร

ตาราง 22: ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตด้านคุณภาพของจิตใจ (Mental quality) ของประชากรไทย พ.ศ. 2552 จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัย

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย					
	ทั่วประเทศ		กลาง		พื้นที่แออัด	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098	
จำนวนจังหวัด	75		25		17	
-2Log likelihood	119170.4		43217.0		27402.7	
Fixed Effects						
Constant	2.240 ***	0.309	1.803 *	0.757	2.627 ***	0.423
เพศ (อ้างอิง: หญิง)						
ชาย	-0.037 ***	0.004	-0.035 ***	0.007	-0.043 ***	0.009
อายุ	0.004 ***	0.001	0.005 ***	0.001	0.003 +	0.001
อายุกำลังสอง	-0.000 **	0.000	-0.000 **	0.000	-0.000 *	0.000
การศึกษา (อ้างอิง:ต่ำกว่าประถมศึกษา)						
ประถมศึกษา	0.026 ***	0.006	0.024 *	0.011	0.022 +	0.012
มัธยมศึกษา	0.063 ***	0.006	0.056 ***	0.012	0.054 ***	0.012
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	0.111 ***	0.008	0.112 ***	0.013	0.099 ***	0.016
สถานภาพสมรส (อ้างอิง:หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่)						
โสด	0.052 ***	0.008	0.056 ***	0.014	0.048 **	0.016
สมรส	0.039 ***	0.006	0.037 **	0.011	0.039 **	0.012

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ****มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 22: (ต่อ)

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย									
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ		ตอ.เหนือ		ใต้	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098		27,101		10,748	
จำนวนจังหวัด	75		25		17		19		14	
-2Log likelihood	119170.4		43217.0		27402.7		31247.5		17645.7	
จำนวนหนี้สินในระบบของครัวเรือนเฉลี่ย	0.000*	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000*	0.000
จำนวนหนี้สินนอกระบบของครัวเรือนเฉลี่ย	0.000	0.000	0.000*	0.000	0.000	0.000	-0.000	0.000	-0.000	0.000
พื้นที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ชนบท)										
เมือง	-0.002	0.004	-0.002	0.007	0.029***	0.008	-0.023**	0.008	-0.016	0.011
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว	-0.000	0.000	-0.000	0.000	-0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้	-0.477	0.502	-0.178	1.073	-1.649	1.062	1.422	1.518	-1.391	0.882
ดัชนีชี้วัดการงาน	0.003	0.088	0.099	0.125	-0.078	0.390	-0.788	1.201	-0.557**	0.250
ดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร	-0.383	0.320	-0.064	0.821	0.028	0.522	0.015	2.409	-0.105	0.669
ดัชนีการมีส่วนร่วม	0.108	0.309	0.102	0.684	0.057	0.967	0.505	0.813	-0.559	0.494
Random Effects										
Constant (Variance)	0.161	0.014	0.039	0.013	0.018	0.008	0.035	0.014	0.011	0.006
Residual (Variance)	0.524	0.001	0.301	0.003	0.250	0.003	0.269	0.003	0.261	0.003

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

องค์ประกอบของสุขภาพจิตด้านการไม่มีความรู้สึกทางลบ (Non-negative affect)

ด้านอายุของประชากร พบว่าประชากรใน 75 จังหวัด ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีอายุเพิ่มขึ้น การไม่มีความรู้สึกทางลบจะลดลง

สำหรับการศึกษาของประชากร พบว่าประชากรทั่วประเทศ รวมทั้งภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ที่มีการศึกษาตั้งแต่ประถมศึกษาขึ้นไป จะไม่มีความรู้สึกทางลบมากกว่าประชากรที่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา ยกเว้นเพียงประชากรภาคเหนือที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและปริญญาตรีขึ้นไป การไม่มีความรู้สึกทางลบจะมากกว่าประชากรที่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา

ด้านสถานภาพสมรสของประชากร พบว่าประชากรที่มีสถานภาพโสดและสมรสจะไม่มีความรู้สึกทางลบมากกว่าประชากรที่มีสถานภาพหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่

การเป็นหัวหน้าครัวเรือนของประชากรทั่วประเทศ พบว่าประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนจะไม่มีความรู้สึกทางลบน้อยกว่าประชากรที่ไม่เป็นหัวหน้าครัวเรือน

ในด้านการนับถือศาสนาที่มีผลต่อประชากรภาคกลาง โดยพบว่าประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามจะไม่มีความรู้สึกทางลบน้อยกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ แต่ประชากรที่นับถือศาสนาคริสต์และอื่นๆ จะไม่มีความรู้สึกทางลบมากกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ

สำหรับการประกอบอาชีพต่าง ๆ ของประชากรที่เปรียบเทียบกับอาชีพเกษตรกรรม พบว่าประชากรทั่วประเทศ ภาคกลางและภาคเหนือที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวจะไม่มีความรู้สึกทางลบน้อยกว่า เช่นเดียวกับกับประชากรที่เป็นลูกจ้างเอกชนที่จะไม่มีความรู้สึกทางลบน้อยกว่า และประชากรที่ไม่ได้ประกอบอาชีพใน 75 จังหวัด ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ที่ไม่มีความรู้สึกทางลบน้อยกว่าด้วย

ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของประชากร จะทำให้ประชากรมีความรู้สึกทางลบน้อยกว่าประชากรที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

ด้านรายได้ต่อเดือนของครัวเรือน พบว่าประชากรที่มีรายได้ครัวเรือนสูง การไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากรจะสูงขึ้น

จำนวนหนี้สินในระบบของครัวเรือนมีผลทางบวกต่อการไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากรทั่วประเทศ และภาคกลาง คือประชากรที่ครัวเรือนมีปริมาณของหนี้สินในระบบมาก การไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากรก็จะสูงขึ้น

ในด้านจำนวนหนี้สินนอกระบบของครัวเรือน พบว่าประชากรใน 75 จังหวัด และภาคเหนือที่ครัวเรือนมีหนี้สินนอกระบบในปริมาณมาก การไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากรจะลดลง

พื้นที่อยู่อาศัยมีผลทางลบต่อการไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากรภาคใต้ โดยประชากรที่อาศัยอยู่เขตเมืองจะไม่มีความรู้สึกทางลบน้อยกว่าประชากรที่อาศัยอยู่เขตชนบท

ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวมีผลทางบวกต่อการไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากรทั่วประเทศและภาคกลาง นั่นคือจังหวัดที่เศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตที่เพิ่มมากขึ้น จะทำให้ประชากรไม่มีความรู้สึกทางลบเพิ่มสูงขึ้นด้วย

ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้มีผลทางลบต่อการไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากรภาคกลาง แต่กลับมีผลทางบวกต่อการไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากรภาคใต้

ในด้านดัชนีการมีส่วนร่วม พบว่าจังหวัดในภาคกลางและภาคใต้ที่มีการพัฒนา โดยเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมทั้งทางการเมืองและชุมชนเพิ่มสูงขึ้น การไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากรในจังหวัดจะสูงขึ้นด้วย

ตาราง 23: ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตด้านการไม่มีความรู้สึกทางลบ (Non-negative affect) ของประชากรไทย พ.ศ. 2552
จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัย

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย					
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098	
จำนวนจังหวัด	75		25		17	
-2Log likelihood	126703.2		42723.7		30164.7	
Fixed Effects						
Constant	2.528***	0.193	2.289***	0.284	2.610***	0.302
เพศ (อ้างอิง: หญิง)						
ชาย	0.003	0.005	0.004	0.007	0.002	0.009
อายุ	-0.005***	0.001	-0.005***	0.001	-0.005**	0.002
อายุกำลังสอง	0.000***	0.000	0.000***	0.000	0.000***	0.000
การศึกษา (อ้างอิง:ต่ำกว่าประถมศึกษา)						
ประถมศึกษา	0.043***	0.007	0.049***	0.011	0.018	0.013
มัธยมศึกษา	0.070***	0.007	0.062***	0.011	0.047***	0.013
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	0.117***	0.008	0.119***	0.013	0.067***	0.017
สถานภาพสมรส (อ้างอิง: หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่)						
โสด	0.098***	0.009	0.090***	0.014	0.089***	0.017
สมรส	0.114***	0.006	0.096***	0.011	0.095***	0.012

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 23: (ต่อ)

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย							
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ		ตอ.เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098		27,101	10,748
จำนวนจังหวัด	75		25		17		19	14
-2Log likelihood	126703.2		42723.7		30164.7		34117.3	20176.0
การเป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: ไม่เป็น)								
เป็น	-0.011*	0.005	-0.008	0.008	-0.013	0.010	-0.006	0.010
ศาสนา (อ้างอิง: พุทธ)								
อิสลาม	0.007	0.013	-0.051+	0.031	0.024	0.068	0.122	0.114
คริสต์และอื่นๆ	0.022	0.025	0.127*	0.051	-0.007	0.035	0.002	0.056
อาชีพ (อ้างอิง: เกษตรกร)								
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-0.015*	0.006	-0.036**	0.013	-0.030*	0.012	0.004	0.012
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	-0.000	0.009	-0.026	0.017	-0.020	0.019	0.022	0.017
ลูกจ้างเอกชน	-0.067***	0.007	-0.079***	0.013	-0.070***	0.014	-0.071***	0.014
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	-0.038***	0.007	-0.069***	0.013	-0.029*	0.014	-0.007	0.013
ความไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ (อ้างอิง: ได้)								
ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้	-0.197***	0.010	-0.183***	0.017	-0.188***	0.019	-0.271***	0.022
รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	0.000***	0.000	0.000***	0.000	0.000***	0.000	0.000***	0.000
จำนวนหนี้สินในระบบของครัวเรือนเฉลี่ย	0.000+	0.000	0.000+	0.000	-0.000	0.000	-0.000	0.000

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 23: (ต่อ)

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย					
	ทั่วประเทศ		กลาง		พื้นที่อยู่อาศัย	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098	
จำนวนจังหวัด	75		25		17	
-2Log likelihood	126703.2		42723.7		30164.7	
จำนวนพารามิเตอร์ของครีเอเจนเฉลี่ย	-0.000**	0.000	-0.000	0.000	-0.000***	0.000
พื้นที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ชนบท)						
เมือง	-0.006	0.004	-0.009	0.007	0.001	0.009
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว	0.000 ⁺	0.000	0.000**	0.000	-0.000	0.000
ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้	0.008	0.312	-0.716 ⁺	0.401	-0.838	0.754
ดัชนีชี้วัดการงาน	-0.031	0.055	-0.056	0.047	0.329	0.277
ดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร	-0.169	0.199	0.317	0.306	-0.337	0.371
ดัชนีการมีส่วนร่วม	0.312	0.192	0.840**	0.256	0.844	0.687
Random Effects						
Constant (Variance)	0.099	0.009	0.005	0.002	0.009	0.004
Residual (Variance)	0.551	0.001	0.296	0.003	0.290	0.003

⁺มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, ^{*}มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ^{**}มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ^{***}มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

องค์ประกอบของสุขภาพจิตด้านความรู้สึกทางบวก (Positive affect)

ด้านเพศของประชากร พบว่าประชากรใน 75 จังหวัดและภาคเหนือที่เป็นเพศชาย จะมีความรู้สึกทางบวกน้อยกว่าประชากรเพศหญิง

อายุที่เพิ่มขึ้นของประชากรทั่วประเทศและประชากรภาคใต้ ทำให้ประชากรมีความรู้สึกทางบวกลดลง

สำหรับการศึกษาของประชากร พบว่าประชากรที่มีการศึกษาตั้งแต่ประถมศึกษาขึ้นไปจะมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าประชากรที่มีการศึกษต่ำกว่าประถมศึกษา

สถานภาพสมรสของประชากร พบว่าประชากรที่มีสถานภาพโสดและสมรสจะมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าประชากรที่มีสถานภาพหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่

การเป็นหัวหน้าครัวเรือนมีผลทางบวกต่อความรู้สึกทางบวกของประชากรภาคเหนือ โดยประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนจะมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าประชากรที่ไม่เป็นหัวหน้าครัวเรือน

การประกอบอาชีพต่างๆ ที่เทียบกับอาชีพเกษตรกรของประชากร พบว่าประชากรที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวใน 75 จังหวัด ภาคกลางและภาคเหนือ มีความรู้สึกทางบวกน้อยกว่า เช่นเดียวกับประชากรที่เป็นลูกจ้างเอกชนที่จะมีความรู้สึกทางบวกน้อยกว่าประชากรที่เป็นเกษตรกร รวมทั้งประชากรที่ไม่ได้ประกอบอาชีพทั่วประเทศ ภาคกลางและภาคใต้ แต่ประชากรที่เป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจทั่วประเทศ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าประชากรที่เป็นเกษตรกร

ในด้านความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ประชากรที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้จะมีความรู้สึกทางบวกน้อยกว่าประชากรที่ช่วยตนเองได้

รายได้ต่อเดือนของครัวเรือน พบว่าประชากรที่ครัวเรือนมีรายได้สูง ความรู้สึกทางบวกของประชากรจะสูงขึ้นด้วย

ด้านจำนวนหนี้สินนอกระบบของครัวเรือน พบว่าประชากรทั่วประเทศ รวมทั้งประชากรภาคกลางและภาคเหนือ จะมีความรู้สึกทางบวกลดลง เมื่อครัวเรือนมีหนี้สินนอกระบบสูงขึ้น

พื้นที่อยู่อาศัย พบว่าประชากรภาคกลางที่อาศัยอยู่เขตเมืองจะมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าประชากรที่อาศัยอยู่เขตชนบท แต่ประชากรภาคเหนือที่อาศัยในเขตเมืองกลับมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าประชากรที่อาศัยอยู่เขตชนบท

ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว พบว่าประชากรภาคกลางที่มีการเติบโตของเศรษฐกิจในทิศทางที่ดีขึ้น จะทำให้ประชากรมีความรู้สึกทางบวกเพิ่มสูงขึ้น แต่ในทางกลับกัน ประชากรภาคใต้จะมีความรู้สึกทางบวกลดลงเมื่อจังหวัดมีการเติบโตของเศรษฐกิจที่สูงขึ้น

ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้มีผลทางลบต่อความรู้สึกทางบวกของประชากรภาคเหนือ แต่มีผลทางบวกต่อความรู้สึกทางบวกของประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำหรับดัชนีชีวิตการทำงาน พบว่าประชากรในจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีความรู้สึกทางบวกลดลง เมื่อจังหวัดมีการพัฒนาด้านชีวิตการทำงานของประชากรเพิ่มขึ้น

ในด้านดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร พบว่าประชากรภาคใต้จะมีความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้น เมื่อจังหวัดมีการพัฒนาด้านการคมนาคมและการสื่อสาร

ตาราง 24: ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตด้านความรู้สึกทางบวก (Positive affect) ของประชากรไทย พ.ศ. 2552 จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัย

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย					
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72.446		19,499		15,098	
จำนวนจังหวัด	75		25		17	
-2Log likelihood	134790.9		47724.7		30251.4	
Fixed Effects						
Constant	2.084***	0.263	1.669***	0.474	2.703***	0.240
เพศ (อ้างอิง: หญิง)						
ชาย	-0.008+	0.005	-0.011	0.008	-0.017+	0.009
อายุ	-0.002**	0.001	-0.002	0.001	-0.001	0.002
อายุกำลังสอง	0.000***	0.000	0.000***	0.000	0.000**	0.000
การศึกษา (อ้างอิง: ต่ำกว่าประถมศึกษา)						
ประถมศึกษา	0.048***	0.007	0.038**	0.012	0.035**	0.013
มัธยมศึกษา	0.116***	0.007	0.110***	0.012	0.091***	0.013
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	0.205***	0.008	0.232***	0.014	0.116***	0.017
สถานภาพสมรส (อ้างอิง: หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่)						
โสด	0.132***	0.009	0.126***	0.015	0.107***	0.017
สมรส	0.115***	0.007	0.092***	0.012	0.107***	0.012

+มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, *มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 24: (ต่อ)

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย									
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ		ตอ.เหนือ		ใต้	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098		27,101		10,748	
จำนวนจังหวัด	75		25		17		19		14	
การเป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: ไม่เป็น)										
เป็น	-0.006	0.005	-0.006	0.009	0.006*	0.010	-0.008	0.010	-0.016	0.013
ศาสนา (อ้างอิง: พุทธ)										
อิสลาม	0.007	0.014	-0.029	0.034	0.162	0.068	0.013	0.121	-0.004	0.017
คริสต์และอื่นๆ	-0.014	0.027	-0.053	0.057	0.031	0.035	-0.001	0.060	-0.135	0.121
อาชีพ (อ้างอิง: เกษตรกร)										
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-0.022**	0.007	-0.051***	0.014	-0.025*	0.012	0.008	0.013	0.002	0.017
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	0.052***	0.010	0.027	0.019	0.081***	0.019	0.068***	0.018	0.003	0.025
ลูกจ้างเอกชน	-0.075***	0.007	-0.082***	0.014	-0.049**	0.014	-0.104***	0.015	-0.104***	0.018
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	-0.023**	0.007	-0.059***	0.015	0.016	0.014	0.009	0.014	-0.061**	0.018
ความสามารถช่วยเหลือตนเองได้ (อ้างอิง: ได้)										
ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้	-0.230***	0.011	-0.195***	0.019	-0.189***	0.019	-0.345***	0.023	-0.211***	0.030
รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	0.000**	0.000	0.000***	0.000	0.000***	0.000	0.000***	0.000	0.000***	0.000

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 24: (ต่อ)

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย									
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ		ตอ.เหนือ		ใต้	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098		27,101		10,748	
จำนวนจังหวัด	75		25		17		19		14	
จำนวนหนี้สินในระบบของครัวเรือนเฉลี่ย	0.000	0.000	-0.000	0.000	-0.000	0.000	0.000	0.000	-0.000	0.000
จำนวนหนี้สินนอกระบบของครัวเรือนเฉลี่ย	-0.000**	0.000	-0.000+	0.000	-0.000**	0.000	-0.000*	0.000	-0.000	0.000
พื้นที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ชนบท)										
เมือง	-0.006	0.005	-0.022**	0.008	0.022*	0.009	0.010	0.009	-0.012	0.012
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว	0.000	0.000	0.000*	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	-0.000*	0.000
ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้	-0.076	0.427	-1.005	0.670	-1.042*	0.595	3.341***	0.957	-0.093	1.127
ดัชนีชีวิตการงาน	-0.187*	0.075	-0.167*	0.078	0.210	0.219	-1.648*	0.758	-0.152	0.319
ดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร	-0.111	0.272	0.514	0.513	-0.177	0.293	-0.356	1.520	1.501*	0.855
ดัชนีการมีส่วนร่วม	-0.135	0.263	0.539	0.428	-0.827	0.543	0.088	0.513	0.013	0.631
Random Effects										
Constant (Variance)	0.136	0.012	0.015	0.005	0.005	0.002	0.014	0.006	0.018	0.009
Residual (Variance)	0.580	0.001	0.358	0.003	0.291	0.003	0.348	0.003	0.335	0.004

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

หากพิจารณาปัจจัยกำหนดโอกาสที่ประชากรจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป จะพบผลที่คล้ายกับการวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของประชากร โดยปัจจัยที่กำหนดโอกาสที่ประชากรจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป มีดังนี้

ด้านเพศของประชากร พบว่าประชากรเพศชายมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยกว่าเพศหญิง

อายุของประชากรภาคใต้ที่เพิ่มขึ้น จะทำให้ประชากรมีโอกาสที่จะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าการที่ประชากรจะไม่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป

สำหรับการศึกษาของประชากร พบว่าประชากรทั่วประเทศ รวมทั้งภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ที่มีการศึกษาตั้งแต่ประถมศึกษาขึ้นไป จะช่วยลดโอกาสการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าประชากรที่มีการศึกษต่ำกว่าประถมศึกษา ขณะที่ประชากรภาคเหนือที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและปริญญาตรีขึ้นไปมีโอกาสที่สุขภาพจิตจะต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยกว่าประชากรที่มีการศึกษต่ำกว่าประถมศึกษา

ด้านสถานภาพสมรสของประชากร พบว่าประชากรที่มีสถานภาพโสดและสมรส มีโอกาสที่สุขภาพจิตจะต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยกว่าประชากรที่มีสถานภาพหม้าย หย่า หรือ แยกกันอยู่

การเป็นหัวหน้าครัวเรือนมีผลทางบวกต่อการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป โดยที่ประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนมีโอกาสที่จะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าประชากรที่ไม่เป็นหัวหน้าครัวเรือน

ด้านการนับถือศาสนาของประชากร พบว่าประชากรภาคกลางที่นับถือศาสนาอิสลาม มีโอกาสที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ

สำหรับการประกอบอาชีพต่าง ๆ ของประชากรที่เปรียบเทียบกับอาชีพเกษตรกรรม พบว่าประชากรทั่วประเทศ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวมีโอกาสมิ่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่า เช่นเดียวกันกับประชากรที่เป็นลูกจ้างเอกชนมีโอกาสมิ่สุขภาพจิตจะต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าประชากรที่เป็นเกษตรกร รวมทั้งประชากรที่ไม่ได้ประกอบอาชีพใน 75 จังหวัด ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ที่มีโอกาสเสี่ยงที่สุขภาพจิตจะต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าด้วย

ในด้านความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง พบว่าประชากรที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้จะมีโอกาสที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าประชากรที่ช่วยเหลือตนเองได้

รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนที่เพิ่มสูง จะช่วยลดโอกาสที่ประชากรจะเสี่ยงต่อการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปได้

ด้านจำนวนหนี้สินในระบบของครัวเรือน พบว่าประชากรใน 75 จังหวัดที่ครัวเรือนมีปริมาณหนี้สินในระบบสูง โอกาสที่ประชากรจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปจะลดลง

ในด้านหนี้สินนอกระบบของครัวเรือนมีผลต่อการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปของประชากรภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยประชากรที่ครัวเรือนมีหนี้สินนอกระบบสูง โอกาสที่ประชากรจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปจะสูงขึ้นด้วย

สำหรับพื้นที่อยู่อาศัย พบว่าประชากรใน 75 จังหวัดที่อาศัยอยู่เขตเมืองมีโอกาสที่จะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าประชากรเขตชนบท เช่นเดียวกับประชากรภาคกลาง

ด้านผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว พบว่าจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดี จะเพิ่มโอกาสให้ประชากรมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป แต่ประชากรภาคใต้ การมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปจะลดลงเมื่อจังหวัดมีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ

ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้มีผลทางบวกต่อความเสี่ยงที่จะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปของประชากรภาคเหนือ แต่สำหรับในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลับพบว่าหากจังหวัดที่มีความไม่เท่าเทียมในรายได้สูง โอกาสที่ประชากรจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปจะลดลง

สำหรับดัชนีชีวิตการงานนั้นมีผลต่อการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปของประชากรทั่วประเทศ โดยจังหวัดที่มีระบบการจัดการอันเกี่ยวข้องกับการทำงานของประชากรดี จะเพิ่มโอกาสให้ประชากรในจังหวัดมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป

ในด้านดัชนีการมีส่วนร่วม พบว่าจังหวัดที่ประชากรมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง จะช่วยลดโอกาสที่ประชากรจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป

ตาราง 25: ปัจจัยกำหนดการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปของประชากรไทย พ.ศ.2552 จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัย

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย					
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098	
จำนวนจังหวัด	75		25		17	
-2Log likelihood	44519.7		19975.8		10600.1	
Fixed Effects						
Constant	0.139	0.133	0.364	0.320	-0.014	0.202
เพศ (อ้างอิง: หญิง)						
ชาย	-0.018***	0.003	-0.019***	0.005	-0.018**	0.005
อายุ	0.000	0.000	-0.001	0.001	-0.000	0.001
อายุกำลังสอง	-0.000*	0.000	-0.000	0.000	-0.000	0.000
การศึกษา (อ้างอิง: ต่ำกว่าประถมศึกษา)						
ประถมศึกษา	-0.022***	0.004	-0.028***	0.007	-0.011	0.008
มัธยมศึกษา	-0.053***	0.004	-0.063***	0.007	-0.033***	0.008
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	-0.084***	0.005	-0.115***	0.008	-0.042***	0.010
สถานภาพสมรส (อ้างอิง: หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่)						
โสด	-0.053***	0.005	-0.043***	0.009	-0.058***	0.010
สมรส	-0.072***	0.004	-0.057***	0.007	-0.087***	0.007

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 25: (ต่อ)

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย							
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ		ต.เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098		27,101	10,748
จำนวนจังหวัด	75		25		17		19	14
-2Log likelihood	44519.7		19975.8		10600.1		8830.4	4872.5
การเป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: ไม่เป็น)								
เป็น	0.018***	0.003	0.019***	0.005	0.024***	0.006	0.011*	0.005
ศาสนา (อ้างอิง: พุทธ)								
อิสลาม	-0.004	0.008	0.047*	0.020	0.026	0.040	-0.016	0.061
คริสต์และอื่น ๆ	0.017	0.015	0.033	0.033	-0.003	0.021	0.019	0.030
อาชีพ (อ้างอิง: เกษตรกร)								
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	0.014***	0.004	0.016+	0.008	0.016*	0.007	0.001	0.006
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	0.002	0.005	0.004	0.011	-0.007	0.011	-0.003	0.009
ลูกจ้างเอกชน	0.037***	0.004	0.037***	0.008	0.029***	0.008	0.035***	0.008
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	0.030***	0.004	0.035***	0.009	0.012	0.008	0.031***	0.007
ความสามารถช่วยเหลือตนเองได้ (อ้างอิง: ได้)								
ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้	0.109***	0.006	0.097***	0.011	0.103***	0.011	0.138***	0.012
รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	-0.000***	0.000	-0.000***	0.000	-0.000***	0.000	-0.000***	0.000

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 25: (ต่อ)

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย					
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098	
จำนวนจังหวัด	75		25		17	
-2Log likelihood	44519.7		19975.8		10600.1	
จำนวนพื้นที่ในแบบของครัวเรือนเฉลี่ย	-0.000*	0.000	-0.000	0.000	-0.000	0.000
จำนวนพื้นที่นอกแบบของครัวเรือนเฉลี่ย	0.000	0.000	-0.000	0.000	0.000***	0.000
พื้นที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ชนบท)						
เมือง	0.008*	0.003	0.012**	0.005	-0.005	0.005
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว	-0.000	0.000	-0.000	0.000	0.000	0.000
ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้	0.200	0.215	0.573	0.453	0.000*	0.506
ดัชนีชีวิตการงาน	0.064+	0.038	0.048	0.053	-0.162	0.186
ดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร	0.169	0.137	-0.072	0.346	-0.001	0.249
ดัชนีการมีส่วนร่วม	-0.206	0.133	-0.506+	0.289	-0.137	0.462
Random Effects						
Constant (Variance)	0.068	0.006	0.083	0.014	0.063	0.014
Residual (Variance)	0.322	0.001	0.352	0.002	0.319	0.002

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

สำหรับปัจจัยที่กำหนดโอกาสที่ประชากรจะมีสุขภาพจิตสูงกว่าคนทั่วไป พบว่า ผลที่คล้ายคลึงกับที่มีผลต่อการมีความสุขน้อยในปัจจัยระดับบุคคล แต่มีความแตกต่างกัน ในปัจจัยระดับจังหวัด กล่าวคือปัจจัยระดับจังหวัดมีผลต่อการมีความสุขมากของประชากร ในภาคเหนือและภาคใต้ โดยความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้มีผลต่อการมีความสุข มากของประชากรในภาคเหนือ นั่นคือการมีความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้มาก ในภาคเหนือ จะทำให้ประชากรในภาคนี้มีโอกาสที่จะไม่มีความสุขมากกว่า ส่วนใน ภาคใต้พบว่าดัชนีชีวิตการทำงานและดัชนีการมีส่วนร่วมมีผลต่อการมีความสุขมากของประชากร ซึ่งจังหวัดในภาคใต้ที่มีระบบการจัดการอันเกี่ยวข้องกับการทำงานของประชากรดีนั้นกลับ มีผลเสีย กล่าวคือเพิ่มโอกาสการไม่มีความสุขมากของประชากรในจังหวัดเหล่านั้นมากขึ้น แต่หากจังหวัดมีการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ประชากรมีส่วนร่วมทั้งการเมืองและกิจกรรม ต่างๆ ภายในชุมชนของจังหวัด ประชากรในจังหวัดก็มีโอกาสที่จะมีความสุขมากขึ้น

ตาราง 26: ปัจจัยกำหนดการมีสุขภาพจิตสูงกว่าคนทั่วไปของประชากรไทย พ.ศ. 2552 จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัย

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย									
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ		ใต้			
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.		
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098		27,101	10,748		
จำนวนจังหวัด	75		25		17		19	14		
-2Log likelihood	120294.9		33227.4		24382.9		27621.9	15486.1		
Fixed Effects										
Constant	0.197	0.0230	0.070	0.478	0.598+	0.309	-1.260*	0.757	-0.259	0.530
เพศ (อ้างอิง: หญิง)										
ชาย	0.031***	0.004	0.037***	0.006	0.033***	0.008	0.023**	0.008	0.023*	0.010
อายุ	0.003***	0.001	0.003**	0.001	0.002+	0.001	0.006***	0.001	-0.002	0.002
อายุกำลังสอง	-0.000	0.000	-0.000	0.000	-0.000	0.000	-0.000**	0.000	0.000*	0.000
การศึกษา (อ้างอิง: ต่ำกว่าประถมศึกษา)										
ประถมศึกษา	0.039***	0.006	0.032**	0.009	0.038**	0.011	0.037**	0.011	0.039**	0.014
มัธยมศึกษา	0.085***	0.005	0.077***	0.009	0.077***	0.011	0.094***	0.012	0.079***	0.014
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	0.154***	0.007	0.165***	0.011	0.125***	0.015	0.152***	0.014	0.126***	0.017
สถานภาพสมรส (อ้างอิง: หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่)										
โสด	0.065***	0.007	0.059***	0.012	0.044**	0.015	0.111***	0.016	0.035+	0.019
สมรส	0.086***	0.005	0.069***	0.009	0.083***	0.011	0.124***	0.011	0.064***	0.015

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 26: (ต่อ)

ปัจจัย	พื้นที่อยู่อาศัย					
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098	
จำนวนจังหวัด	75		25		17	
-2Log likelihood	120294.9		33227.4		24382.9	
การเป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: ไม่เป็น)						
เป็น	0.011**	0.004	-0.010	0.007	-0.017*	0.008
ศาสนา (อ้างอิง: พุทธ)						
อิสลาม	0.002	0.011	-0.051*	0.026	0.099+	0.058
คริสต์และอื่นๆ	-0.013	0.021	-0.099*	0.043	0.077*	0.030
อาชีพ (อ้างอิง: เกษตรกร)						
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-0.008	0.005	-0.026*	0.011	-0.001	0.010
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	0.056***	0.008	0.052***	0.014	0.058***	0.016
ลูกจ้างเอกชน	-0.051***	0.006	-0.060***	0.011	-0.032**	0.012
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	0.001	0.006	-0.014	0.011	0.020+	0.012
ความสามารถช่วยเหลือตนเองได้ (อ้างอิง: ได้)						
ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้	-0.083***	0.009	-0.057***	0.014	-0.081***	0.016
รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน						
	0.000***	0.000	0.000***	0.000	0.000***	0.000

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตาราง 26: (ต่อ)

	พื้นที่อยู่อาศัย									
	ทั่วประเทศ		กลาง		เหนือ		ตอ.เหนือ		ใต้	
	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.	Estimate	S.E.
จำนวนประชากร	72,446		19,499		15,098		27,101		10,748	
จำนวนจังหวัด	75		25		17		19		14	
-2Log likelihood	120294.9		33227.4		24382.9		27621.9		15486.1	
จำนวนหนี้สินในระบบของครัวเรือนเฉลี่ย	0.000*	0.000	0.000	0.000	-0.000	0.000	0.000	0.000	0.000+	0.000
จำนวนหนี้สินนอกระบบของครัวเรือนเฉลี่ย	-0.000	0.000	0.000+	0.000	-0.000*	0.000	-0.000*	0.000	-0.000	0.000
พื้นที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ชนบท)										
เมือง	-0.003	0.004	-0.014*	0.006	0.022**	0.007	-0.004	0.008	-0.016	0.010
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว	0.000	0.000	0.000	0.000	-0.000	0.000	-0.000	0.000	-0.000	0.000
ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้	-0.389	0.374	-0.752	0.677	-1.509*	0.773	1.535	0.932	-0.327	0.789
ดัชนีชีวิตการงาน	-0.095	0.065	-0.048	0.079	0.132	0.284	0.091	0.738	-0.589**	0.224
ดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร	-0.037	0.238	0.252	0.518	0.062	0.380	1.236	1.480	1.966**	0.598
ดัชนีการมีส่วนร่วม	0.294	0.230	0.387	0.432	0.091	0.704	0.224	0.500	0.244	0.442
Random Effects										
Constant (Variance)	0.119	0.010	0.124	0.020	0.097	0.021	0.115	0.023	0.093	0.024
Residual (Variance)	0.463	0.001	0.454	0.002	0.461	0.002	0.474	0.002	0.466	0.003

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.1, **มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05, ***มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01, < 0.001

แม้ว่าในปี 2552 สถานการณ์ของประเทศไทยจะได้รับความบอบซ้ำทั้งจากวิกฤตการณ์ทางการเมือง และพิษเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากต่างประเทศ แต่ประชากรไทยยังคงมีสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และมีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้นจากปี 2551 ด้วย โดยคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากรในปี 2552 จะสูงขึ้นจากต้นปีไปถึงปลายปี หากพิจารณาเฉพาะประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่อการมีปัญหาสุขภาพจิตของปี 2552 จะเห็นว่ามีแนวโน้มลดลงจากปี 2551 ซึ่งสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปในปี 2552 จะสูงที่สุดในช่วงต้นปี และโดยรวมจะค่อยๆ ต่ำลงและจะถึงจุดต่ำที่สุดในช่วงปลายปี

เมื่อเปรียบเทียบสถานการณ์สุขภาพจิตของประชากรไทยปี 2551 และ 2552 ตามลักษณะทางเพศ อายุ การศึกษา การเป็นหัวหน้าครัวเรือน และสถานภาพสมรส ยังคงมีความแตกต่างที่สามารถยืนยันได้ทั้งสองปีกล่าวคือ ทั้งในปี 2551 และ 2552 ประชากรเพศชายมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยกว่าประชากรเพศหญิง ประชากรวัยสูงอายุมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงที่สุด ขณะที่ประชากรวัยแรงงานมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุด เมื่อการศึกษาสูงขึ้น การมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปจะลดลง ประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าประชากรที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือน และประชากรที่มีสถานภาพสมรสเป็นหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่ มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุด ขณะที่ประชากรที่มีสมรสมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุด

อย่างไรก็ตาม ผลการเปรียบเทียบสุขภาพจิตของประชากรไทยในปี 2551 และ 2552 ตามพื้นที่อยู่อาศัย ภูมิภาค และการนับถือศาสนาจะมีลักษณะแตกต่างกัน โดยในปี 2551 ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าประชากรในเขตเมือง ขณะที่ปี 2552 ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่าประชากรในเขตชนบท สำหรับสถานการณ์สุขภาพจิตของประชากรตามภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ แม้ว่าในปี 2551 ประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และในปี 2552 ประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร แต่ประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุดของทั้งสองปียังคงเป็นประชากรในภาคใต้ แม้ว่าจะประชากรในภูมิภาคนี้จะได้รับผลกระทบจากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ก็ตาม และในด้านการนับถือศาสนาของประชากร พบว่าในปี 2551 ประชากรที่นับถือศาสนาพุทธมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุด แต่ในปี 2552

กลับพบว่าประชากรที่นับถือศาสนาคริสต์และอื่นๆ มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุด โดยประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุดทั้งในปี 2551 และ 2552 ทั้งนี้อาจสะท้อนให้เห็นว่าสังคมและวัฒนธรรมมีผลต่อสุขภาพจิตของประชากร ซึ่งสังคมและวัฒนธรรมในปี 2551 และปี 2552 อาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ ปัญหาที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้สุขภาพจิตของประชากรทั้งสองปีเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ มีลักษณะแตกต่างกันไป

สำหรับสถานการณ์สุขภาพจิตระดับจังหวัด ของประชากรปี 2552 คะแนนสุขภาพจิตโดยเฉลี่ยของประชากรในจังหวัดต่างๆ ล้วนมีคะแนนมากกว่า 27 คะแนน แต่มีเพียง 2 จังหวัดคือ จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสระแก้ว ที่มีคะแนนสุขภาพจิตต่ำที่สุดเกือบจะได้คะแนนเท่ากับ 27 คะแนน ซึ่งถือเป็นคะแนนที่บ่งบอกถึงการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป และยังมีประชากรที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งและอันดับที่สองของประเทศด้วย โดยจังหวัดสมุทรปราการนี้มีประชากรกว่า 1 ใน 3 ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป ขณะที่จังหวัดสระแก้วมีสัดส่วนของผู้ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยกว่าจังหวัดสมุทรปราการเล็กน้อย ส่วนจังหวัดที่มีคะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยสูงที่สุดคือ พังงา ส่วนจังหวัดนครพนมมีสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปน้อยที่สุด

ทั้งนี้ หากพิจารณาสถานการณ์สุขภาพจิตในระดับจังหวัดร่วมกับรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนของประชากรในจังหวัดต่างๆ จะเห็นว่าในหลาย ๆ จังหวัดไม่ได้มีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจร่วมกับการพัฒนาทางด้านคุณภาพชีวิตของประชากร ดังผลที่พบว่าในกลุ่มที่จังหวัดมีรายได้ครัวเรือนอยู่ในระดับสูงอย่างสมุทรปราการ กลับมีคะแนนสุขภาพจิตต่ำกว่าจังหวัดที่มีรายได้ครัวเรือนอยู่ในระดับปานกลางและต่ำ รวมทั้งมีสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปสูงกว่าจังหวัดที่มีรายได้ครัวเรือนอยู่ในระดับปานกลางและต่ำด้วย จังหวัดที่สะท้อนให้เห็นภาพของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรร่วมการพัฒนาทางเศรษฐกิจของจังหวัดที่ดีที่สุดคือ จังหวัดพังงา ที่อยู่ในกลุ่มที่จังหวัดมีรายได้ครัวเรือนอยู่ในระดับสูง และยังมีคะแนนสุขภาพจิตสูงกว่าจังหวัดอื่นๆ ที่อยู่ในกลุ่มที่จังหวัดมีรายได้ครัวเรือนอยู่ในระดับปานกลางและต่ำ รวมทั้งมีสัดส่วนของประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปต่ำที่สุดด้วยเช่นกัน

ในด้านของปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทย เมื่อวิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยระดับบุคคล และสถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจในระดับจังหวัดพบว่าปัจจัยระดับบุคคลที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของคนไทยไม่แตกต่างกันในระดับประเทศ (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) และภาคต่างๆ ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ แต่หากพิจารณาปัจจัยระดับจังหวัดส่งผลแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ซึ่งปัจจัยระดับจังหวัดไม่มี

ผลต่อสุขภาพจิตของประชากรในระดับประเทศและภาคกลาง ส่วนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ามีเพียงความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ที่มีผลต่อสุขภาพจิตของประชากรในภูมิภาคนั้น ซึ่งผลที่ได้ก็แตกต่างกันด้วย กล่าวคือ ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้มีผลทางลบต่อสุขภาพจิตของประชากรในภาคเหนือ นั่นหมายความว่า จังหวัดในภาคเหนือที่มีความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้สูง สุขภาพจิตของประชากรในจังหวัดเหล่านั้นจะลดลง ในทางกลับกัน ผลที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสามารถอธิบายได้แตกต่างกันคือ จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้สูง ประชากรในจังหวัดเหล่านั้นจะมีสุขภาพจิตดีขึ้น สำหรับภาคใต้ พบว่าดัชนีชี้วัดการงานและดัชนีการคมนาคมและการสื่อสารมีผลต่อสุขภาพจิตของประชากรในภาคใต้ โดยประชากรในภาคใต้ที่อยู่ในพื้นที่ที่มีชีวิตการทำงานที่ดีทั้งในด้านการมีงานทำและสวัสดิการที่ดี ประชากรเหล่านั้นจะมีสุขภาพจิตแย่ลง แต่ถ้าจังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้มีการจัดการทางด้านการคมนาคมและการสื่อสารที่ดี ประชากรในจังหวัดจะมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้นตามมาด้วย นอกจากนี้ ในการวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทยเมื่อแยกเป็นองค์ประกอบ 5 ด้าน คือด้านการสนับสนุนจากครอบครัว (Family support) ด้านสมรรถภาพของจิตใจ (Mental capacity) ด้านความเสียสละ (Altruism) ด้านการไม่มีความรู้สึกทางลบ (Non-negative affect) และด้านความรู้สึกทางบวก (Positive affect) ต่างพบผลเช่นเดียวกันว่าปัจจัยระดับบุคคลมีผลต่อสุขภาพจิตในด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก รวมทั้งไม่ต่างจากที่มีผลต่อสุขภาพจิตในภาพรวมด้วย แต่สำหรับปัจจัยระดับจังหวัดนั้นมีความแตกต่างกันในแต่ละด้านดังนี้

ปัจจัยระดับจังหวัดไม่มีผลต่อการสนับสนุนจากครอบครัวในระดับประเทศและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนในภาคกลางนั้นพบว่า ประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคกลางที่มีการคมนาคมและการสื่อสารที่ดี ประชากรจะได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูง สำหรับภาคเหนือพบว่าประชากรที่อาศัยในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือที่มีความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้สูง ย่อมที่จะได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวต่ำ และในภาคใต้พบว่าประชากรที่อาศัยในจังหวัดที่มีชีวิตการทำงานที่ดี การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวจะน้อย แต่พบว่าดัชนีการคมนาคมและการสื่อสารมีผลต่อการสนับสนุนจากครอบครัวเช่นเดียวกับที่พบในภาคกลาง

ในด้านสมรรถภาพของจิตใจ พบว่าการคมนาคมและการสื่อสารที่ดีของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือและภาคใต้ จะทำให้ประชากรในจังหวัดมีสมรรถภาพของจิตใจที่สูงขึ้น นอกจากนี้ ชีวิตการทำงานที่ดีขึ้นของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้ กลับทำให้ประชากรมีสมรรถภาพของจิตใจที่แย่ลง

ด้านความเสียสละ มีเพียงภาคใต้เท่านั้นที่ปัจจัยระดับจังหวัดมีผลต่อความเสียสละของประชากรในจังหวัด โดยเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนหรือส่งเสริมทางด้านชีวิตการทำงานของประชากร ซึ่งประชากรจะมีความเสียสละน้อยลง หากจังหวัดต่าง ๆ ของภาคใต้มีชีวิตการทำงานที่ดี

ผลิตภัณฑ์จังหวัดมีผลต่อการไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากรในระดับประเทศ หากจังหวัดมีการผลิตที่สูงขึ้น การไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากรทั้งประเทศจะลดลง ในขณะที่ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้มีผลต่อการไม่มีความรู้สึกทางลบต่อประชากรในภาคกลางและภาคใต้ จังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้สูง การไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากรในภาคกลางก็จะต่ำลง แต่ประชากรในภาคใต้จะไม่มีความรู้สึกทางลบมากขึ้น อย่างไรก็ตาม หากประชากรในภาคกลางและภาคใต้มีส่วนร่วมกับการกิจกรรมต่าง ๆ ของจังหวัดมากขึ้น การไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากรจะสูงขึ้นด้วย

องค์ประกอบของสุขภาพจิตด้านความรู้สึกทางบวกซึ่งเป็นองค์ประกอบด้านสุดท้าย พบว่าหากจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีชีวิตการทำงานที่ดี ความรู้สึกทางบวกของประชากรในจังหวัดจะลดลง ขณะที่จังหวัดต่าง ๆ ของภาคกลางที่มีการผลิตสูง การมีความรู้สึกทางบวกของประชากรจะเพิ่มขึ้นด้วย ในทางกลับกัน ประชากรในภาคใต้จะมีความรู้สึกทางบวกลดลงเมื่อจังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้มีการผลิตที่สูง ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้สูง จะทำให้ความรู้สึกทางบวกของประชากรในภาคเหนือลดลง แต่จะทำให้ความรู้สึกทางบวกของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงขึ้น และประชากรในภาคใต้จะมีความรู้สึกทางบวกสูงขึ้น เมื่อจังหวัดต่าง ๆ ของภาคใต้มีการคมนาคมและการสื่อสารที่ดี

ในแง่ของการพิจารณาปัจจัยกำหนดการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปของประชากรไทย พบว่าปัจจัยระดับบุคคลที่มีผลต่อการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปไม่ต่างจากที่มีผลต่อสุขภาพจิตของประชากร อย่างไรก็ตาม ปัจจัยระดับจังหวัดคือดัชนีชีวิตการงานนั้นมีผลต่อการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปของประชากรทั่วประเทศ ยกเว้นประชากรกรุงเทพมหานคร โดยพบว่าจังหวัดที่มีระบบการจัดการอันเกี่ยวข้องกับการทำงานของประชากรดีนั้น จะมีผลต่อการเพิ่มโอกาสที่ประชากรในจังหวัดเหล่านั้นจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป ส่วนภาคกลาง พบว่าประชากรมีส่วนร่วมในกิจกรรมของจังหวัดสูง จะช่วยลดโอกาสให้ประชากรมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป สำหรับความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ พบว่ามีผลต่อสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปของประชากรในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งหากประชากรในภาคเหนือได้รับความไม่เป็นธรรมในเรื่องของรายได้มากเท่าไร จะยิ่งเพิ่มโอกาสให้ประชากรในภาคเหนือเสี่ยงต่อการมีสุขภาพจิตต่ำ

กว่าคนทั่วไป ในทางกลับกัน ประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้รับความไม่เป็นธรรมในด้านรายได้มากเท่าไร กลับลดโอกาสที่ประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป นอกจากนี้ยังพบอีกว่าผลิตภัณฑ์จังหวัดซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีผลต่อการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปของประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งหากจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง จะช่วยลดโอกาสที่ประชากรจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป ในขณะที่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ จะเป็นอุปสรรคขัดขวางที่ทำให้ประชากรมีโอกาสเสี่ยงต่อการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปมากขึ้น

สำหรับปัจจัยระดับบุคคลที่กำหนดโอกาสที่ประชากรจะมีสุขภาพจิตสูงกว่าคนทั่วไปนั้นก็ไม่แตกต่างไปจากที่พบในปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตและการมีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปของประชากรดังข้างต้น แต่ปัจจัยระดับจังหวัดมีผลต่อการมีความสุขมากของประชากรเฉพาะภาคเหนือและภาคใต้ โดยความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้มีผลต่อการมีสุขภาพจิตสูงกว่าคนทั่วไปของประชากรภาคเหนือ นั่นคือความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้มากในภาคเหนือ จะทำให้ประชากรในภาคเหนือมีโอกาสที่จะไม่มีความสุขมากกว่าส่วนภาคใต้ พบว่าดัชนีชีวิตการงานและดัชนีการมีส่วนร่วมมีผลต่อการมีความสุขมากของประชากร ซึ่งจังหวัดในภาคใต้ที่มีระบบการจัดการอันเกี่ยวข้องกับการทำงานของประชากรดีนั้นกลับมีผลเสีย กล่าวคือเพิ่มโอกาสการไม่มีความสุขมากของประชากรในจังหวัดเหล่านั้นมากขึ้น แต่หากจังหวัดมีการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ประชากรมีส่วนร่วมทั้งการเมืองและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชุมชนของจังหวัด ประชากรในจังหวัดก็มีโอกาสที่จะมีความสุขมากขึ้น

ดังจะเห็นว่าปัจจัยระดับจังหวัดส่งผลต่อสุขภาพจิตแตกต่างกันตามแต่ละพื้นที่ ฉะนั้นแผนการพัฒนาของจังหวัดเป็นส่วนหนึ่งที่กระทบต่อการเป็นอยู่ของประชากร ซึ่งหากเป็นการพัฒนาที่มีการกระจุกตัวเฉพาะพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง หรือเป็นการพัฒนาที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชากรในพื้นที่ ณ ขณะนั้น ย่อมที่จะเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลต่อความรู้สึกนึกคิดของประชากร ที่อาจสะท้อนปัญหาทางด้านสุขภาพจิตของประชากรก็เป็นได้ ซึ่งจากข้อค้นพบในการศึกษานี้จะเห็นว่าความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้มีผลต่อสุขภาพจิตของประชากรในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือชีวิตการงาน การคมนาคม และการสื่อสารของจังหวัดมีผลต่อสุขภาพจิตของประชากรในภาคใต้ เหล่านี้เป็นต้น ดังนั้นการเสริมสร้างสุขภาพจิตของประชากรในแต่ละพื้นที่ จึงควรดำเนินการเฉพาะพื้นที่ด้วยวิธีที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่นั้น นอกจากนี้การดำเนินการเพื่อลดปัญหาสุขภาพจิตของประชากรที่ได้รับความกดดันทั้งจากสังคมและเศรษฐกิจควรจะทำต่อเนื่องเป็นระยะ

เพื่อทราบทิศทางของปัญหาสุขภาพจิต ช่วยในการติดตามและแก้ไขปัญหา รวมถึงสาเหตุอื่นๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เพราะช่วงเวลาที่แตกต่างกัน สถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจก็แตกต่างจากเดิมไปด้วย ดังนั้นปัญหาที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของประชากรก็อาจแตกต่างไปจากเดิมด้วยเช่นกัน

เอกสารอ้างอิง

อภิชัย มงคล, ทวี ตั้งเสรี, พิเชฐ อุดมรัตน์, วัชนี หัตถพนม, ภัสรา เชษฐโชติศักดิ์, วรพรรณ จุฑา และคณะ. 2547. การพัฒนาและทดสอบดัชนีวัดสุขภาพจิตคนไทยฉบับใหม่. ขอนแก่น: พระธรรมขันธ์.

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย. 2550. รายงานการพัฒนาคคนของประเทศไทย ปี 2550: เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ: สหประชาชาติ.

United Nations Development Programme. 2010. Thailand and Human Development Report 2009: Human, Security, Today and Tomorrow. Bangkok: United Nations.

කණ්ණක

ภาคผนวก ก:

สถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทย พ.ศ. 2551-2552

ตาราง 1: จำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป พ.ศ. 2551-2552
จำแนกตามเกณฑ์สุขภาพจิต

เกณฑ์สุขภาพจิต	พ.ศ. 2551		พ.ศ. 2552	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป	4,716	17.4	10,394	12.8
สุขภาพจิตเท่ากับคนทั่วไป	14,710	54.3	40,141	49.5
สุขภาพจิตดีกว่าคนทั่วไป	7,673	28.3	30,482	37.6
รวม	27,099	100.0	81,017	100.0

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจาก

- 1) การสำรวจภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 2) การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 2: จำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป พ.ศ. 2551-2552 จำแนกตามคุณลักษณะทางประชากร

คุณลักษณะทางประชากร	สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป			
	พ.ศ. 2551		พ.ศ. 2552	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	4,716	17.4	10,394	12.8
เพศ				
ชาย	1,770	16.3	4,544	11.5
หญิง	2,946	18.1	5,850	14.1
กลุ่มอายุ				
15-24 ปี	598	17.7	2,030	12.6
25-59 ปี	3,094	16.3	6,553	12.3
60 ปีขึ้นไป	1,024	21.6	1,811	15.4

ตาราง 2: (ต่อ)

คุณลักษณะทางประชากร	สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป			
	พ.ศ. 2551		พ.ศ. 2552	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	4,716	17.4	10,394	12.8
พื้นที่อยู่อาศัย				
เมือง	1,407	15.5	3,739	14.5
ชนบท	3,309	18.4	6,655	12.1
ภาค				
กรุงเทพมหานคร	587	16.0	1,502	17.5
กลาง	1,294	20.6	3,127	16.0
เหนือ	786	15.4	1,851	12.3
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,619	18.8	2,935	10.8
ใต้	431	12.5	979	9.1
ศาสนา				
พุทธ	4,474	17.7	9,860	12.8
อิสลาม	196	13.2	422	11.9
คริสต์และอื่นๆ	46	15.4	112	18.3
ระดับการศึกษา				
ต่ำกว่าประถมศึกษา	1,293	21.8	4,272	15.4
ประถมศึกษา	2,085	19.0	2,370	14.0
มัธยมศึกษา	1,085	15.6	3,066	11.7
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	253	7.8	686	6.8
การเป็นหัวหน้าครัวเรือน				
เป็น	2,454	18.9	4,655	14.1
ไม่เป็น	2,262	16.0	5,738	12.0
สถานภาพสมรส				
โสด	890	19.5	2,372	12.5
สมรส	2,752	14.7	6,048	11.4
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	1,074	28.3	1,973	22.4
อาชีพ พ.ศ. 2551				
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	132	8.1	-	-
พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	832	19.1	-	-
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	758	14.9	-	-
เกษตรกร	1,221	15.6	-	-

ตาราง 2: (ต่อ)

คุณลักษณะทางประชากร	สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป			
	พ.ศ. 2551		พ.ศ. 2552	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	4,716	17.4	10,394	12.8
รับจ้างทั่วไป/กรรมกร	327	27.4	-	-
นักเรียน/นักศึกษา	165	11.8	-	-
แม่บ้าน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ	1,119	22.6	-	-
อื่นๆ (ระบุ....)	162	23.9	-	-
อาชีพ พ.ศ. 2552				
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-	-	1,953	12.7
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	-	-	321	6.0
ลูกจ้างเอกชน	-	-	2,914	15.0
เกษตรกร	-	-	2,256	10.6
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	-	-	2,950	15.1
สถานะทางสังคมของครัวเรือน				
เกษตรกร	-	-	1,932	10.2
ผู้ประกอบการ การค้า	-	-	1,802	11.6
อุตสาหกรรมและบริการ	-	-	-	-
ผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ วิชาการ และ นักบริหาร	-	-	565	6.9
คนงานทั่วไป	-	-	564	15.3
เสมียน พนักงาน พนักงานขาย และให้บริการ	-	-	2,217	15.5
ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต และก่อสร้าง	-	-	1,544	15.9
ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิงเศรษฐกิจ	-	-	1,770	16.6
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน				
ต่ำ	-	-	4,735	16.1
ปานกลาง	-	-	3,475	12.6
สูง	-	-	2,183	9.1

ตาราง 2: (ต่อ)

คุณลักษณะทางประชากร	สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป			
	พ.ศ. 2551		พ.ศ. 2552	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	4,716	17.4	10,394	12.8
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบุคคล				
ต่ำ	-	-	3,991	14.8
ปานกลาง	-	-	3,561	13.2
สูง	-	-	2,842	10.5
รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน				
ต่ำ	-	-	4,486	16.6
ปานกลาง	-	-	3,365	12.5
สูง	-	-	2,543	9.4
รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของบุคคล				
ต่ำ	-	-	3,915	14.5
ปานกลาง	-	-	3,401	12.6
สูง	-	-	3,077	11.4
ส่วนต่างรายจ่ายกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน				
รายจ่ายสูงกว่ารายได้	-	-	3,784	14.1
รายจ่ายน้อยกว่าหรือเท่ากับรายได้	-	-	6,609	12.2
ส่วนต่างรายจ่ายกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบุคคล				
รายจ่ายสูงกว่ารายได้	-	-	3,784	14.1
รายจ่ายน้อยกว่าหรือเท่ากับรายได้	-	-	6,609	12.2

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจาก

- 1) การสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 2) การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 3: จำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
จำแนกตามคุณลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และภาค พ.ศ. 2551-2552

คุณลักษณะทางประชากร		พ.ศ. 2551				พ.ศ. 2552			
	กวม.	กลาง	เหนือ	ตอ.เหนือ	ใต้	กวม.	กลาง	เหนือ	ตอ.เหนือ
เพศ									
ชาย	16.5 (258)	19.5 (505)	13.5 (282)	17.3 (564)	12.0 (162)	16.7 (655)	14.7 (1,381)	11.2 (829)	9.4 (1,255)
หญิง	15.7 (329)	21.3 (789)	16.8 (503)	19.6 (1,055)	12.9 (269)	18.2 (847)	17.3 (1,746)	13.3 (1,022)	12.2 (1,680)
กลุ่มอายุ									
15-24 ปี	19.7 (82)	21.4 (156)	13.1 (86)	17.3 (188)	17.5 (86)	17.8 (198)	16.2 (591)	12.4 (366)	11.3 (667)
25-59 ปี	15.5 (426)	18.7 (830)	14.0 (484)	18.2 (1,080)	11.4 (273)	18.3 (1,162)	15.7 (2,064)	11.3 (1,097)	9.5 (1,642)
60 ปีขึ้นไป	16.0 (79)	27.4 (307)	22.2 (216)	21.9 (351)	13.1 (72)	12.6 (142)	17.2 (472)	16.0 (387)	15.6 (626)
ระดับการศึกษา									
ต่ำกว่าประถมศึกษา	21.3 (95)	26.2 (444)	18.3 (289)	24.0 (329)	16.4 (136)	21.4 (371)	19.0 (1,236)	14.9 (953)	13.2 (1,301)
ประถมศึกษา	20.1 (212)	22.7 (463)	17.1 (323)	19.6 (936)	12.6 (151)	22.3 (333)	18.5 (697)	12.1 (327)	11.6 (758)
มัธยมศึกษา	16.5 (195)	18.3 (323)	12.9 (151)	16.5 (303)	11.2 (113)	20.2 (615)	14.7 (966)	10.3 (460)	9.2 (781)
อุดมศึกษา	8.6 (84)	8.2 (64)	5.1 (23)	7.7 (50)	7.7 (31)	8.0 (183)	8.5 (228)	7.4 (111)	4.1 (94)
สถานภาพสมรส									
โสด	18.5 (182)	21.0 (223)	16.9 (130)	20.7 (243)	19.4 (112)	16.4 (395)	15.7 (700)	11.7 (375)	11.1 (692)
สมรส	14.1 (311)	17.6 (748)	13.1 (464)	15.9 (1,005)	9.2 (225)	16.9 (875)	14.6 (1,855)	10.6 (1,072)	9.1 (1,654)

ตาราง 3: (ต่อ)

คุณลักษณะทางประชากร		พ.ศ. 2551			พ.ศ. 2552						
ประชากร		กทม.	กลาง	เหนือ	ต่อ.เหนือ	ใต้	กทม.	กลาง	เหนือ	ต่อ.เหนือ	ใต้
หม้าย/หย่า/ แยกกันอยู่		20.0 (95)	32.9 (322)	24.6 (192)	33.0 (372)	21.9 (94)	23.8 (232)	24.5 (572)	22.3 (404)	22.8 (589)	16.3 (177)
ศาสนา											
พุทธ		16.2 (546)	20.8 (1,278)	15.7 (769)	18.8 (1,616)	11.6 (266)	17.7 (1,408)	16.0 (3,070)	12.0 (1,776)	10.8 (2,924)	8.6 (681)
อิสลาม		10.2 (24)	6.5 (7)	14.3 (1)	- (0)	14.5 (164)	15.9 (76)	20.9 (43)	16.6 (5)	11.3 (2)	10.5 (296)
คริสต์และอื่นๆ		37.0 (17)	20.5 (8)	9.2 (16)	12.5 (3)	7.7 (1)	13.1 (17)	17.6 (13)	26.1 (70)	7.2 (9)	15.9 (2)
การเป็นหัวหน้าครัวเรือน											
เป็น		16.8 (280)	22.8 (762)	16.8 (423)	20.2 (771)	13.4 (219)	18.6 (759)	17.5 (1,434)	13.2 (823)	11.8 (1,206)	10.0 (433)
ไม่เป็น		15.4 (307)	18.1 (532)	14.1 (363)	17.6 (848)	11.8 (212)	16.6 (743)	15.0 (1693)	11.6 (1,028)	10.3 (1,728)	8.5 (546)
พื้นที่อยู่อาศัย											
เมือง		16.0 (587)	17.6 (373)	12.7 (133)	13.5 (191)	14.4 (123)	17.5 (1,501)	16.6 (1,112)	11.8 (389)	10.4 (463)	9.7 (272)
ชนบท		-	22.1 (921)	16.1 (652)	19.8 (1,428)	11.9 (308)	-	15.7 (2,015)	12.4 (1,462)	10.9 (2,471)	8.9 (707)
อาชีพ											
ประกอบธุรกิจส่วนตัว		-	-	-	-	-	18.4 (364)	14.4 (533)	12.0 (423)	10.8 (444)	9.0 (188)

ตาราง 3: (ต่อ)

คุณลักษณะทางประชากร		พ.ศ. 2551				พ.ศ. 2552			
กทม.	กลาง	เหนือ	ตอ.เหนือ	ใต้	กทม.	กลาง	เหนือ	ตอ.เหนือ	ใต้
-	-	-	-	-	10.9 (65)	8.2 (99)	5.3 (57)	4.0 (73)	4.2 (27)
ลูกจ้างรัฐบาล/ รัฐวิสาหกิจ									
-	-	-	-	-	18.5 (646)	17.8 (1,271)	12.9 (333)	9.8 (403)	12.2 (261)
ลูกจ้างเอกชน									
-	-	-	-	-	18.1 (7)	13.7 (349)	12.1 (532)	10.2 (1,126)	7.5 (241)
เกษตรกร									
-	-	-	-	-	17.1 (419)	17.8 (875)	14.3 (506)	14.9 (888)	9.9 (262)
ไม่ได้ประกอบอาชีพ									
-	-	-	-	-					
สถานะทางสังคมของครัวเรือน									
เกษตรกร					23.8 (9)	11.4 (314)	12.8 (676)	9.3 (749)	6.8 (184)
ผู้ประกอบการ									
-	-	-	-	-	7.7 (388)	15.0 (575)	10.1 (280)	7.2 (333)	10.6 (227)
การค้า อุตสาหกรรม และบริการ									
-	-	-	-	-	9.4 (187)	8.7 (208)	5.6 (60)	3.7 (74)	5.1 (35)
ผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ วิชาการ และนัก บริหาร									
-	-	-	-	-					
คนงานทั่วไป					12.8 (14)	25.1 (257)	15.7 (60)	15.3 (107)	8.5 (125)
เสียน พนักงาน									
-	-	-	-	-	21.5 (591)	19.3 (757)	9.3 (187)	13.1 (483)	10.2 (198)
พนักงานขาย และ ให้บริการ									
-	-	-	-	-					

ตาราง 3: (ต่อ)

คุณลักษณะทางประชากร				พ.ศ. 2551				พ.ศ. 2552									
ประชากร				กทม.	กลาง	เหนือ	ใต้	กทม.	กลาง	เหนือ	ใต้						
ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตและก่อสร้าง				-	-	-	-	24.8	(191)	17.8	(702)	15.0	(207)	13.0	(357)	10.1	(86)
ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิงเศรษฐกิจ				-	-	-	-	17.3	(121)	19.4	(313)	17.3	(381)	15.8	(831)	13.2	(124)
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน																	
				-	-	-	-	31.1	(300)	24.4	(1,081)	15.6	(1,102)	13.4	(1,830)	13.0	(423)
				-	-	-	-	23.2	(582)	16.7	(1,287)	10.8	(539)	8.6	(715)	8.6	(352)
				-	-	-	-	12.2	(620)	10.3	(759)	6.9	(210)	7.6	(390)	6.0	(204)
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบุคคล																	
				-	-	-	-	28.3	(122)	21.4	(791)	16.7	(1,015)	12.2	(1,660)	12.7	(402)
				-	-	-	-	27.5	(534)	16.3	(1,243)	10.3	(560)	11.1	(905)	8.2	(319)
				-	-	-	-	13.6	(846)	13.3	(1,093)	7.6	(276)	7.0	(370)	7.0	(258)
รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน																	
				-	-	-	-	35.7	(191)	26.2	(962)	16.2	(1,137)	13.9	(1,826)	13.9	(370)
				-	-	-	-	23.5	(466)	16.8	(1,208)	10.5	(532)	9.5	(830)	8.1	(329)
				-	-	-	-	14.0	(845)	11.1	(957)	6.1	(182)	5.3	(279)	6.9	(280)

ตาราง 3: (ต่อ)

คุณลักษณะทาง ประชากร		พ.ศ. 2551			พ.ศ. 2552		
กทม.	กลาง	เหนือ	ตอ.เหนือ	ใต้	กทม.	กลาง	เหนือ ตอ.เหนือ ใต้
รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของบุคคล							
ต่ำ	-	-	-	-	34.7	21.2	(712) 16.1 (1,057)12.3 (1,734)12.5 (360)
ปานกลาง	-	-	-	-	26.3	(230) 15.9	(1,213)10.1 (537) 10.4 (863) 8.8 (359)
สูง	-	-	-	-	15.0	(1,020)14.1	(1,202)8.0 (257) 7.2 (337) 6.9 (261)
ส่วนต่างรายจ่ายกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน							
สูงกว่า	-	-	-	-	22.4	(647) 18.9	(1,043)10.9 (489) 12.2 (1,246)9.7 (359)
น้อยกว่าหรือเท่ากับ	-	-	-	-	15.0	(855) 14.9	(2,084)12.8 (1,362)10.0 (1,688)8.8 (620)
ส่วนต่างรายจ่ายกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบุคคล							
สูงกว่า	-	-	-	-	22.4	(647) 18.9	(1,043)10.9 (489) 12.2 (1,246)9.7 (359)
น้อยกว่าหรือเท่ากับ	-	-	-	-	15.0	(855) 14.9	(2,084)12.8 (1,362)10.0 (1,688)8.8 (620)

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจาก

- 1) การสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ.2551 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 2) การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ภาคผนวก ข:

สถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทยในรอบ 12 เดือน

พ.ศ. 2552

ตาราง 1: คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป
ในรอบ 12 เดือน พ.ศ. 2552

เดือน	คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ย
มกราคม	32.32
กุมภาพันธ์	32.58
มีนาคม	32.55
เมษายน	32.94
พฤษภาคม	32.64
มิถุนายน	33.08
กรกฎาคม	33.57
สิงหาคม	33.19
กันยายน	33.04
ตุลาคม	33.20
พฤศจิกายน	33.69
ธันวาคม	33.66

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 2: คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ในรอบ 12 เดือน
พ.ศ. 2552 จำแนกตามองค์ประกอบ 5 ด้าน

เดือน	คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ย				
	การสนับสนุน จากครอบครัว	สมรรถภาพ ของจิตใจ	ความเสียสละ	การไม่มีความ รู้สึกทางลบ	ความรู้สึก ทางบวก
มกราคม	2.46	1.78	2.15	2.59	1.94
กุมภาพันธ์	2.45	1.84	2.12	2.60	1.93
มีนาคม	2.46	1.80	2.09	2.61	1.95
เมษายน	2.48	1.87	2.10	2.64	1.97
พฤษภาคม	2.52	1.79	2.08	2.64	1.93
มิถุนายน	2.50	1.87	2.10	2.71	1.95
กรกฎาคม	2.53	1.90	2.13	2.69	2.04
สิงหาคม	2.50	1.87	2.07	2.72	1.95
กันยายน	2.48	1.85	2.10	2.67	1.96
ตุลาคม	2.50	1.87	2.07	2.72	1.95
พฤศจิกายน	2.54	1.92	2.13	2.72	1.99
ธันวาคม	2.51	1.89	2.13	2.74	2.01

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 3: จำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป
 ในรอบ 12 เดือน พ.ศ.2552

เดือน	สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป	
	จำนวน	ร้อยละ
มกราคม	904	16.6
กุมภาพันธ์	818	16.4
มีนาคม	779	14.5
เมษายน	718	13.4
พฤษภาคม	1,120	16.4
มิถุนายน	838	12.4
กรกฎาคม	799	11.0
สิงหาคม	884	12.0
กันยายน	993	12.5
ตุลาคม	976	12.0
พฤศจิกายน	815	10.6
ธันวาคม	751	9.5

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
 โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 4: คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ย ในรอบ 12 เดือน พ.ศ.2552 จำแนกตามภาค

เดือน	คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ย				
	กทม.	กลาง	เหนือ	ตอ.เหนือ	ใต้
มกราคม	30.97	31.71	32.46	32.70	33.53
กุมภาพันธ์	31.73	31.75	32.32	33.09	34.19
มีนาคม	31.28	32.53	32.65	32.86	32.86
เมษายน	32.13	31.69	32.92	33.84	34.01
พฤษภาคม	32.19	32.04	33.01	32.65	33.56
มิถุนายน	31.87	32.02	33.56	33.74	33.84
กรกฎาคม	31.85	33.28	33.71	33.83	34.28
สิงหาคม	31.22	32.81	33.27	33.67	33.81
กันยายน	31.21	33.03	32.21	33.66	33.42
ตุลาคม	31.48	32.84	32.94	33.91	34.10
พฤศจิกายน	32.38	33.07	33.52	34.63	33.89
ธันวาคม	33.34	33.15	33.54	34.49	33.01

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 5: จำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สุดภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไปในรอบ 12 เดือน พ.ศ.2552
จำแนกตามคุณลักษณะทางประชากร

คุณลักษณะทางประชากร		สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป									
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ภาค											
กทม.	22.8 (129)	19.5 (103)	19.9 (120)	12.9 (70)	18.0 (103)	12.7 (86)	15.9 (97)	20.4 (140)	20.9 (131)	21.0 (218)	17.5 (179)
กลาง	21.0 (292)	21.3 (266)	17.5 (240)	19.2 (272)	18.9 (326)	19.8 (351)	11.5 (205)	13.5 (236)	13.6 (220)	13.6 (266)	12.7 (220)
เหนือ	14.1 (151)	16.7 (181)	11.9 (138)	12.7 (130)	13.5 (154)	9.3 (125)	10.0 (127)	11.0 (147)	16.3 (233)	13.4 (182)	10.8 (151)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	14.9 (264)	14.3 (213)	13.3 (205)	11.3 (193)	17.4 (438)	10.7 (217)	11.0 (285)	10.3 (251)	10.1 (326)	7.8 (213)	7.5 (192)
ใต้	10.5 (69)	8.7 (55)	10.9 (76)	7.9 (53)	11.5 (100)	6.3 (59)	8.4 (85)	9.7 (110)	8.2 (84)	9.4 (97)	7.3 (72)
สถานภาพสมรส											
โสด	13.7 (155)	16.4 (156)	15.8 (177)	12.8 (142)	17.3 (266)	10.3 (153)	11.7 (209)	10.5 (209)	13.8 (275)	12.8 (262)	10.5 (203)
สมรส	15.1 (558)	14.1 (475)	12.1 (431)	11.5 (414)	15.0 (687)	11.4 (516)	9.0 (421)	11.3 (524)	10.8 (557)	10.6 (549)	9.7 (487)
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	30.0 (191)	28.1 (186)	25.4 (171)	25.1 (162)	24.3 (167)	22.4 (169)	21.2 (169)	20.7 (151)	20.5 (161)	18.6 (165)	16.9 (125)
กลุ่มอายุ											
15-24 ปี	14.6 (139)	16.9 (130)	16.4 (144)	12.1 (114)	22.5 (347)	9.9 (128)	9.0 (124)	8.8 (132)	15.0 (264)	12.1 (212)	9.2 (148)
25-59 ปี	16.4 (607)	15.8 (525)	13.7 (512)	12.6 (447)	14.0 (609)	13.2 (590)	10.7 (514)	12.0 (570)	11.3 (580)	11.3 (594)	10.9 (545)
60 ปีขึ้นไป	19.8 (158)	18.4 (162)	16.4 (124)	18.3 (157)	17.3 (163)	11.8 (120)	14.6 (161)	16.5 (181)	14.2 (149)	15.5 (170)	10.9 (122)

ตาราง 5: (ต่อ)

คุณลักษณะทางประชากร		สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป									
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
การเป็นหัวหน้าครัวเรือน											
เป็น	16.3 (410)	18.0 (425)	16.2 (399)	14.3 (340)	16.8 (463)	14.1 (392)	11.5 (329)	13.6 (403)	13.0 (393)	13.9 (429)	9.7 (294)
ไม่เป็น	16.8 (494)	15.0 (393)	13.1 (381)	12.7 (378)	16.1 (657)	11.2 (446)	10.7 (470)	11.0 (481)	12.2 (600)	10.8 (547)	9.1 (456)
ระดับการศึกษา											
ต่ำกว่าประถมศึกษา	20.9 (408)	19.1 (363)	18.5 (356)	17.8 (358)	17.3 (386)	14.7 (339)	12.6 (320)	14.9 (379)	13.7 (359)	14.7 (371)	12.0 (311)
ประถมศึกษา	19.4 (215)	17.3 (168)	14.5 (164)	15.1 (156)	19.6 (306)	16.3 (225)	13.1 (208)	10.8 (155)	14.2 (253)	13.2 (216)	9.8 (168)
มัธยมศึกษา	12.2 (208)	17.0 (235)	12.6 (208)	10.2 (166)	15.7 (342)	10.2 (234)	9.6 (220)	11.8 (298)	12.0 (321)	11.4 (322)	9.4 (240)
อุดมศึกษา	10.6 (73)	7.1 (52)	7.9 (52)	5.5 (38)	10.1 (86)	5.1 (40)	6.0 (51)	6.2 (52)	7.0 (59)	5.9 (67)	5.5 (63)
อาชีพ											
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	15.4 (164)	16.3 (171)	14.0 (157)	12.8 (124)	19.3 (269)	12.9 (165)	10.3 (135)	10.8 (137)	12.4 (176)	11.9 (175)	10.3 (152)
ลูกจ้างรัฐบาล/ รัฐวิสาหกิจ	9.9 (39)	6.1 (20)	7.5 (25)	7.1 (27)	6.9 (36)	6.0 (27)	6.4 (30)	5.5 (23)	4.2 (19)	4.2 (20)	5.7 (30)
ลูกจ้างเอกชน	20.0 (296)	20.4 (235)	15.9 (205)	16.7 (207)	14.4 (217)	16.4 (254)	11.2 (184)	13.3 (236)	15.1 (299)	14.5 (310)	14.3 (258)
เกษตรกร	14.6 (179)	13.6 (174)	11.0 (152)	11.0 (159)	16.3 (309)	9.0 (165)	9.7 (195)	12.3 (243)	11.1 (254)	7.9 (152)	6.2 (121)
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	17.6 (227)	18.6 (218)	19.4 (240)	15.2 (201)	19.3 (289)	13.8 (228)	13.9 (255)	12.8 (245)	13.7 (246)	15.1 (318)	13.0 (254)

ตาราง 5: (ต่อ)

คุณลักษณะทางประชากร		สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป									
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
สถานะทางสังคมของครัวเรือน											
เกษตรกร	13.5 (161)	16.5 (179)	13.3 (161)	10.1 (133)	13.0 (210)	9.5 (144)	9.5 (167)	11.0 (194)	9.9 (184)	9.7 (182)	6.0 (108) 5.8 (110)
	ผู้ประกอบการธุรกิจ การค้า										
อุตสาหกรรมและ บริการ	12.3 (125)	15.7 (147)	12.8 (126)	10.8 (100)	17.8 (237)	12.8 (180)	9.3 (133)	10.7 (128)	9.3 (141)	11.5 (183)	8.9 (149) 9.7 (151)
	ผู้ประกอบการ และนักบริหาร										
ผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ วิชาการ และนักบริหาร	7.9 (44)	6.6 (36)	10.8 (60)	8.8 (51)	9.4 (58)	7.1 (49)	2.9 (19)	5.0 (34)	4.6 (33)	7.0 (59)	8.1 (64) 5.8 (56)
	คนงานทั่วไป										
เสียน พนักงาน พนักงานขาย และให้ บริการ	20.8 (44)	15.5 (31)	14.3 (43)	17.1 (42)	16.9 (43)	15.1 (55)	14.2 (54)	15.7 (47)	13.6 (44)	11.1 (35)	13.7 (51) 17.5 (74)
	ผู้ปฏิบัติงานใน										
กระบวนการผลิตและ ก่อสร้าง	26.0 (295)	19.6 (183)	17.7 (156)	14.6 (132)	14.5 (175)	14.1 (166)	12.5 (162)	13.7 (177)	17.4 (263)	13.0 (186)	14.2 (191) 10.6 (132)
	ผู้ปฏิบัติงานใน										
กระบวนการผลิตและ ก่อสร้าง	17.0 (103)	18.9 (106)	14.7 (97)	17.4 (118)	19.9 (177)	18.3 (137)	10.5 (86)	16.7 (182)	19.1 (189)	14.7 (152)	12.3 (92) 12.2 (105)
	ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิง										
เศรษฐกิจ	18.2 (133)	18.8 (136)	17.6 (136)	19.8 (142)	24.3 (220)	12.4 (106)	18.6 (178)	11.7 (122)	13.7 (139)	17.2 (178)	16.2 (160) 12.8 (122)
	เศรษฐกิจ										

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงาน สถิติแห่งชาติ

ภาคผนวก ค:

สถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทยใน 76 จังหวัด

พ.ศ. 2552

ตาราง 1: คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ย จำนวนและร้อยละของประชากร 15 ปีขึ้นไป
ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป พ.ศ. 2552 จำแนกตามพื้นที่

พื้นที่	ประชากรที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป		คะแนนสุขภาพจิตเฉลี่ย
	จำนวน (กรณีศึกษา)	ร้อยละ	
สมุทรปราการ	1,557	35.5	28.74
สระแก้ว	655	31.3	29.63
นครนายก	323	30.3	30.09
ลำปาง	1,038	28.8	30.09
สมุทรสงคราม	269	27.3	31.24
ภูเก็ต	341	25.6	30.55
สุโขทัย	781	24.6	31.61
ประจวบคีรีขันธ์	600	24.5	31.65
นครราชสีมา	3,333	23.0	31.27
กาญจนบุรี	975	22.6	31.94
นนทบุรี	1,175	20.0	31.84
แม่ฮ่องสอน	279	18.8	31.51
ระยอง	717	18.6	31.79
จันทบุรี	656	18.2	32.18
ชัยภูมิ	1,432	18.1	32.56
หนองบัวลำภู	631	17.9	30.70
กรุงเทพมหานคร	8,571	17.5	31.90
สระบุรี	760	17.2	31.99
กระบี่	449	16.6	32.99
เชียงราย	1,503	16.5	31.72
เพชรบูรณ์	1,268	16.1	32.90
พระนครศรีอยุธยา	958	15.5	31.97
พิษณุโลก	1,046	15.4	32.59
นครปฐม	1,160	14.8	31.80
ศรีสะเกษ	1,809	14.6	33.38
ราชบุรี	1,048	14.4	32.88
เลย	796	14.2	32.10
ตราด	298	14.2	31.72
อุดรธานี	611	13.5	32.15
สุราษฎร์ธานี	1,168	13.2	31.75
ปทุมธานี	976	13.1	33.58
ยโสธร	734	12.7	33.80
สมุทรสาคร	708	12.6	33.74
อ่างทอง	349	12.6	34.37
เพชรบุรี	577	12.4	34.02
นครสวรรค์	1,428	12.3	33.41
ตาก	631	12.0	33.57
ยะลา	547	11.3	34.68
นราธิวาส	867	11.0	33.33
พะเยา	673	10.9	33.00
สตูล	331	10.8	33.39
สิงห์บุรี	303	10.4	32.97
หนองคาย	1,145	10.3	32.43
ปัตตานี	776	10.1	32.24
อุบลราชธานี	2,185	9.9	33.04
กาฬสินธุ์	1,208	9.8	33.42
ขอนแก่น	2,270	8.7	33.92
มหาสารคาม	1,236	8.7	34.55
มุกดาหาร	406	8.6	33.82
นครศรีธรรมราช	2,018	8.0	34.20
ระนอง	218	7.8	32.85
สุพรรณบุรี	1,130	7.8	32.14
อุดรธานี	1,922	7.7	35.25
กำแพงเพชร	878	7.3	33.65
ร้อยเอ็ด	1,649	7.0	35.99
พิจิตร	663	6.9	34.35
ลพบุรี	982	6.8	33.84
น่าน	609	6.6	34.98
ปราจีนบุรี	548	6.5	34.17
อุทัยธานี	395	6.3	33.27
สุรินทร์	1,697	6.2	35.91
ฉะเชิงเทรา	862	5.8	33.86
ชัยนาท	468	5.7	34.87
สงขลา	1,682	5.6	35.19
อำนาจเจริญ	469	5.1	34.18
ตรัง	792	4.8	34.28
ชลบุรี	1,445	4.6	36.66
บุรีรัมย์	1,929	4.4	33.70
ลำพูน	552	4.4	33.54
พังงา	298	4.3	36.81
พิจิตร	745	4.0	34.95
เชียงใหม่	2,002	4.0	34.37
ชุมพร	598	3.8	33.14
แพร่	658	3.8	34.15
สกลนคร	1,362	2.7	34.52
นครพนม	887	2.4	35.93

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 2: การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวของประชากร 15 ปีขึ้นไป
ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป พ.ศ. 2552 จำแนกตามพื้นที่

พื้นที่	การสนับสนุน จากครอบครัว	พื้นที่	การสนับสนุน จากครอบครัว	พื้นที่	การสนับสนุน จากครอบครัว	พื้นที่	การสนับสนุน จากครอบครัว
นครพนม	2.848	ชลบุรี	2.609	สิงห์บุรี	2.509	เลย	2.387
สุรินทร์	2.808	กาฬสินธุ์	2.609	สตูล	2.505	ราชบุรี	2.385
นครสวรรค์	2.723	ฉะเชิงเทรา	2.602	นครปฐม	2.498	นครราชสีมา	2.378
พังงา	2.711	ขอนแก่น	2.595	ลำพูน	2.493	ระนอง	2.371
น่าน	2.699	ลพบุรี	2.585	กาญจนบุรี	2.487	สุพรรณบุรี	2.356
ยโสธร	2.683	ปทุมธานี	2.584	กำแพงเพชร	2.482	อุดรดิตถ์	2.336
อุดรธานี	2.670	แพร่	2.581	กระบี่	2.477	นครนายก	2.318
ตรัง	2.669	ชัยภูมิ	2.577	ชุมพร	2.476	สุราษฎร์ธานี	2.282
สงขลา	2.657	อำนาจเจริญ	2.574	สมุทรสาคร	2.465	หนองบัวลำภู	2.271
ร้อยเอ็ด	2.653	มหาสารคาม	2.546	สมุทรสงคราม	2.452	สระแก้ว	2.265
พัทลุง	2.651	เพชรบุรี	2.545	กรุงเทพมหานคร	2.446	สุโขทัย	2.261
ยะลา	2.645	เชียงใหม่	2.541	อุทัยธานี	2.421	พะเยา	2.245
พิจิตร	2.641	นราธิวาส	2.534	เชียงราย	2.419	ภูเก็ต	2.233
แม่ฮ่องสอน	2.640	หนองคาย	2.523	ตาก	2.411	ลำปาง	2.228
นครศรีธรรมราช	2.625	ปราจีนบุรี	2.521	พิษณุโลก	2.409	พระนครศรีอยุธยา	2.216
ชัยนาท	2.619	สกลนคร	2.516	จันทบุรี	2.407	สมุทรปราการ	2.206
ศรีสะเกษ	2.616	นนทบุรี	2.515	สระบุรี	2.397	ประจวบคีรีขันธ์	2.197
มุกดาหาร	2.613	อุบลราชธานี	2.511	ระยอง	2.394	ตราด	2.181
อ่างทอง	2.612	เพชรบูรณ์	2.510	บุรีรัมย์	2.394	ปัตตานี	2.159

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

**ตาราง 3: สมรรถภาพของจิตใจของประชากร 15 ปีขึ้นไป
ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป พ.ศ. 2552 จำแนกตามพื้นที่**

พื้นที่ สมรรถภาพของจิตใจ		พื้นที่ สมรรถภาพของจิตใจ		พื้นที่ สมรรถภาพของจิตใจ		พื้นที่ สมรรถภาพของจิตใจ	
ชลบุรี	2.280	บุรีรัมย์	1.972	ปทุมธานี	1.856	สิงห์บุรี	1.788
พังงา	2.245	อุทัยธานี	1.960	นราธิวาส	1.855	ภูเก็ต	1.771
ปราจีนบุรี	2.213	น่าน	1.950	พัทลุง	1.850	ตราด	1.769
ร้อยเอ็ด	2.209	พิจิตร	1.941	กาฬสินธุ์	1.850	กรุงเทพมหานคร	1.759
นครพนม	2.137	สุพรรณบุรี	1.940	อุบลราชธานี	1.838	เลย	1.755
ยโสธร	2.094	ลพบุรี	1.920	สุราษฎร์ธานี	1.828	พิษณุโลก	1.733
ตรัง	2.078	ประจวบคีรีขันธ์	1.912	เพชรบูรณ์	1.824	ระนอง	1.716
อำนาจเจริญ	2.054	ปัตตานี	1.908	นครศรีธรรมราช	1.820	นนทบุรี	1.694
มหาสารคาม	2.053	สตูล	1.908	สุโขทัย	1.819	ระยอง	1.679
สมุทรสาคร	2.047	พะเยา	1.906	จันทบุรี	1.818	อุดรดิตถ์	1.660
เชียงใหม่	2.043	แพร่	1.902	ยะลา	1.818	สมุทรสงคราม	1.620
สุรินทร์	2.041	ขอนแก่น	1.896	นครสวรรค์	1.810	สระแก้ว	1.614
ชัยนาท	2.024	นครศรีธรรมราช	1.885	ลำปาง	1.806	ศรีสะเกษ	1.613
ลำพูน	2.023	เพชรบูรณ์	1.881	สระบุรี	1.804	หนองคาย	1.540
สงขลา	2.023	ชุมพร	1.880	นครราชสีมา	1.801	หนองบัวลำภู	1.528
อุดรธานี	2.013	อ่างทอง	1.868	กระบี่	1.801	นครปฐม	1.526
สกลนคร	2.002	มุกดาหาร	1.866	ชัยภูมิ	1.791	นครนายก	1.369
ราชบุรี	1.977	กาญจนบุรี	1.866	พระนครศรีอยุธยา	1.791	สมุทรปราการ	1.327
ตาก	1.973	กำแพงเพชร	1.866	เชียงราย	1.789	แม่ฮ่องสอน	1.107

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

**ตาราง 4: คุณภาพของจิตใจของประชากร 15 ปีขึ้นไป
ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป พ.ศ. 2552 จำแนกตามพื้นที่**

พื้นที่ คุณภาพของจิตใจ		พื้นที่ คุณภาพของจิตใจ		พื้นที่ คุณภาพของจิตใจ		พื้นที่ คุณภาพของจิตใจ	
ชลบุรี	2.512	เชียงใหม่	2.220	พิษณุโลก	2.081	นครสวรรค์	2.004
นราธิวาส	2.378	แพร่	2.217	ประจวบคีรีขันธ์	2.080	ลำพูน	1.999
น่าน	2.357	ลพบุรี	2.211	นครปฐม	2.077	สระบุรี	1.995
ร้อยเอ็ด	2.350	ขอนแก่น	2.210	สิงห์บุรี	2.073	เขียงราย	1.986
สุรินทร์	2.346	กระบี่	2.189	แม่ฮ่องสอน	2.070	ตรัง	1.979
อ่างทอง	2.339	ปราจีนบุรี	2.171	ปทุมธานี	2.065	ตราด	1.978
สมุทรสาคร	2.322	สกลนคร	2.144	บุรีรัมย์	2.059	กาญจนบุรี	1.971
มหาสารคาม	2.316	ระนอง	2.121	อุทัยธานี	2.058	กาฬสินธุ์	1.965
ยะลา	2.315	มุกดาหาร	2.119	อำนาจเจริญ	2.051	ชุมพร	1.963
พังงา	2.311	ฉะเชิงเทรา	2.116	ราชบุรี	2.044	สุพรรณบุรี	1.955
นครพนม	2.306	พะเยา	2.114	สงขลา	2.043	สุโขทัย	1.953
อุดรธานี	2.302	พระนครศรีอยุธยา	2.112	เลย	2.029	หนองบัวลำภู	1.942
ชัยภูมิ	2.284	เพชรบุรี	2.108	ภูเก็ต	2.028	สมุทรปราการ	1.870
สตูล	2.274	นครราชสีมา	2.099	สุราษฎร์ธานี	2.022	สระแก้ว	1.847
พิจิตร	2.258	อุบลราชธานี	2.094	กรุงเทพมหานคร	2.020	สมุทรสงคราม	1.839
กำแพงเพชร	2.254	ปัตตานี	2.093	นนทบุรี	2.010	ลำปาง	1.834
ชัยนาท	2.249	พัทลุง	2.092	หนองคาย	2.008	ยโสธร	1.776
นครศรีธรรมราช	2.248	ตาก	2.090	เพชรบูรณ์	2.007	ระยอง	1.730
ศรีสะเกษ	2.242	จันทบุรี	2.084	อุดรดิตถ์	2.006	นครนายก	1.579

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 5: การไม่มีความรู้สึกทางลบของประชากร 15 ปีขึ้นไป
ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป พ.ศ. 2552 จำแนกตามพื้นที่

พื้นที่ ไม่มีความรู้สึกทางลบ	พื้นที่ ไม่มีความรู้สึกทางลบ	พื้นที่ ไม่มีความรู้สึกทางลบ	พื้นที่ ไม่มีความรู้สึกทางลบ
ระยอง 2.916	สมุทรปราการ 2.757	พิษณุโลก 2.716	นครศรีธรรมราช 2.640
พะเยา 2.908	ลพบุรี 2.756	สระบุรี 2.712	ยะลา 2.639
อุบลราชธานี 2.891	ตราด 2.755	อุดรดิตถ์ 2.712	สุรินทร์ 2.621
ชุมพร 2.885	นครปฐม 2.750	ฉะเชิงเทรา 2.707	สมุทรสาคร 2.606
พังงา 2.846	สิงห์บุรี 2.749	ร้อยเอ็ด 2.707	กำแพงเพชร 2.602
บุรีรัมย์ 2.836	ชัยนาท 2.749	สุราษฎร์ธานี 2.701	ราชบุรี 2.599
ยโสธร 2.828	พัทลุง 2.749	น่าน 2.696	กรุงเทพมหานคร 2.589
เพชรบุรี 2.821	หนองบัวลำภู 2.744	อุดรธานี 2.684	กาญจนบุรี 2.588
สงขลา 2.816	กาฬสินธุ์ 2.744	ประจวบคีรีขันธ์ 2.682	สระแก้ว 2.579
อุทัยธานี 2.814	พระนครศรีอยุธยา 2.741	ชลบุรี 2.680	แกทอง 2.571
นครนายก 2.813	แม่ฮ่องสอน 2.740	เชียงราย 2.679	นนทบุรี 2.558
สุโขทัย 2.813	อำนาจเจริญ 2.736	ตรัง 2.673	กระบี่ 2.545
ปทุมธานี 2.811	เลย 2.734	มุกดาหาร 2.666	สตูล 2.537
ศรีสะเกษ 2.789	แพร่ 2.730	สมุทรสงคราม 2.652	เพชรบูรณ์ 2.517
ลำพูน 2.770	สกลนคร 2.726	ชัยภูมิ 2.640	มหาสารคาม 2.516
ระนอง 2.768	นครสวรรค์ 2.725	ตาก 2.647	ภูเก็ต 2.495
พิจิตร 2.759	สุพรรณบุรี 2.719	จันทบุรี 2.647	ลำปาง 2.458
หนองคาย 2.759	ปราจีนบุรี 2.719	เชียงใหม่ 2.642	นครราชสีมา 2.396
ปัตตานี 2.758	ขอนแก่น 2.718	นครพนม 2.641	นราธิวาส 2.347

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 6: ความรู้สึกทางบวกของประชากร 15 ปีขึ้นไป
ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป พ.ศ.2552 จำแนกตามพื้นที่

พื้นที่	ความรู้สึกทางบวก	พื้นที่	ความรู้สึกทางบวก	พื้นที่	ความรู้สึกทางบวก	พื้นที่	ความรู้สึกทางบวก
สงขลา	2.279	นราธิวาส	2.085	ยะลา	2.001	เชียงใหม่	1.886
ยะลา	2.228	หนองคาย	2.081	กระบี่	2.001	กรุงเทพมหานคร	1.886
พัทลุง	2.205	สตูล	2.079	นครศรีธรรมราช	2.000	นครปฐม	1.875
เพชรบุรี	2.165	น่าน	2.075	ราชบุรี	1.999	ปัตตานี	1.872
สกลนคร	2.158	พังงา	2.073	อุทัยธานี	1.997	สระบุรี	1.860
ชัยนาท	2.158	สุรินทร์	2.068	ยโสธร	1.971	สุราษฎร์ธานี	1.853
ขอนแก่น	2.157	อ่างทอง	2.064	สมุทรสาคร	1.968	เลย	1.850
พิจิตร	2.154	กำแพงเพชร	2.054	สุพรรณบุรี	1.968	หนองบัวลำภู	1.848
ร้อยเอ็ด	2.143	มุกดาหาร	2.048	ศรีสะเกษ	1.959	สมุทรสงคราม	1.824
นครพนม	2.134	แพร่	2.046	นนทบุรี	1.958	สุโขทัย	1.806
มหาสารคาม	2.127	เพชรบูรณ์	2.038	ปทุมธานี	1.936	ภูเก็ต	1.787
ตาก	2.118	บุรีรัมย์	2.036	ลพบุรี	1.935	ประจวบคีรีขันธ์	1.783
ระนอง	2.115	แม่ฮ่องสอน	2.034	นครนายก	1.930	ลำปาง	1.761
เชียงใหม่	2.106	อุดรธานี	2.029	ปราจีนบุรี	1.926	กาญจนบุรี	1.746
ชลบุรี	2.103	ระยอง	2.019	พระนครศรีอยุธยา	1.922	อุบลราชธานี	1.742
พิษณุโลก	2.102	ลำพูน	2.015	ชุมพร	1.919	นครราชสีมา	1.696
กาฬสินธุ์	2.096	สิงห์บุรี	2.014	จันทบุรี	1.912	ชัยภูมิ	1.687
ตรัง	2.094	อำนาจเจริญ	2.011	ตราด	1.904	สระแก้ว	1.666
อุดรดิตถ์	2.093	นครศรีธรรมราช	2.010	พะเยา	1.890	สมุทรปราการ	1.570

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
 โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 7: รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนของประชากร 15 ปีขึ้นไป พ.ศ. 2552
จำแนกตามพื้นที่

พื้นที่	รายได้ครัวเรือน เฉลี่ยต่อเดือน	พื้นที่	รายได้ครัวเรือน เฉลี่ยต่อเดือน
แม่ฮ่องสอน	8,214.26	นครนายก	19,668.76
นราธิวาส	11,802.30	ขอนแก่น	20,202.37
ศรีสะเกษ	12,366.03	กำแพงเพชร	20,436.55
นครพนม	12,451.23	สตูล	20,466.31
สุรินทร์	12,664.27	สมุทรสงคราม	20,698.37
ยโสธร	12,851.31	จันทบุรี	20,718.21
ชัยภูมิ	13,090.71	ลำพูน	20,911.88
กาฬสินธุ์	13,339.65	ยะลา	20,976.34
แพร่	13,438.34	พัทลุง	21,061.50
ปัตตานี	13,600.42	นครราชสีมา	21,133.00
ตาก	13,903.60	ระนอง	21,323.81
หนองคาย	14,280.59	มหาสารคาม	22,442.04
พะเยา	14,312.03	ชัยนาท	22,538.26
เลย	14,325.34	พังงา	22,819.51
บุรีรัมย์	14,449.87	สระบุรี	22,885.00
อำนาจเจริญ	14,828.54	ฉะเชิงเทรา	23,103.30
หนองบัวลำภู	15,179.40	กระบี่	23,263.22
น่าน	15,524.20	ตรัง	23,352.55
ลำปาง	15,534.05	นครศรีธรรมราช	24,061.36
ร้อยเอ็ด	16,836.78	สมุทรสาคร	24,136.76
อุดรดิตถ์	16,856.18	พิจิตร	24,295.82
เชียงใหม่	16,945.42	ระยอง	24,816.39
เชียงราย	17,034.19	ราชบุรี	24,959.81
ประจวบคีรีขันธ์	17,058.75	ลพบุรี	25,354.87
สกลนคร	17,150.11	ปราจีนบุรี	25,521.18
อุบลราชธานี	17,171.41	ชลบุรี	26,628.86
สุโขทัย	17,679.42	ชุมพร	26,907.69
พิษณุโลก	17,692.92	นครปฐม	28,682.49
มุกดาหาร	17,786.91	สงขลา	28,975.63
สุพรรณบุรี	17,833.83	อ่างทอง	29,138.60
เพชรบุรี	18,190.90	พระนครศรีอยุธยา	29,440.12
สระแก้ว	18,298.82	สมุทรปราการ	29,485.20
เพชรบูรณ์	18,486.49	สิงห์บุรี	30,094.52
นครสวรรค์	18,505.53	ภูเก็ต	30,296.31
อุตรธานี	18,692.31	ปทุมธานี	30,596.87
กาญจนบุรี	18,999.26	สุราษฎร์ธานี	34,499.47
อุทัยธานี	19,217.24	นนทบุรี	41,347.59
ตราด	19,554.41	กรุงเทพมหานคร	47,125.04

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 4: จังหวัดต่างๆ ตามระดับรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน พ.ศ. 2552 โดยจัดอันดับตามร้อยละของประชากร 15 ปีขึ้นไป
ที่สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป

จังหวัดที่มีระดับ รายได้ต่ำ	สุขภาพจิตต่ำ กว่า คนทั่วไป (ร้อยละ)		จังหวัดที่มีระดับ รายได้ปานกลาง	สุขภาพจิตต่ำ กว่า คนทั่วไป (ร้อยละ)		จังหวัดที่มีระดับ รายได้สูง	สุขภาพจิตต่ำ กว่า คนทั่วไป (ร้อยละ)	
	คะแนนสุขภาพ จิตเฉลี่ย			คะแนนสุขภาพ จิตเฉลี่ย			คะแนนสุขภาพ จิตเฉลี่ย	
ลำปาง	28.8	30.09	สระแก้ว	31.3	29.63	สมุทรปราการ	35.5	28.74
ประจวบคีรีขันธ์	24.5	31.65	นครนายก	30.3	30.09	ภูเก็ต	25.6	30.55
แม่ฮ่องสอน	18.8	31.51	สมุทรสงคราม	27.3	31.24	นนทบุรี	20.0	31.84
ชัยภูมิ	18.1	32.56	สุโขทัย	24.6	31.61	ระยอง	18.6	31.79
หนองบัวลำภู	17.9	30.70	นครราชสีมา	23.0	31.27	กรุงเทพมหานคร	17.5	31.90
เชียงราย	16.5	31.72	กาญจนบุรี	22.6	31.94	สระบุรี	17.2	31.99
ศรีสะเกษ	14.6	33.38	จันทบุรี	18.2	32.18	กระบี่	16.6	32.99
เลย	14.2	32.10	เพชรบูรณ์	16.1	32.90	พระนครศรีอยุธยา	15.5	31.97
อุดรธานี	13.5	32.15	พิษณุโลก	15.4	32.59	นครปฐม	14.8	31.80
ยโสธร	12.7	33.80	ตราด	14.2	31.72	ราชบุรี	14.4	32.88
ตาก	12.0	33.57	เพชรบุรี	12.4	34.02	สุราษฎร์ธานี	13.2	33.58
นราธิวาส	11.0	33.33	นครสวรรค์	12.3	33.41	ปทุมธานี	13.1	31.75
พะเยา	10.9	33.00	ยะลา	11.3	34.68	สมุทรสาคร	12.6	33.74
หนองคาย	10.3	32.43	สตูล	10.8	33.39	อ่างทอง	12.6	34.37
ปัตตานี	10.1	32.24	อุบลราชธานี	9.9	33.04	สิงห์บุรี	10.4	32.97
กาฬสินธุ์	9.8	33.42	ขอนแก่น	8.7	33.92	นครศรีธรรมราช	8.0	34.20
ร้อยเอ็ด	7.0	35.99	มหาสารคาม	8.7	34.55	ลพบุรี	6.8	33.84
น่าน	6.6	34.98	มุกดาหาร	8.6	33.82	ปราจีนบุรี	6.5	34.17
สุรินทร์	6.2	35.91	ระนอง	7.8	32.85	ฉะเชิงเทรา	5.8	33.86
อำนาจเจริญ	5.1	34.18	สุพรรณบุรี	7.8	32.14	สงขลา	5.6	35.19
บุรีรัมย์	4.4	33.70	อุดรธานี	7.7	35.25	ตรัง	4.8	34.28
เชียงใหม่	4.0	34.37	กำแพงเพชร	7.3	33.65	ชลบุรี	4.6	36.66
แพร่	3.8	34.15	พัทลุง	6.9	34.35	พังงา	4.3	36.81
สกลนคร	2.7	34.52	อุทัยธานี	6.3	33.27	พิจิตร	4.0	34.95
นครพนม	2.4	35.93	ชัยนาท	5.7	34.87	ชุมพร	3.8	33.14
			ลำพูน	4.4	33.54			

ที่มา: โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ภาคผนวก ง:

ปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทย พ.ศ. 2552

วิธีการคำนวณดัชนีย่อยจากดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) ได้แก่ ดัชนีชีวิตการทำงาน (Employment Index) ดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร (Transport and Communication Index) และดัชนีการมีส่วนร่วม (Participation Index) อ้างอิงจากการคำนวณดัชนีการพัฒนามนุษย์ของสำนักโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ประเทศไทย โดยดัชนีย่อยแต่ละตัวจะประกอบด้วยตัวชี้วัด ซึ่งจะใช้สูตรการคำนวณคะแนนของแต่ละจังหวัด ดังนี้

$$\frac{\text{ค่าตัวชี้วัด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}$$

การกำหนดค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดสำหรับแต่ละตัวชี้วัดของการคำนวณนี้ สำนักโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ประเทศไทย กำหนดให้ครอบคลุมค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดที่อาจเกิดขึ้นในสิบปีข้างหน้า สำหรับตัวชี้วัดบางตัว เช่น การว่างงาน การบาดเจ็บจากการทำงาน ซึ่งให้ความหมายในทางลบต่อดัชนีนั้น ได้ใช้ค่าผกผัน (1-คะแนนตัวชี้วัด) เพื่อให้คะแนนของดัชนีแต่ละตัวมีความหมายไปในทิศทางเดียวกัน

ตาราง 1: ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดสำหรับแต่ละตัวชี้วัดของดัชนีต่างๆ

ดัชนี	ตัวชี้วัด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ชีวิตการทำงาน	1. อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	0	8
	2. อัตราการทำงานต่ำระดับ (ร้อยละ)	0	30
	3. แรงงานที่มีประกันสังคม (ร้อยละ)	11	25
	4. การบาดเจ็บจากการทำงาน (ต่อแรงงานพันคน)	0	100
การคมนาคมและการสื่อสาร	1. หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี (ร้อยละ)	25	100
	2. จำนวนรถจดทะเบียน (ต่อประชากรพันคน)	57	1,217
	3. อุบัติเหตุบนท้องถนน (ต่อประชากรแสนคน)	5	1,020
	4. ครีวเรือนที่มีโทรศัพท์ (ร้อยละ)	44	100
	5. ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ (ร้อยละ)	9	90
	6. ประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)	5	37
การมีส่วนร่วม	1. การใช้สิทธิเลือกตั้ง (ร้อยละ)	50	100
	2. จำนวนองค์กรชุมชน (ต่อประชากรแสนคน)	3	381
	3. ครีวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่น (ร้อยละ)	62	100
	4. ครีวเรือนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน (ร้อยละ)	64	100

ที่มา: สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย

- 1) รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย ปี 2550
- 2) รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย ปี 2552

ตาราง 2: ดัชนีชีวิตการทำงาน (Employment Index)

พื้นที่	อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	อัตราการทำงานต่ำ ระดับ (ร้อยละ)	แรงงานที่มี ประกันสังคม (ร้อยละ)	การบาดเจ็บ จากการ ทำงาน (ต่อ 1,000 คน)	ดัชนี ชีวิต การทำงาน
ทั่วราชอาณาจักร	1.3	1.7	23.0	29	0.85
กรุงเทพมหานคร	1.9	0.1	74.8	22	1.77
ภาคกลาง	1.5	1.2	34.7	28.5	1.18
สมุทรปราการ	1.2	0.1	123.8	62	2.57
นนทบุรี	1.1	0.0	29.5	25	0.98
ปทุมธานี	2.3	0.2	86.8	25	1.97
พระนครศรีอยุธยา	1.9	0.1	79.7	18	1.87
อ่างทอง	2.4	1.7	7.6	16	0.56
ลพบุรี	1.9	3.7	14.4	16	0.68
สิงห์บุรี	2.7	1.2	12.4	29	0.61
ชัยนาท	2.3	3.3	6.8	23	0.52
สระบุรี	1.9	0.3	37.0	28	1.08
ชลบุรี	1.3	0.0	70.9	35	1.69
ระยอง	1.8	0.2	78.8	29	1.83
จันทบุรี	0.9	1.1	9.6	26	0.62
ตราด	2.0	3.0	7.6	18	0.56
ฉะเชิงเทรา	3.1	1.9	42.2	40	1.09
ปราจีนบุรี	1.0	0.5	41.1	20	1.20
นครนายก	0.3	0.8	10.4	28	0.65
สระแก้ว	1.8	2.4	3.8	17	0.50
ราชบุรี	0.9	1.6	17.5	31	0.75
กาญจนบุรี	1.0	3.8	8.7	25	0.58
สุพรรณบุรี	2.0	0.8	7.5	31	0.54
สมุทรสงคราม	0.4	0.0	13.3	39	0.68
นครปฐม	0.5	0.4	24.3	23	0.89
สมุทรสาคร	1.1	0.1	100.3	46	2.19
เพชรบุรี	1.8	0.3	15.4	38	0.68
ประจวบคีรีขันธ์	0.3	2.4	19.0	25	0.80

ตาราง 2: (ต่อ)

พื้นที่	อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	อัตราการ ทำงานต่ำ ระดับ (ร้อยละ)	แรงงานที่มี ประกันสังคม (ร้อยละ)	การบาดเจ็บ จากการ ทำงาน (ต่อ 1,000 คน)	ดัชนี ชีวิต การทำงาน
ภาคเหนือ	1.2	2.0	8.9	24	0.60
เชียงใหม่	1.9	2.3	18.5	26	0.74
ลำพูน	1.0	2.0	31.7	13	1.04
ลำปาง	1.5	1.8	11.1	24	0.63
อุตรดิตถ์	1.3	0.7	5.7	25	0.55
แพร่	0.3	2.8	6.7	27	0.57
น่าน	1.1	0.0	4.3	10	0.57
พะเยา	0.7	0.5	5.0	14	0.58
เชียงราย	1.1	3.7	5.9	15	0.56
แม่ฮ่องสอน	0.6	0.5	2.6	4	0.57
นครสวรรค์	0.1	1.2	8.6	41	0.59
อุทัยธานี	0.6	0.3	5.0	24	0.56
กำแพงเพชร	1.7	3.8	4.0	27	0.47
ตาก	1.3	3.0	6.0	17	0.55
สุโขทัย	1.3	1.4	3.9	22	0.52
พิษณุโลก	0.9	0.5	10.4	31	0.63
พิจิตร	2.0	0.8	6.0	26	0.53
เพชรบูรณ์	1.6	3.2	4.1	24	0.49
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1	2.0	5.3	20	0.56
นครราชสีมา	1.0	1.5	13.7	29	0.68
บุรีรัมย์	1.3	2.8	3.3	10	0.52
สุรินทร์	1.8	0.4	2.8	21	0.49
ศรีสะเกษ	0.8	7.8	1.8	11	0.47
อุบลราชธานี	0.6	0.4	5.1	19	0.58
ยโสธร	0.0	0.8	3.1	6	0.59
ชัยภูมิ	0.5	1.6	3.7	9	0.57
อำนาจเจริญ	3.2	1.6	1.8	7	0.46

ตาราง 2: (ต่อ)

พื้นที่	อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	อัตราการ ทำงานต่ำ ระดับ (ร้อยละ)	แรงงานที่มี ประกันสังคม (ร้อยละ)	การบาดเจ็บ จากการ ทำงาน (ต่อ 1,000 คน)	ดัชนี ชีวิต การงาน
หนองบัวลำภู	1.4	0.7	1.7	8	0.51
ขอนแก่น	3.0	2.5	11.5	14	0.61
อุดรธานี	0.5	0.9	5.9	26	0.57
เลย	0.1	1.7	3.3	8	0.58
หนองคาย	1.2	1.3	2.9	20	0.51
มหาสารคาม	1.2	1.8	3.9	5	0.56
ร้อยเอ็ด	0.1	2.3	3.4	20	0.54
กาฬสินธุ์	0.2	1.3	3.1	9	0.57
สกลนคร	1.7	0.7	3.5	18	0.51
นครพนม	2.4	0.1	2.9	5	0.52
มุกดาหาร	0.9	5.3	4.3	14	0.52
ภาคใต้	1.4	2.9	11.8	27	0.63
นครศรีธรรมราช	1.8	4.1	5.2	24	0.60
กระบี่	1.2	8.6	12.5	21	0.62
พังงา	0.9	17.4	8.8	87	0.32
ภูเก็ต	1.3	1.3	57.1	26	1.46
สุราษฎร์ธานี	0.7	1.3	14.5	23	0.72
ระนอง	0.8	0.6	8.3	10	0.65
ชุมพร	0.9	0.7	8.7	22	0.62
สงขลา	2.4	1.8	23.1	27	0.81
สตูล	0.9	4.4	6.1	23	0.54
ตรัง	0.6	0.9	9.8	38	0.61
พัทลุง	1.1	3.2	3.7	18	0.51
ปัตตานี	2.1	2.3	7.6	22	0.55
ยะลา	0.6	1.7	7.7	47	0.54
นราธิวาส	1.9	0.9	3.6	15	0.51

ตาราง 3: ดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร (Transport and Communication Index)

พื้นที่	หมู่บ้านที่ถนนสายหลัก ใช้การได้ตลอดปี (ร้อยละ)	จำนวนรถจดทะเบียน (ต่อ 1,000 คน)	อุบัติเหตุบนท้องถนน (ต่อ 100,000 คน)	ครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ (ร้อยละ)	ประชากรที่มีโทรศัพท์ มือถือ (ร้อยละ)	ประชากรที่เข้าถึง อินเทอร์เน็ต(ร้อยละ)	ดัชนีการคมนาคม และการสื่อสาร
ทั่วราชอาณาจักร	50.7	389	160	95.3	47.2	15.5	0.55
กรุงเทพมหานคร	91	970	816	96.4	68.4	29.9	0.72
ภาคกลาง	60.8	366	131	95.7	55.0	15.7	0.58
สมุทรปราการ	78.6	76	263	95.1	67.2	19.8	0.60
นนทบุรี	84.8	132	158	98.4	72.3	29.7	0.71
ปทุมธานี	83.0	106	125	97.9	67.5	19.9	0.64
พระนครศรีอยุธยา	69.3	347	220	9.5	47.6	12.9	0.55
อ่างทอง	76.6	399	95	95.3	49.4	11.3	0.58
ลพบุรี	51.5	384	83	96.5	51.7	15.4	0.56
สิงห์บุรี	85.6	516	95	96.6	51.0	14.7	0.65
ชัยนาท	49.4	373	68	96.3	45.1	12.5	0.52
สระบุรี	61.1	454	111	94.3	52.9	15.5	0.58
ชลบุรี	58.7	667	300	95.7	63.0	15.3	0.60
ระยอง	64.2	681	74	96.3	57.6	16.9	0.65
จันทบุรี	49.2	502	54	94.7	51.3	15.8	0.57
ตราด	61.6	415	82	95.8	47.9	10.2	0.55
ฉะเชิงเทรา	54.7	357	154	98.7	52.9	11.9	0.54
ปราจีนบุรี	46.8	376	50	94.9	52.1	11.9	0.53
นครนายก	69.1	375	41	96.6	45.5	8.4	0.55
สระแก้ว	42.5	246	78	93.5	44.0	11.0	0.47
ราชบุรี	64.6	437	88	93.4	48.5	14.9	0.58
กาญจนบุรี	43.8	331	71	93.6	46.8	12.8	0.50
สุพรรณบุรี	53.0	410	77	95.3	45.2	9.0	0.52
นครปฐม	81.2	373	93	97.1	58.2	18.5	0.65
สมุทรสาคร	80.7	318	53	92.5	56.7	8.6	0.58
สมุทรสงคราม	74.4	276	36	95.4	50.0	15.7	0.60
เพชรบุรี	68.1	494	234	94.0	43.0	13.8	0.55
ประจวบคีรีขันธ์	37.6	459	67	96.6	51.4	13.9	0.53

ตาราง 3: (ต่อ)

พื้นที่	หมู่บ้านที่ถนนสายหลัก ใช้การได้ตลอดปี (ร้อยละ)	จำนวนรถจดทะเบียน (ต่อ 1,000 คน)	อุบัติเหตุบนท้องถนน (ต่อ 100,000 คน)	ครัวเรือนที่มีโทรศัพท์ (ร้อยละ)	ประชากรที่มีโทรศัพท์ มือถือ (ร้อยละ)	ประชากรที่เข้าถึง อินเทอร์เน็ต(ร้อยละ)	ดัชนีการคมนาคม และการสื่อสาร
ภาคเหนือ	49.3	388	109	93.5	43.4	15.6	0.53
เชียงใหม่	56.0	508	384	91.8	49.5	20.9	0.55
ลำพูน	52.5	542	50	95.3	41.2	16.1	0.57
ลำปาง	67.1	437	44	96.3	47.9	19.5	0.62
อุตรดิตถ์	52.3	399	215	96.3	43.3	15.0	0.52
แพร่	68.3	423	107	96.9	39.5	14.9	0.57
น่าน	53.5	332	65	89.7	34.1	14.5	0.50
พะเยา	61.6	385	67	95.1	40.8	15.6	0.56
เชียงราย	47.3	373	62	93.2	46.4	16.6	0.54
แม่ฮ่องสอน	33.3	141	13	58.2	12.4	9.4	0.27
นครสวรรค์	36.1	375	68	95.1	46.3	13.8	0.50
อุทัยธานี	42.4	411	83	94.6	40.7	11.8	0.49
กำแพงเพชร	41.8	329	42	96.0	43.1	13.6	0.51
ตาก	43.7	279	72	90.6	37.5	16.5	0.49
สุโขทัย	50.6	343	40	94.1	40.8	11.1	0.51
พิษณุโลก	49.4	383	64	96.6	48.2	15.8	0.55
พิจิตร	43.6	408	42	94.3	42.7	13.1	0.51
เพชรบูรณ์	43.0	306	33	94.2	41.2	13.3	0.50
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	44.4	238	50	96.0	37.8	11.9	0.48
นครราชสีมา	44.6	311	67	95.9	42.9	8.9	0.48
บุรีรัมย์	38.1	202	40	95.2	36.0	13.0	0.46
สุรินทร์	38.7	209	46	96.2	36.2	18.8	0.50
ศรีสะเกษ	36.4	177	73	96.1	29.2	9.7	0.42
อุบลราชธานี	50.8	249	47	96.8	37.3	9.5	0.48
ยโสธร	49.0	269	91	93.8	39.2	12.1	0.48
ชัยภูมิ	48.8	206	42	97.0	38.0	9.1	0.47
อำนาจเจริญ	52.8	223	54	94.6	33.9	11.2	0.48
หนองบัวลำภู	51.5	183	79	97.7	39.7	13.1	0.50

ตาราง 3: (ต่อ)

พื้นที่	หมู่บ้านที่ถนนสายหลัก ใช้การได้ตลอดปี (ร้อยละ)	จำนวนรถจดทะเบียน (ต่อ 1,000 คน)	อุบัติเหตุบนท้องถนน (ต่อ 100,000 คน)	ครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ (ร้อยละ)	ประชากรที่มีโทรศัพท์ มือถือ (ร้อยละ)	ประชากรที่เข้าถึง อินเทอร์เน็ต(ร้อยละ)	ดัชนีการคมนาคม และการสื่อสาร
ขอนแก่น	44.7	300	43	96.5	40.1	14.0	0.51
อุดรธานี	51.0	261	54	94.7	42.4	13.9	0.51
เลย	47.1	273	46	96.8	32.5	10.8	0.48
หนองคาย	45.2	219	40	96.9	36.4	8.6	0.46
มหาสารคาม	40.7	208	37	96.6	38.9	12.2	0.47
ร้อยเอ็ด	41.9	209	30	94.2	40.7	14.3	0.49
กาฬสินธุ์	38.4	188	25	97.9	37.7	11.7	0.47
สกลนคร	42.8	238	32	97.1	37.6	10.3	0.47
นครพนม	59.9	223	79	95.1	31.6	12.8	0.50
มุกดาหาร	51.8	272	45	93.9	34.4	18.6	0.52
ภาคใต้	58.5	422	121	94.2	44.1	12.7	0.54
นครศรีธรรมราช	47.4	317	138	96.0	44.3	8.8	0.48
กระบี่	58.2	475	65	96.3	43.4	10.9	0.55
พังงา	73.4	400	95	95.2	47.7	13.2	0.58
ภูเก็ต	91.1	974	386	97.9	66.7	22.1	0.75
สุราษฎร์ธานี	48.1	486	266	93.4	49.1	12.3	0.50
ระนอง	61.1	303	210	94.9	39.9	12.1	0.50
ชุมพร	39.7	471	123	96.3	47.5	10.2	0.50
สงขลา	73.7	446	50	96.6	51.8	20.0	0.65
สตูล	57.4	378	276	92.0	40.2	13.2	0.49
ตรัง	74.5	500	100	95.4	42.3	15.4	0.60
พัทลุง	50.2	383	114	95.9	44.6	12.4	0.52
ปัตตานี	71.9	286	21	84.0	32.2	8.7	0.49
ยะลา	56.3	492	54	95.0	35.9	14.3	0.55
นราธิวาส	64.4	298	7	86.6	29.9	6.9	0.47

ตาราง 4: ดัชนีการมีส่วนร่วม (Participation Index)

พื้นที่	การให้สิทธิเลือกตั้ง (ร้อยละ)	จำนวนองค์กรชุมชน (ต่อ 100,000 คน)	ครัวเรือนที่เป็น สมาชิกกลุ่ม/องค์กร ท้องถิ่น (ร้อยละ)	ครัวเรือนที่มีส่วนร่วม ในกิจกรรมของชุมชน (ร้อยละ)	ดัชนีการมีส่วนร่วม
ทั่วราชอาณาจักร	74.52	51	94.7	95.3	0.58
กรุงเทพมหานคร	69.46	6	82.7	85.6	0.39
ภาคกลาง	76.11	41	93.7	94.4	0.57
สมุทรปราการ	73.33	12	91.0	92.8	0.51
นนทบุรี	74.17	4	82.7	91.7	0.45
ปทุมธานี	74.42	12	98.1	99.5	0.61
พระนครศรีอยุธยา	77.14	16	95.0	94.3	0.58
อ่างทอง	76.24	41	99.1	99.7	0.64
ลพบุรี	74.64	49	97.4	97.1	0.62
สิงห์บุรี	85.45	94	98.0	97.4	0.71
ชัยนาท	82.53	63	94.9	94.9	0.63
สระบุรี	79.70	31	97.0	95.5	0.62
ชลบุรี	71.35	16	87.4	92.8	0.48
ระยอง	76.20.	38	85.2	88.8	0.48
จันทบุรี	76.16	37	90.2	90.0	0.52
ตราด	75.40	236	92.6	93.0	0.68
ฉะเชิงเทรา	75.83	66	95.5	97.1	0.62
ปราจีนบุรี	81.03	62	98.9	98.6	0.68
นครนายก	79.57	37	94.7	90.7	0.57
สระแก้ว	74.09	20	94.6	92.0	0.54
ราชบุรี	80.09	87	91.3	89.4	0.58
กาญจนบุรี	77.24	63	96.3	96.6	0.63
สุพรรณบุรี	75.54	28	96.2	96.7	0.60
สมุทรสงคราม	77.79	37	89.3	90.9	0.53
นครปฐม	73.85	18	84.5	85.6	0.43
สมุทรสาคร	75.45	128	95.8	99.3	0.68
เพชรบุรี	82.01	61	97.1	98.1	0.67
ประจวบคีรีขันธ์	72.55	76	93.4	94.7	0.58

ตาราง 4: (ต่อ)

พื้นที่	การให้สิทธิเลือกตั้ง (ร้อยละ)	จำนวนองค์กรชุมชน (ต่อ 100,000 คน)	ครัวเรือนที่เป็น สมาชิกกลุ่ม/องค์กร ท้องถิ่น (ร้อยละ)	ครัวเรือนที่มีส่วนร่วม ในกิจกรรมของชุมชน (ร้อยละ)	ดัชนีการมีส่วนร่วม
ภาคเหนือ	77.31	43	95.2	96.3	0.60
เชียงใหม่	83.16	24	93.8	93.8	0.60
ลำพูน	88.90	88	95.2	95.5	0.69
ลำปาง	82.86	25	96.7	98.4	0.65
อุตรดิตถ์	73.11	44	97.8	95.7	0.60
แพร่	79.94	32	97.1	95.4	0.62
น่าน	78.55	41	97.1	95.7	0.62
พะเยา	78.45	44	96.2	96.5	0.62
เชียงราย	77.27	102	98.5	99.2	0.69
แม่ฮ่องสอน	82.02	23	86.8	93.2	0.54
นครสวรรค์	73.00	49	96.0	100.0	0.62
อุทัยธานี	74.20	119	94.6	94.9	0.63
กำแพงเพชร	71.85	10	99.4	100.0	0.61
ตาก	84.38	17	86.9	91.5	0.54
สุโขทัย	79.97	40	97.5	98.5	0.65
พิษณุโลก	73.64	42	90.0	92.4	0.53
พิจิตร	71.05	42	92.6	94.3	0.54
เพชรบูรณ์	68.97	12	94.4	95.3	0.53
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	71.82	63	98.0	97.0	0.61
นครราชสีมา	72.94	47	96.4	95.6	0.59
บุรีรัมย์	67.94	46	97.5	96.3	0.58
สุรินทร์	75.52	27	98.1	97.4	0.61
ศรีสะเกษ	75.98	24	98.0	93.9	0.59
อุบลราชธานี	76.41	28	99.6	99.5	0.64
ยโสธร	70.32	53	99.6	100.0	0.63
ชัยภูมิ	70.17	108	98.8	96.7	0.64
อำนาจเจริญ	72.40	213	99.6	99.3	0.74

ตาราง 4: (ต่อ)

พื้นที่	การให้สิทธิเลือกตั้ง (ร้อยละ)	จำนวนองค์กรชุมชน (ต่อ 100,000 คน)	ครัวเรือนที่เป็น สมาชิกกลุ่ม/องค์กร ท้องถิ่น (ร้อยละ)	ครัวเรือนที่มีส่วนร่วม ในกิจกรรมของชุมชน (ร้อยละ)	ดัชนีการมีส่วนร่วม
หนองบัวลำภู	75.48	54	96.2	92.1	0.58
ขอนแก่น	71.02	44	96.2	96.0	0.58
อุดรธานี	75.37	68	97.4	95.1	0.62
เลย	75.16	70	96.6	93.3	0.60
หนองคาย	68.19	59	97.3	93.2	0.56
มหาสารคาม	71.46	185	99.5	100.0	0.72
ร้อยเอ็ด	68.22	46	99.9	100.0	0.62
กาฬสินธุ์	68.56	68	98.2	98.3	0.61
สกลนคร	66.73	50	96.8	98.4	0.58
นครพนม	67.63	75	100.0	100.0	0.64
มุกดาหาร	74.48	305	99.5	98.6	0.81
ภาคใต้	78.02	81	93.4	95.2	0.61
นครศรีธรรมราช	73.31	78	96.8	98.5	0.63
กระบี่	79.57	152	93.8	98.0	0.69
พังงา	80.26	210	95.4	97.5	0.74
ภูเก็ต	74.30	16	99.8	95.2	0.60
สุราษฎร์ธานี	77.62	25	95.4	94.8	0.59
ระนอง	75.92	101	92.9	94.2	0.61
ชุมพร	79.60	272	94.5	95.1	0.76
สงขลา	78.67	88	93.2	92.1	0.60
สตูล	81.95	85	88.2	91.4	0.58
ตรัง	83.01	27	87.8	92.9	0.55
พัทลุง	84.46	140	96.1	94.6	0.70
ปัตตานี	76.63	37	89.2	94.9	0.55
ยะลา	78.09	53	88.8	94.7	0.56
นราธิวาส	77.66	26	90.3	94.5	0.55

คณะกรรมการชี้ทิศทาง

“โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี”

1. นพ.อภิชัย มงคล	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประธานกรรมการ
2. นพ.ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์	กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
รองประธานกรรมการ
3. พระไพศาล วิสาโล	เจ้าอาวาสวัดป่าสุคะโต ต.ท่ามะไฟหวาน
อ.แก่งคร้อ จ.ชัยภูมิ
กรรมการ
4. รศ.ดร.จรรยา เศรษฐบุตร	นักวิชาการอิสระ
กรรมการ
5. คุณชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการ
6. คุณธนนุช ตรีทิพย์บุตร	เลขาธิการสถิติแห่งชาติ
กรรมการ
7. รศ.ดร.เบญจา ยอดดำเนิน-แอตติกัจ	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
มหาวิทยาลัยมหิดล
กรรมการ
8. นพ.ประเวช ตันติพิวัฒนสกุล	แผนงานสร้างเสริมสุขภาพจิต
กรรมการ
9. นพ.พินิจ พ้าอำนวยการผล	สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูล
ข่าวสารสุขภาพ
กรรมการ
10. คุณวัลลภา แวน วิลเลียมส์วาร์ด	ผู้จัดการบริษัทสวนเงินมีมา
กรรมการ
11. นพ.วิพุธ พูลเจริญ	มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนานโยบาย
กรรมการ

12. ทพ.ศิริเกียรติ เหลียงกอบกิจ	สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ
กรรมการ
13. ดร.สุทธิลักษณ์ สมิตะสิริ	สถาบันวิจัยโภชนาการ
มหาวิทยาลัยมหิดล
กรรมการ
14. ศ.เกียรติคุณ ดร.อภิชาติ จำรัสฤทธิ์วงศ์	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
มหาวิทยาลัยมหิดล
กรรมการ
15. รศ.ดร.รศรินทร์ เกรย์	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
มหาวิทยาลัยมหิดล
กรรมการและเลขานุการ
16. ดร.อุมาภรณ์ ภัทรวาณิชย์	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
มหาวิทยาลัยมหิดล
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงาน

“โครงการรายงานสถานการณ์สุขภาพจิตประจำปี” สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

1. ศ.เกียรติคุณ ดร.อภิชาติ จำรัสฤทธิ์วงศ์	ผู้อำนวยการโครงการ
2. ศ.ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล	นักวิจัยโครงการ
3. อ.ดร.อุมาภรณ์ ภัทรวาณิชย์	นักวิจัยโครงการ
4. รศ.ดร.รศรินทร์ เกรย์	นักวิจัยโครงการ
5. คุณกวิสรา พชรเบญจกุล	ผู้ช่วยนักวิจัยโครงการ
6. คุณภูวไนย พุ่มไทรทอง	ผู้ช่วยนักวิจัยโครงการ
7. คุณเรวดี สุวรรณพเก้า	ผู้ช่วยนักวิจัยโครงการ

แผนงานสร้างเสริมสุขภาพจิต

1. นพ.ประเวช ตันติพิวัฒนสกุล	ผู้จัดการแผนงานฯ
2. คุณเอกอนงค์ สีตลาภินันท์	เจ้าหน้าที่
3. คุณภณิดา ชนวิทยาสีทธิกุล	เจ้าหน้าที่
4. คุณดัชนี อวมสนอง	เจ้าหน้าที่

ปก: สุกัญญา พรหมทรัพย์

รูปเล่ม: <http://khunnaipui.multiply.com>